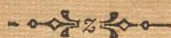

ശ്രീ
പ്രജാഭചരിതം.

(കിളിപ്പാട്ട്)

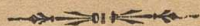

കൊച്ചി

മലയാളഭാഷാചരിത്രരണകമ്മിറ്റിയിൽനിന്നു
പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്.

ശ്രീ പ്രജ്ഞാഭവരിതം.

(കിളിപ്പാട്ട്)

കൊച്ചി

മലയാളഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മിറ്റിയിൽനിന്നു

പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്.

കോപ്പി 500

1114.

എറണാകുളം

സനാതനധർമ്മ അച്ചുകൂടത്തിൽ

അച്ചടിച്ചത്.

சென்னை நகராட்சி

சென்னை நகராட்சி

சென்னை நகராட்சி

சென்னை நகராட்சி

சென்னை நகராட்சி

சென்னை நகராட்சி

சென்னை நகராட்சி

சென்னை நகராட்சி

சென்னை நகராட்சி

മുഖവുര.

‘പ്രജ്ഞാദചരിതം’ എന്ന ഈ പുസ്തകം, ഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മിറ്റിയിലെ പ്രസിഡൻ്റ് കമ്മിറ്റിയുടെ ആവശ്യത്തിലേയ്ക്കു, തൃപ്പൂണിത്തുറ ഗ്രന്ഥശാലയിൽ ശേഖരിച്ചിട്ടുള്ള പഴയ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പരിശോധിച്ചപ്പോൾ കണ്ടുകിട്ടിയതാണ്. ഈ കിട്ടിപ്പാട്ട് കേരളത്തിലെ ഒന്നാംകിട ശുഭകാലങ്ങളുടെ ഗണത്തിൽ പെടുത്തുവാൻ തക്ക കവിതാഭംഗിയോ ഉല്ലേഖചാതുര്യമോ ഉള്ളതല്ലെങ്കിലും, ആകപ്പാടെ ഒരൊഴുക്കും പ്രസന്നതയുമുള്ളതും വിശേഷിച്ച് പഞ്ചവിധഭക്തികളിൽ വെച്ച് സ്നേഹരൂപവും ക്രോധരൂപവുമായ ഭക്തികളുടെ പ്രകാശം പ്രസ്തുതിക്കുന്നതുമായ ഒരു കൃതിയാകയാൽ, ഇതിന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണം കമ്മിറ്റിയിൽ നിന്നു ചെയ്യാൻ തീരുമാനിച്ചതാകുന്നു.

പ്രജ്ഞാദചരിതത്തിലെ ഇതിവൃത്തം ഭാഗവതമഹാപുരാണത്തിൽ പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. മൂലകഥയിൽനിന്നു പറയത്തക്ക വ്യതിയാനമൊന്നും കിട്ടിപ്പാട്ടിൽ വരുത്തിയില്ല. ഭക്തനായ പ്രജ്ഞാദന്റെ ഹിരണ്യകശിപുവിനോടുള്ള വചനങ്ങൾ, സഹചാരികളോടുള്ള ഉപദേശം, വിഷ്ണുഭഗവാൻ പ്രത്യക്ഷീഭവിക്കുന്നത് എന്നു തുടങ്ങിയ ഭാഗങ്ങൾ ഈ കഥയിൽ അതിപ്രധാനമായ സന്ദർഭങ്ങളാണ്.

അവയുടെ വണ്ണനയിൽ ഈ കിളിപ്പാട്ടിന്റെ പ്രണേതാ
 വും സവിശേഷം മനസ്സിരുത്തിട്ടുണ്ട്. ഹിരണ്യകശിപു
 വും പ്രഹ്ലാദനും തമ്മിൽ അനേകം തവണ കൂടിക്കാണു
 കയും സംസാരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഈ കൂടിക്കാഴ്ച
 കൾ ഓരോന്നിലും ഹിരണ്യൻ വിഷ്ണുഭഗവാന്റെ പേരി
 ലുള്ള വിദ്വേഷവും തന്മൂലകമായ ക്രോധവും അധികമ
 ധികം വർദ്ധിച്ചുവരുന്നു; അതുപോലെതന്നെ, പ്രഹ്ലാദൻ
 ഭഗവാന്റെ പേരിലുള്ള ഭക്തിസ്നേഹവിശ്വാസങ്ങൾ ഉ
 ണ്ണരോത്തരം ഉൽകടമായും വരുന്നുണ്ട്. ഭാവത്തിന്റെ
 ഈ ക്രമികമായ ആരോഹത്തെ കവിലേശംപോലും പ്രതി
 ബന്ധിച്ചിട്ടില്ലെന്നു വായനക്കാർക്കു ബോധപ്പെടുന്നതാണ്.
 കവി വലിയൊരു പണ്ഡിതനല്ലെങ്കിലും രസജ്ഞനാണെന്നുള്ളതിലേയ്ക്ക് ഇതു ദൃഷ്ടാന്തമാകുന്നു.

ഹിരണ്യകശിപുവിന്റെ ആജ്ഞാകരന്മാർ ചെയ്ത
 മരണകാരകങ്ങളായ പലവിധം ശാരീരഭണ്ഡങ്ങളിൽ നി
 ന്നു പ്രഹ്ലാദൻ അതുതാവഹമായ വിധം രക്ഷപ്പെടുന്നു.
 അപ്രകാരം തന്നെ രക്ഷിക്കുന്നതു വിഷ്ണുഭഗവാനാണെന്ന്
 ആ ഭക്തൻ വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഹിരണ്യകിങ്കര
 ന്മാർ പ്രഹ്ലാദനെ കൊണ്ടുപോയി സമുദ്രത്തിൽ കെട്ടിത്താ
 ണ്ണിയപ്പോൾ വരുണഭഗവാൻ പ്രത്യക്ഷീഭവിച്ച് ആ ബാ
 ലനെ കരയ്ക്കു കയറ്റി രക്ഷിക്കുന്നു. ഈ അത്യാപത്തിൽ
 നിന്നു മുക്തനായപ്പോൾ പ്രഹ്ലാദൻ തന്റെ രക്ഷിതാവായ
 വിഷ്ണുഭഗവാനെ പ്രത്യക്ഷമായി കണ്ടാൽക്കൊള്ളാമെ

ന്നു കാംക്ഷിക്കുകയും, ഭക്താഭീഷ്ടത്തെ പൂരിപ്പിക്കുന്നതിൽ ജാഗരൂകനായ ഭഗവാൻ ആ ബാലന്റെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷീഭവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ആ സന്ദർഭത്തിലുള്ള വിഷ്ണുഭഗവാന്റെ വണ്ണന ഈ പുസ്തകത്തിൽ സർവ്വോപരി മനോഹരമായിട്ടുണ്ട്.

“സേവകനുള്ളഴൽ പോക്കവനെന്നോത്തു
ദേവനും വൈനതേയോപരി പൊങ്ങിനാൻ.
രണ്ടുപാടും ചാമരങ്ങൾ വീയിടവെ
വിണ്ടലർ പൂമലർകൊണ്ടു പൊഴിക്കവെ
കോടിചന്ദ്രാഭതേടും കട പൊങ്ങവെ
പാടി നാകസ്രീകളാടിക്കളിക്കവെ
ശംഖനാദം പല വാദ്യം മുഴങ്ങവെ
പങ്കജനാഭനമ്പോടേഴുന്നള്ളിനാൻ”

എന്നു തുടങ്ങിയ ആ വണ്ണന ഏതു സഹൃദയനേയും രസിപ്പിക്കുന്നതാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

ഈ കിളിപ്പാട്ടിന്റെ കവിതാരീതി ഒട്ടും വ്യമാസമുലമല്ല. എന്നാൽ അല്പം ചില ഭാഗങ്ങളുടെ ശൈലിത്തെക്കുറിച്ചു വായനക്കാർക്ക് അഭിപ്രായഭേദം ഉണ്ടായിക്കൂടാത്തതുമാത്രമല്ല. ഉദാഹരണമായി ഹിരണ്യകശിപുവിന്നു ചാമരം വീശുന്ന സ്രീകളുടെ അംഗവണ്ണനയെ എടുക്കാവുന്നതാണ്. കഥയിൽ വലിയ പ്രാധാന്യം അർഹിക്കാത്ത ഈ ചാമരഗ്രാഹിണികളുടെ കേശാഭിപാദനമായുള്ള വണ്ണന കറെ അനുചിതമായിപ്പോയില്ലയോ എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

സന്ദർശിപ്പുന്ന സരിച്ച രസസ്ഥൂർത്തിയും അലങ്കാരഭംഗിയും ഈ കിളിപ്പാട്ടിൽ മിക്ക സ്ഥലങ്ങളിലും കാണുന്നുണ്ട്.

“നെറിയായുള്ളോരു മുറത്തിലാമ്മാറു
പറിക്കുളിക്കും കരുനീരശോഭയും”

“ഭന്തത്തിനോടുമധരബിംബത്തോടു-
മന്തരാ തോറിതു മുത്തും പവിഴവും
മാലയായിട്ടു ഗളതലമാശ്രിതു
ഞാലുവാൻ കാരണം മറേറതു മില്ലമോ”

ഇത്യാദി ഭാഗങ്ങൾ കൃഷ്ണഗാഥയിലേയും

“ഭാനവിനെക്കണ്ടു പ്രല്ലാഭനും തദാ
മാനിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നീടിനാനാദരാൽ
ഉത്തമന്മാർ പരബ്രഹ്മമറിഞ്ഞിട്ടു
ചിത്തപത്മേ കണ്ടിരിക്കും കണക്കിനെ.
അക്കൻ പ്രകാശിച്ച നേരം തമസ്സക-
ളോക്കയും നീങ്ങി മറഞ്ഞിതു ഭൂരവേ
മാനസത്തിങ്കലുള്ള ധകാരങ്ങളും
ജ്ഞാനേന മാഞ്ഞുപോയിടും കണക്കിനെ.
വാരിജമെല്ലാം വിരിഞ്ഞു ശോഭിച്ചതേ
ശൗരീകഥ ഭേദ ചിത്തം കണക്കിനെ”

എന്നു തുടങ്ങിയ ചില ഭാഗങ്ങൾ ഭാഗവതം കിളിപ്പാട്ടിലേയും ചില വരികളെ ഓർമ്മപ്പെടുത്തുന്നവയാകുന്നു.

ഭക്തിരസപ്രധാനമായ ഈ കിളിപ്പാട്ടിന്റെ മറ്റു ഭാഗങ്ങളിൽ ഭാഷാപരിഷ്കരണകമ്മിറ്റിക്ക് കറയേറെ ക്ലേശങ്ങൾ സഹിക്കേണ്ടതായി വന്നിട്ടുണ്ട്. ഈ മറ്റു ഭാഗത്തിനാസ്പദമായ കയ്യെഴുത്തുപുസ്തകത്തിൽ ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ ചില വരികളും മറ്റു ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ വരികളുടെ അംശങ്ങളും വിട്ടുപോയിട്ടുണ്ട്. ആ വക സ്ഥലങ്ങളിൽ വരികൾ വിട്ടുപോയിട്ടുള്ളതായി സൂചിപ്പിക്കുവാൻ രേഖയിട്ട കയ്യെഴുത്തു വേറെ ഗതിയൊന്നും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. മറ്റു ചില ഇടങ്ങളിൽ അക്ഷരങ്ങളുടെ വൈശദ്യക്കുറവുകൊണ്ട് അത്ഥം മനസ്സിലാക്കുവാൻ പ്രയാസമുള്ള ചില പദങ്ങൾ ഇതിലടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. ആ വക പദങ്ങൾക്കു നേരെ ചോദ്യചിഹ്നങ്ങൾ ഇടുവാൻ മാത്രമേ കഴിവുണ്ടായിട്ടുള്ളൂ. പ്രത്യക്ഷത്തിൽ അബദ്ധമെന്നു തോന്നിയ പദങ്ങളിലെ അക്ഷരപ്പിഴകൾ യഥാശക്തി നിവാരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നു വായനക്കാർക്കു കാണാവുന്നതുമാണ്.

മലയാളഭാഷയിലെ ഭക്തിരസപ്രധാനങ്ങളായ ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഈ കിളിപ്പാട്ടിനു മാതൃമായ ഒരു സ്ഥാനം കല്പിക്കാമെന്നുള്ള കാര്യത്തിൽ ആർക്കും അഭിപ്രായഭേദമുണ്ടാകുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. അപ്രകാരമുള്ള ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ പ്രണേതാവ് ആരാണെന്നോ അദ്ദേഹം ഏതു കാലത്താണ് ജീവിച്ചിരുന്നതെന്നോ പറയാൻ ഗ്രന്ഥത്തിൽ നിന്നു യാതൊരു സൂചനയും കിട്ടുന്നില്ല. ഗ്രന്ഥാവസാനത്തിൽ “ഇതി ശ്രീമഹാഭാഗവ

തെ പ്രല്ലാഭോൽപത്തി സമാപ്തം" എന്ന് എഴുതിക്കാണു നാനുകൊണ്ട് ഈ കവി പക്ഷേ ഭാഗവതത്തിലെ മറ്റു കഥാംശങ്ങളേയും ഇങ്ങനെ കിളിപ്പാട്ടായി നിർമ്മിച്ചിരിക്കാമെന്ന് ഉറപ്പാക്കുവാൻ വഴിയുണ്ട്.

ഇതിന്റെ മുദ്രണത്തിൽ അത്യാവശ്യമെന്നു തോന്നിയ ചില പദങ്ങൾക്കു സംക്ഷിപ്തമായ ഒരുത്ഥവിവരണം കൊടുത്തിട്ടുള്ളതു വായനക്കാർക്ക് ഉപകാരപ്രദമായിരിക്കുമെന്ന് വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഈ പുസ്തകം ഇപ്രകാരം തെയ്യറാക്കുന്നതിൽ പ്രൊഫസർ പി. ശങ്കരൻനമ്പ്യാരവർകളും ഭാഷാപരിഷ്കരണ കമ്മിറ്റി കാര്യദർശിയായ വിദ്വാൻ ഏ. ഡി. ഹരിശർമ്മ അവർകളും വിലയേറിയ ഉപദേശസാഹായ്യങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്ന് ഇവിടെ പ്രത്യേകം പ്രസ്താവിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

എന്നു്,

കമ്മിറ്റിപ്പണ്ഡിതർ,

കെ. വാസുദേവൻമുസ്സത്.

എറണാകുളം

4—9—114

ശ്രീ പ്രഹ്ലാദചരിതം.

കിളിപ്പാട്ട്.

ലക്ഷ്മീപതേ! കൃഷ്ണ! ഗോവിന്ദ! കേശവ!
പക്ഷിരൂപാമന! പത്മനാഭ! ഹരേ!
രക്ഷകലാരേ! രഘുപതേ! ഗോപതേ!
മോക്ഷദായിൻ! മുകുന്ദാനന്ത! മാധവ!
കാരണപുരുഷ! നീരജലോചന!
നാരദസേവിത! വാരണമോക്ഷഭ!
നാരായണ! ഹരേ! നാരായണ! ഹരേ!
നാരായണ! ഹരേ! നാരായണ! ഹരേ!
ഇത്തരം നാമസങ്കീർത്തനം ചൊല്ലുന്ന
തത്തേ! വരികരികത്തു മനോഹരേ!

10

സതപരം പാൽ പഴം പഞ്ചസാരാദിയും
ചിത്തം തെളിവോളവും തരുന്നുണ്ടു ഞാൻ.
അല്ലലെല്ലാം കളഞ്ഞീടുവാനുള്ളൊരു
നല്ല കഥ പറഞ്ഞിടേണമോമലേ!
ചൊല്ലിനാളെന്നതു കേട്ടു തെളിവോടു
കല്പമോദം കിളിബാലികയും തദാ.

കുഭിമുഖനായ തമ്പുരാൻ ചിത്തത്തി-
ലമ്പിൽ കുടികൊണ്ടരുളേണമെപ്പൊഴും
വമ്പിച്ച വാഴപ്പഴങ്ങളും ശക്തര
കൊമ്പിൽ പഴുത്ത പനസവുമപ്പവും

20

ചെങ്കരിമ്പുമിളന്നീരും വിരിപ്പവിൽ
* മാങ്കനിയും നാളികേരവുമെന്നിവ
നികഴൽതാരതിൽവെച്ചു വണങ്ങവ-
നൈകലുണ്ടായൊരു വിഷ്ണുമാകരുവാൻ.
വാണിമാതേ! മമ നാവിലമ്പോടു നീ
കാണി പോലും പിരിയാതെയിരിക്കണം.
വൃഷ്ണികൾ നാഥനായ് വന്നു പിറന്ന ശ്രീ-
കൃഷ്ണനാമുണ്ണി തുണയ്ക്കേണമെപ്പൊഴും.
മുക്കുണ്ണിൽ (?) മേവിന തമ്പുരാണെന്നുടെ
മുക്കുണ്ണരും തിരുവുള്ളമായിടണം.

30

വ്യാസാദിമാമുനിമാരും ഗുരുക്കളും
ഭൂസുരന്മാരുമനഗ്രഹിക്കേണമേ!
യോഗീശനാകിയ പ്രല്ലാഭനാദിയാം
ഭാഗവതന്മാർ പരാശരരാദികൾ
എന്നതിൽ പ്രല്ലാഭജനം പറവതി-
ന്നൊലെളുതല്ല; ചൊല്ലവനെങ്കിലും:—
പാപഹരമായിരിക്കും കഥയിതു
ഭാഗവതമെന്നു ചൊല്ലപ്പെടുന്നിതു.

നൈമിശാരണ്യം പ്രവേശിച്ച ശൗനക-
മാമുനിമാർ ഛാന്ദോഗ്യസമാപ്തിയിൽ

40

* മാമ്പഴവിശേഷം (മാവിന്റെ കനി=മാങ്ങക്കനി, മാങ്കനി)

വന്നൊരു സൂതനെ വന്ദിച്ചിരുത്തിട്ടു
 നിന്നവരോടുകൂടെയായി സൂതനും:
 യോഗ്യരായുള്ളൊരു നിങ്ങളെക്കാണുകയാൽ
 ഭാഗ്യവാനായ് കൃതകൃത്യനായേനഹം;
 ഇന്നു സഫലമായ് വന്നിതു ജന്മവു-
 മിന്നു മൽഗോത്രം പവിത്രമായ് വന്നതേ.
 ഇത്തരം സൂതവാക്യം കേട്ടവർകളു-
 മുത്തരമങ്ങവനോടു ചൊല്ലിടിനാർ:
 മംഗലമായ് വന്നിതെത്രയും ഞങ്ങൾക്കി-
 ന്നിങ്ങു ഭവാനാഗമിക്കുകൊണ്ടു വിഭോ!

50

അയ്യോനുമിങ്ങനെ ചൊന്നൊരു നേരത്തു
 ധന്വന്തരം ശൗനകന്മാരപേക്ഷിക്കുകയാൽ
 നേരേ സഭതൻ നടുവീണു സൂതനും-
 മോരോ പുരാണങ്ങൾ കേൾപ്പിച്ചുനന്തരം
 പിന്നെയും ശൗനകരോടുമത്യാദരാൽ
 വന്ദിച്ചു ചൊല്ലിനാൻ ഭാഗവതത്തെയും.
 ഭൂപതിയാകിയ ശ്രീപരീക്ഷിത്തിന്നു
 ശാപമകപ്പെട്ടു മാമുനിയാൽ പുരാ.
 'ദുഷ്ടനായ് പോക നീ തക്ഷകനാലഹോ
 ദുഷ്ടത ചെയ്തതു മൂലമായ് ഭൂപതേ!'.

60

എന്നു മുനിശാപമേററതു കാരണം
 വിന്നനായ് വാഴുന്ന നാളിൽ മഹീപതി
 ഭാഗവതോത്തമനാകും ശുകമുനി
 ഭാഗവതത്തെയവന്നു കേൾപ്പിച്ചതേ.
 കേട്ടുകൊണ്ടാലും മദീയവാക്യമിതു
 വാട്ടമകന്നു ഭൂപാലേന്ദ്രരത്നമേ!

ശൂരരാകനോരസുരരാജാക്കളെ
 വൈരഭാവം പൂണ്ടു കൊന്നു ജഗൽപതി
 ഭക്തപരായണനായ നാരായണൻ
 മുക്തിപ്രദൻ മുക്തൻ പുരുഷോത്തമൻ.

70

എന്നു മുനിയരുൾ ചെയ്തതു കേട്ടൊരു
 മന്നവനും തൊഴുതിങ്ങനെ ചൊല്ലിനാൻ
 ബന്ധശത്രുപരനെന്നുള്ളതൊക്കെയും
 സന്തതം ദുഷ്ജനസമ്മതം മാമുനേ!
 കാരുണ്യവാരിധിയാകുന്ന ഭേവന
 വൈരമാരാനോടുമുണ്ടോ നിരൂപിക്കിൽ?
 അങ്ങനെയുള്ള ഭഗവാനസുരരെ-
 യങ്ങു സൃഷ്ടിച്ചു ഹനിച്ചതുമെന്തിനായ്?
 ചോദ്യമരുതു കഥയിലെന്നാകിലും
 ബോധ്യമെങ്കിൽ പറയേണമിതു മുനേ!

80

എന്നു ചൊല്ലും ധരിത്രിപതി തന്നോടു
 മന്ദസ്ഥിതം പൂണ്ടു ചൊല്ലിനാൻ മാമുനി.
 എങ്കിലോ കേൾക്ക ഭഗവാൻ പരൻ പുമാൻ
 പങ്കജനാഭൻ പ്രളയകാലമതിൽ
 സൃഷ്ടിക്കു വേണം ഭുവനത്തെ നാമെന്നു
 പുഷ്പമോദം മനതാരിൽ കരുതിനാൻ.
 ലോകത്തെയുണ്ടാക്കിയുള്ളിൽ കടന്നുട-
 നാകവേയങ്ങു നിറഞ്ഞുകൊണ്ടാൻ പരൻ
 മൂലപ്രകൃതിയാം മൂന്നു ഗുണങ്ങളാൽ
 തൈലം തിലത്തിലിരിക്കും കണക്കിനെ

90

സതപഗുണത്തിനാൽ ഭക്തരെയൊക്കവേ
 സതപരം രക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും ഹരി.

രാജസംകൊണ്ടു ചലന്മാരെയൊക്കവേ
 രാജീവലോചനൻ സംഹരിക്കുന്നതും
 ഇങ്ങനെയുള്ള ഗുണാലോല ബന്ധുവു-
 മങ്ങവനില്ലെന്നറിക നീ ഭൂപതേ!
 അങ്ങനെയെന്നു വരികിലതിന്നു ഞാൻ
 മംഗലാത്മാവേ! പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിലും,
 കുടുംബമാകും ജലത്തിൽ ഗഗനവു-
 മമ്പിൽ വിളങ്ങുന്നതുപോലെയായിടും.

100

അന്തരീക്ഷം ഘടത്തിൽ കടന്നിടുമോ
 ചിന്തയിൽ തോന്നിയതെന്നിയേ മനവ?
 സോമൻ ജലത്തിലിളകുന്ന പോലെയും
 വ്യോമത്തിൽ നില്ക്കുന്നവനിളകിടുമോ?
 എന്നാലസ്യരെയെന്നതിന്നു കൊന്നിതു
 പന്നഗശായി താനെങ്കിലോ കേട്ടുകൊൾ.
 രാജസുയത്തെ യജിച്ചു യുധിഷ്ഠിരൻ
 രാജാക്കളേയും ജയിച്ചുകൊണ്ടിടീനാൻ
 നല്ലവൻ ചൊല്ലുകേട്ട നരപാലനും
 മല്ലാരി തന്നെബ്ഭജിപ്പിച്ചിതഗ്രഗ്രമായ്.

110

എന്നതു കേട്ടൊരു ചേദീശനും തദാ
 വന്നു സഭ തന്നിൽനിന്നു ചൊല്ലിടീനാൻ:
 “ഗോപാലനാകിയ കൃഷ്ണനിവിടെയി-
 ബ്ഭൂപാലരോടുകൂടെ സ്ഥിതി ചേരുമോ?
 അത്രയുമല്ല നല്ലൊരു യാഗമിതി-
 ന്നത്ര കഷ്ടം വൃഥാ തന്നെയായ് വന്നിതേ.
 ഉഗ്രരായുള്ള രാജാക്കളിരിക്കവേ-
 യഗ്രമിവെന്നു കല്പിച്ചതാരിഹ്?

പുതനയക്കൊന്ന പാതകമെങ്ങുപോയ്,
മാതൃലനക്കൊന്ന പാതകമൊക്കുമോ?

120

ബാലനെന്നുള്ള നാളേ കട്ടു വെണ്ണയും
പാലും ഭുജിക്കുന്ന പാതകനാമിവൻ
തെറ്റൊന്നു ക്ഷത്രിയനായിപ്പിറന്നിട്ടു
മറ്റൊരു ജാതിയിൽ മാറ്റുമായ്ക്കുകയും
ഭോഷങ്ങളിങ്ങനെയുണ്ടിവന്നതു
ഭോഷരേ! നിങ്ങളിങ്ങെന്തറിയാഞ്ഞതും?”
ഉന്നതനാകിയ മന്നവനിങ്ങനെ
ചൊന്നതു കേട്ടു കോപിച്ചു മല്ലാരിയും
വിക്രമം പൂണ്ടവൻ തന്നെയുമപ്പൊഴേ
ചക്രത്തിനാലെറിഞ്ഞിട്ടു കൊന്നിടീനാൻ.

130

അന്നേരമങ്ങവൻ ജീവനുമതുളതം
നിന്നവരെല്ലാവരും കണ്ടിരിക്കവേ
മിന്നൽ പോലെ വിളങ്ങിപ്പറപ്പെട്ടുടൻ
ചെന്നു മുക്കുനോടങ്ങു ചേരും വിധേയ
അന്നേരമങ്ങതു കണ്ടു ധർമ്മാത്മജൻ
നന്ദിച്ചു നാരദനോടു ചൊല്ലിടീനാൻ:
“പഞ്ചമാപാതകം ചെയ്തവർക്കും സഭാ
വഞ്ചനം ചെയ്തവർക്കും ഭൂഷകർക്കുമേ
പാരമരുകാല ചെയ്യും ജനത്തിനും
ധീരതയുള്ള ശഠനം കൃതഹ്ലസം

140

നാരായണന്റെ നാമസ്മരണയാൽ
നേരേ വരും മുക്തിയെന്നു ചൊല്ലും വിധേയ
എല്ലാജ്ഞാഴും ഭഗവാനേ നിന്ദി(?)യ്ക്കുന്ന
വല്ലാത പാപിയായുള്ള നരപതി

മല്ലാരി തന്നോടു ചേരുവാനുള്ളൊരു
 വല്ലഭ*മുണ്ടായതെന്തു മഹാമുനേ?
 ധർമ്മജൻ ചൊന്നതു കേട്ടു തെളിഞ്ഞുടൻ
 നിർമ്മലൻ നാരദനും പറഞ്ഞീടിനാൻ:—
 ഭക്തിയും കാമവും ക്രോധം ഭയം സ്നേഹ-
 മിത്ഥമങ്ങഞ്ചു വിധം ഭക്തിയെന്നറി

150

ഓരോന്നിലെ ഫലങ്ങൾ പറഞ്ഞീടുകിൽ
 നേരമനന്തമായിട്ടു വന്നീടുമേ
 എന്നതിൽ വൈരഭാവത്തിന്നു നേരതാ-
 യൊന്നുമില്ലെന്നതറി നീ നരപതേ!
 എപ്പോഴുമുള്ളിൽ സ്മരിച്ചിരുന്നീടുകി-
 ലപ്പോലെയായ് വരുമെന്നതു നിണ്ണയം.
 കാണമാറില്ലയോ വണ്ടു പഴുവിനെ
 പ്രാണനോടെ കൂട്ടിലിട്ടടച്ചിട്ടുടൻ
 തന്നുടെ രൂപമാക്കിച്ചമയ്ക്കും പോലെ
 വന്നു കൂടുന്നിതു ഭാവനയാലെടോ.

160

അല്ലാതെ പിന്നെയുമുണ്ടൊരു കാരണം
 ചൊല്ലാം നുപഗതിക്കുള്ളതു ധർമ്മജ!
 പണ്ടു വിരിഞ്ചൻ പുത്രരായ് നാലു പേ-
 രുണ്ടായിതു മഹാതാപസശ്രേഷ്ഠരായ്
 ചൊല്ലുമവരെ സനകാദി (1) കളെന്ന്
 തുല്യരായുള്ളവരില്ലവരോടെടോ.
 നാല്വരുമായി വൈകുണ്ഠലോകത്തിന്നു
 ദേവമാലോകിതും പോകും ദശാന്തരേ

ഭാരപാലൗ മുകന്ദപ്രിയൗ ദണ്ഡിനൗ
സാരൗ ജയവിജയാഭിധാനാവൗ

170

ഉൾപ്പക്ക പോകുന്ന യോഗികളെക്കണ്ടു
നില്പിനിങ്ങെന്നു ചൊല്ലിച്ചെടുത്തീടിനാർ.
വാരിതരാകിയ (1) താപസരും തദാ
പാരിച്ച കോപേന ചൊല്ലിനാരിങ്ങനെ:-
“കഷ്ടമീവണ്ണം തടുക്കയില്ലെങ്ങുമേ
ഇഷ്ടമായ് സഞ്ചരിച്ചീടുമെല്ലാടവും
ദൃഷ്ടരേ! ഇന്നിതുകാരണമായ് ഭൂവി
പെട്ടെന്നു ദൈത്യരായുതഭവിച്ചീടുവിൻ
ഭൂരരായ് മൂന്നു ജനം കഴിഞ്ഞിട്ടുടൻ
ചേരുക വൈകുണ്ഠലോകമനന്തരം”

180

എന്ന ശാപത്തെയേറിട്ടവരപ്പൊഴേ
വന്നു പിറന്നിതു ദൈത്യരാജാക്കളായ്
മുമ്പിൽ ദിതിക്കു തനയരായിട്ടവ-
രമ്പിൽ ഹിരണ്യകശിപുവായൊന്നതിൽ
സോദരനെക്കൊല ചെയ്തിതു പന്നിയാ-
യാദരവിൽ ഭൂവനേശ്വരൻ മാധവൻ
പിന്നെ ഹിരണ്യനും പ്രഹ്ലാദനാകിയ
തന്നുടെ പുത്രനെ ദേവജിതമൂലമായ്
സിംഹരൂപം പൂണ്ടു തുണിൽജനിച്ചീടു
സാഹരിച്ചാനസുരേന്ദ്രനെയച്യുതൻ

190

രണ്ടാമതും പിറന്നാരവരും ദശ-
കണ്ഠനും കുംഭകണ്ഠനെന്നു ചൊല്ലുവോർ;

അപ്പോൾ ദശരഥൻതന്നെ പുത്രനായ്
കെല്ലോടു രാമനായ് നിഗ്രഹിച്ചു ഹരി;
ഇന്നു ശിശുപാലദന്തവക്ത്രരെന്ന
മൂന്നാമതും പിറന്നാൻ നൃപശ്രേഷ്ഠരായ്;
കൃഷ്ണനായ് വന്നിവരെയൊടുക്കീടുവാൻ
വിഷ്ണു താൻതന്നെ വസുദേവപുത്രനായ്,
ഇത്തരം നാരദൻ ചൊന്നതു കേട്ടുടൻ
ചിത്തം തെളിഞ്ഞു ധർമ്മാത്മജനം മുദാ

200

സതപരം മാമുനിതന്നെത്തൊഴുതുടൻ
ബദ്ധാഞ്ജലി പൂണ്ടു ചൊല്ലിനാനിങ്ങനെ
താപസശ്രേഷ്ഠ! നമോ നമസ്സന്തതം
താപങ്ങൾ നീങ്ങും തവ മൊഴി കേൾക്കിലോ
ഉണ്ടു മനതളിരിൽ വിഷാദമതു-
കൊണ്ടു ഞാൻ ചോദിച്ചിടുന്നു മഹാമുനേ!
ചിത്രം ഹിരണ്യാസുരൻ തനിക്കെങ്ങനേ
പുത്രനെ ദേഷമുണ്ടായതു കേവലം?
പുത്രനേക്കാൾ വലുതായിട്ടു മറെറാരു
മിത്രമില്ലെന്നല്ലയോ വദിക്കുന്നതും?

210

എന്നുടെ പുത്രനെന്നുണ്ടുമോ വയ്പനം (?)
തന്നുടെ പുത്രനെന്നുള്ളൊരു രാഗവും
അങ്ങനെയുള്ള തനയനിലെന്തിനാ-
യങ്ങസുരേന്ദ്രൻ ദേഷമുണ്ടായതും?
അക്കഥയൊക്കവേ കേൾപ്പതിന്നായെന്നി-
ക്കൾക്കാമ്പിലെത്രയുമുണ്ടൊരു കൌതുകം
ധർമ്മജനിക്കെന്നെ ചൊന്നതു കേട്ടുടൻ
നിമ്ബലൻ നാരദൻ പ്രീതി പൂണ്ടുററവും

മന്ദസ്തിതം പൂണ്ടു മാധവൻ തന്നെയും
വന്ദിച്ചു ധർമ്മജനോടു ചൊല്ലീടിനാൻ.

220

വാരിജലോചനന്റെ കഥ ചൊല്ലുവൻ
പാരിലപൂർവ്വമിതെന്നറിഞ്ഞീടു നീ
എന്നതിലും മുരുകമിതു കേൾപ്പവ-
രെന്നുള്ളതു മറിഞ്ഞീടു നീ ഭൂപതേ!
പുണ്ഡരീകാക്ഷചരിതാമൃതത്തിനു
പാണ്ഡുസുത! തവ ശ്രദ്ധയുണ്ടാകയാൽ,
പങ്കജനാഭപ്രിയൻ ധർമ്മനന്ദന!
തിരുക്കുലദീപമേ! കന്തിനന്ദന!
വിശ്വാതനാകും ഹിരണ്യാത്മജൻകഥ-
യൊക്കവേ ചൊല്ലുവാനാമല്ലനന്തനും

230

ഒട്ടു മുരുകമായിപ്പറഞ്ഞീടുവൻ
കേട്ടുകൊണ്ടാലും നരപതിരത്നമേ!
പണ്ടു ഹിരണ്യാക്ഷനാമസുരേന്ദ്രനും
കൊണ്ടുപോയിജ്ജലേ ഭൂമിയെത്താഴ്ത്തിനാൻ;
ചാരിനെ വീണ്ടുകൊൾവാൻ പന്നിയായ്
നാരായണനുമവതരിച്ചീടിനാൻ.

മുങ്ങിക്കിടന്നോരു ഭൂമിയെ മെല്ലവേ
പൊങ്ങിച്ചു തേറുമേൽ കൊണ്ടുപോരുംവിധേയ
നേരിട്ടെതിർക്കും ഹിരണ്യാക്ഷനെത്തദാ
കീറിക്കളഞ്ഞു കൊന്നീടിനാനച്യുതൻ.

240

സോദരൻതന്റെ പരലോകകർമ്മത്തെ-
യാദരവോടു കഴിച്ചു ഹിരണ്യനും;
അപ്പൊഴുതേ വൈരമുള്ളിൽ വർത്തിച്ചിതു
ചിത്പുമാനോടു ഹിരണ്യദൈത്യേന്ദ്രനും.

പിന്നെയസുരരെയൊക്കെ വരുത്തിട്ടു
 വിന്നത വന്നതു ചൊല്ലിനിന്നിടിനാൻ.
 നാരായണനും നിരോധിച്ചു നമ്മെയും
 ചാരേ ചതിച്ചതു ദേവകളല്ലയോ?
 ഇങ്ങനെ ചെയ്തിച്ച വിണ്ടലരും പുന-
 രെങ്ങു പോകുന്നതെന്നു മറിയാവതും.

250

വൈരികളാകിയ ദേവകളെയിനി
 സ്വൈരമായ് വാഴ്വാനയയ്ക്കയില്ലൊട്ടുമേ.
 നാരായണനെനൊരു ബലം കണ്ടിട്ടു
 നേരേ തെളിയുന്നിതു മദം പൂണ്ടവർ.
 ശാശ്വതമാകിയ ധർമ്മമത്രേ ഹരി-
 ക്കാശ്രയമാകുന്നതും ധരിച്ചീടുവിൻ.
 ഗോക്കുളം ബ്രാഹ്മണരും സത്യമെന്നിവ-
 യോക്കിൽ ഹരിക്കു ബലമതിനാലിനി
 അന്തണരേയും പശുക്കളേയും പുന-
 രന്തം വരുത്തുക, താപസന്മാരെയും;

260

ദേവാലയങ്ങളിടിച്ചു കളഞ്ഞിട്ടു
 ദേവകളേയും പിടിച്ചു കെട്ടീടുവിൻ;
 ഇങ്ങനെ ചെയ്യുന്ന നേരം ഹരിയടു-
 നങ്ങു തേഞ്ഞിട്ടു മപരപക്ഷം* പോലെ.
 മായകൊണ്ടേറ്റം മറഞ്ഞുകൊണ്ടുണ്ടനേ
 ന്നായവും ശക്തിയുമില്ലവനൊട്ടുമേ
 വഞ്ചന കോലുമീയഞ്ചനവണ്ണരെ-
 ചെഞ്ചെമ്മെ കണ്ടു കിട്ടീടുകിലിന്നു ഞാൻ

കണ്ഠം തെറിച്ചു കളഞ്ഞെന്റെ വാളിനു
വേണ്ടുവോളം രക്തപാരണ നല്കുവൻ.

270

എന്നവരോടു പറഞ്ഞോരനന്തരം
ഖിന്നയാർ മാതാവിനോടു ചൊല്ലിയിനാൻ.

“അമ്മേ! കരഞ്ഞതു പോരു, മടങ്ങുക
ചെമ്മേ കരഞ്ഞാൽ വരുവതുമെന്തിനി?
ഉണ്മയെച്ചിന്തിച്ചു കാണുന്നതാകിലോ
നിന്മനോദഃഖത്തിനില്ലൊരു കാരണം
ആത്മാവിനില്ല ജനനമരണമെ-
ന്നാത്മനി നന്നായുറച്ചുകൊള്ളേണമേ.
ദേഹത്തിനുണ്ടോ ജനനമരണവും
മോഹമത്രേയിവ തോന്നുന്നതൊക്കയും

280

കേൾക്ക മാതാവേയിതിഹാസമൊന്നിതു
പോക്കുക നിന്മനോദഃഖമെപ്പോരുമേ.

പണ്ടൊരു രാജാ യുധിയെന്നു പേരതാ-
യുണ്ടായിതു മകരജാപജതുല്യനായ്.

വൈരികളോടു പൊരുതു മരിച്ചവൻ
വീര്യസ്വർഗ്ഗം പ്രവേശിച്ചോരനന്തരം
അമ്മാരിപാലകദേവിമാർ ദുഃഖിച്ചു
സമ്മോദമോടു ശവത്തെയും പൂണ്ടുടൻ
കേഴുന്നതു കണ്ടു കാലനും വന്നിട്ടു

കോഴ തീർപ്പാൻ ബാലരൂപേണ ചൊല്ലിനാൻ:- 290

‘കോടിയുഗം നിങ്ങൾ കൂടിക്കരകിലും
പാദേ വരികയില്ലാ മുതനായവൻ
ഇത്ര വയസ്സു ചെന്നിട്ടു മരിക്കയെ-
ന്നത്ര കഷ്ടം! വൃഥാ കേഴുന്നതെന്തിനായ്!

ദേഹമെന്നു പറയുന്നതു പാക്കിലോ
 ഹാഹാ കണമാത്ര* മെന്നറിഞ്ഞീടുവിൻ.
 ആത്മാവിനെയ്റിയായ്ക്കുനിമിത്തമാ-
 യാത്മവേദത്തിനു നിങ്ങൾക്കു കാരണം.
 ആകയാൽ നിങ്ങളാരെക്കുറിച്ചിട്ടിനി-
 ശ്ലോകിച്ചു കൊള്ളുന്നിതു, വൃപസ്രീകളേ? 300

ദേഹത്തെയോ നിരൂപിച്ചു കേഴുന്നിതു?
 ദേഹിയെത്തന്നെയോ? ചൊല്ലുകെന്നോടീദം.
 ചത്ത ശവം പോലിരിക്കുന്നിതു ശവം
 കൃത്യമെന്താകുന്നതും പറഞ്ഞീടുവിൻ
 നിന്തുവിൻ നിങ്ങളെ ശോകത്തെയൊക്കെയു-
 മോർത്ത കാണിനഹോ നിങ്ങളുമെന്നെയും.
 താതനുമില്ല ജനനിതാനുമില്ല
 ഭ്രാതാക്കളും പുനരില്ലെന്നറിക മേ.
 ആരുമില്ലാതെ ഞാനുമിഹ ഭൂമിയിൽ
 ധീരനായ് സഞ്ചരിച്ചീടുന്നതിന്നുമേ. 310

വാക്കുകൾ മാമകം കേൾക്കു നാരികളേ!
 പോക്കുക നിങ്ങളെ സങ്കടമൊക്കെയും
 പണ്ടൊരു വേദൻ വനത്തിലകംപൂക്കു-
 കൊണ്ടു വലയിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടുണ്ടെന്നെ
 പെൺപക്ഷി തന്നെ വധിച്ചതു കണ്ടുട-
 നാൺപക്ഷിയുമതു കണ്ടു കേണീടിനാൻ.
 അയ്യോ! വിധിമതം വന്നിതു മാമകം
 ചെയ്യുന്നതെന്തു ഞാനിന്നിതു ദൈവമേ?

അമ്മയെക്കാണാതെ കേഴുന്ന ബാലരേ
ചെമ്മേ ഭരിക്കുന്നതെങ്ങനെ ഞാനഹോ? 320

ദേഹത്തിലദ്ധം ഭാര്യതാനല്ലയോ
മാഹന്ത കേഴുമാറായി ഞാനിങ്ങനെ
എന്നതിലും മമ ഭാര്യ പതിവ്രതാ
എന്നിനിക്കാണെന്നിതെന്നുടെ പതിയെ?
ഇത്ര വലുതായ ബന്ധുവിനെപ്പിരി-
ഞ്ഞത്ര വാഴ്കെന്നതും കല്പിച്ചിതീശ്വരൻ
വല്ലഭയില്ലാത്ത പാപിയിവനെന്നു
ചൊല്ലുവാനോ വിധി കല്പനയായതും?
ഇത്തരം ചൊല്ലിക്കരയുന്ന പതിയെ- (1)
പ്പതി(2)കൊണ്ടെയ്തു കൊന്നീടിനാൻ വേടനും. 330

അപ്പോലെ കേഴുന്ന നിങ്ങളേയും യമൻ
കെല്ലോടു കൊണ്ടുപോകാതെയിരിക്കുമോ?
വല്ലാതെ കേൺ കാലങ്ങളെയിങ്ങനെ-
യെല്ലാം കളയാതെ നല്ലതോർത്ത് വിൻ.
ചാകയെന്നുള്ളതു നിണ്ണയമേവനും
പോകുംവഴിക്കുപായം നിനയ്ക്കേണ്ടതും.
ഇശ്വരനെസ്സഭാ ചിന്തിച്ചു സേവിച്ചു
വിശ്വാസമോടു കഴിക്ക കാലമിനി.
എന്നു ചൊല്ലി യമനും മറഞ്ഞീടവേ
വിന്നത നീക്കി ഞെളിഞ്ഞിതു നാരിമാർ. 340

അച്ചണ്ണമിന്നു നീ പുത്രശോകത്തെയും
ചൊല്ലോടെ പോക്കിക്കളക ജനനി നീ”

ഇത്തരം വാക്കുകൾകൊണ്ടു ഹിരണ്യനും
 സതപതഃ മാതൃഭുജമകരീടിനാൻ.
 അത്തലെല്ലാമകലെക്കുളഞ്ഞിട്ടവൻ
 സ്വസ്ഥനായിട്ടിരുന്നിടിനാൻ ഭൂപതേ!
 വമ്പനാകുന്ന ഹിരണ്യനനന്തര-
 മന്വോടു മേൽവരും കാര്യമോത്തിട്ടുടൻ
 തന്നിലേ മെല്ലവേ ചൊല്ലിത്തുടങ്ങിതു
 മൂന്നാമേ ചെയ്തുള്ള വിക്രമമൊക്കയും

350

ദിക്കുകളൊക്കെജ്ജയിച്ചു വഴിപോലെ
 ദിക് പാലരേയുമാട്ടിക്കുളഞ്ഞനന്ദം
 ദേവകളേയും ജയിച്ചിട്ടയത്നമായ്
 ദേവനാരികളെക്കൊണ്ടിങ്ങുപോന്നതും
 ഐരാവതത്തെയും കൊണ്ടുപോന്നിടിനേൻ
 പോരതിലിത്രനേയും ജയിച്ചല്ലയോ?
 കാലനെക്കൂടെജ്ജയിച്ചിട്ടവനുടെ
 കാലദണ്ഡും പാശവും കൊണ്ടുപോന്നുഞാൻ
 അപ്പതി*യോടു പൊരുതു ജയിച്ചിട്ടു
 കെല്ലോടവൻപുരമൊക്കെക്കവന്നതും

360

വീരോടുകാധിപനെജ്ജയിച്ചതി-
 ലേറിയിരുന്ന ധനം ഗ്രഹിച്ചിട്ടുടൻ
 കൈക്കൊണ്ടു പുഷ്പകമാം വിമാനത്തെയു-
 മൊക്കവേ കിന്നരരും വശമായിതേ
 പാതാളലോകത്തു ചെന്നു ജയിച്ചു
 ഭൂമികളൊക്കെക്കവൻകൊണ്ടുന്നതും

ഭീതിയാൽ സർവ്വജനങ്ങളും വന്നിട്ടു
കൈതൊഴുതിട്ടു സേവിക്കുന്നു സന്തതം
ഇന്ദ്രപദം മഹാരാജപദങ്ങളും
ചന്ദ്രപദവുമടക്കിവാഴുന്നു ഞാൻ

370

ദേവനാമം രാജാവു ഞാനായതും
ഭീനരായ് സേവിച്ചിടുന്നു ദേവാദികൾ.
എന്തിനുകൊണ്ടു കാരുമെന്നിക്കിങ്ങിനി-
യന്തമെന്നുള്ളതൊന്നുണ്ടായിരിക്കുവേ?
ജന്മമുണ്ടാകയാലേ മൃതിനിണ്ണതും
കർമ്മമൃതി വരാത്തൊന്നെന്തു ചെയ്യു ഞാൻ?
സത്യലോകത്തിലിരിക്കും വിരിഞ്ചനം
സപ്തഷികളു (1)മശ്ശകരൻ വിഷ്ണുവും
അഷ്ടവസുക്കളു (2) മാദിത്യരുദ്രരും
ചെട്ടെന്നു ഗന്ധർവ്വചാരണസാധ്യരും

380

കിന്നരൻ കിന്വരുഷാദികളും ബത
ധന്വന്താരാകും നവമഹഷികളും (3)
എന്നിയേ പിന്നെജഗത്തിൽ പ്രസിദ്ധരാ-
യൊന്നെന്നിയേയുള്ള സർവ്വജനങ്ങളും
പാരം തപസ്സുകൾ ചെയ്തതുമുലമാ-
യോരോപദത്തെ ലഭിച്ചുകൊണ്ടിടീനാൻ.

(1) മരീചി, അഗ്നി, പുലഹൻ, പുലസ്തമൻ, കൂതു, അംഗിരസ്സ്, വസിഷ്ഠൻ.

(2) ധരൻ, യുധൻ, സോമൻ, ആപൻ, അനലൻ, അനിലൻ, പ്രത്യുഷൻ, പ്രഭാസൻ.

(3) കവി, ഹരി, അന്തരിക്ഷൻ, പ്രബുദ്ധൻ, പിപ്പലായനൻ, ആവിരോത്രൻ, ദ്രവിഡൻ, പമസൻ, കരാജനൻ ഇവരെ നവയോഗികളെന്നും പറയും.

ഞാനമച്ചുണ്ണ തപസ്സചെയ്തിടുവാൻ
 നാനമിനി മരണമകരീടുവാൻ
 മദ്ധ്യേ തപസ്സിൽ മരിച്ചുപോയിടില-
 ങ്ങത്തമമാം പദവും ലഭിച്ചിടുമേ

390

ഇത്തരം ചിന്തിച്ചുറച്ചുസുരേന്ദ്രനും
 സതപരമങ്ങു പുറപ്പെട്ടിതാദരാൽ
 മെല്ലവേ നീളേ നടന്നു തപസ്സിനു
 നല്ല നിലം വേണമെന്നതോർത്തിട്ടുവാൻ
 വിസ്ത്യാചലം കണ്ടു ചിത്തം തെളിഞ്ഞുടൻ
 സന്തുഷ്ടനായിക്കരേറിനാനങ്ങളിൽ
 ഇപ്പോലെ നന്നായൊരു നിലമില്ലിനി-
 ക്കല്ലതപസ്സധികം ഫലം നല്ലമേ
 എന്നങ്ങുറച്ചു ഫിരണ്യാസുരൻ തദാ
 പിന്നെസ്സമാധിയായിട്ടു നിന്നീടിനാൻ.

400

മന്നിലങ്ങുനിന്നു പാദമിളക്കാതെ
 നന്നായുയർത്തിത്തൊഴുതു കരങ്ങളാൽ
 പഞ്ചാഗ്നിമദ്ധ്യഗതായി നിന്നിട്ടുവാൻ
 ചഞ്ചലമെന്നിയേയുദ്ധ്വപനയനനായ്
 അസ്ഥിയിൽ ശ്വാസമടക്കിപ്പരബ്രഹ്മ-
 വസ്തുവെബ്ബോവിച്ചുകൊണ്ടു നിന്നീടിനാൻ.
 കണ്ടുമൃഗങ്ങളെല്ലാമവൻമേനിമേൽ
 കണ്ഠമുരുമ്മിട്ടു സ്തംഭമെന്നോക്കുയാൽ;
 കാഷ്ടമെന്നോത്തുടൻ പക്ഷിഗണങ്ങളും
 ഗോഷ്ടങ്ങൾക്കൂടിയും കാട്ടിച്ചിരിക്കയും

410

പുററിനാൽ മുടിച്ചിതലരിച്ചേററവും
 മുററും ചില മരവും മുളച്ചു തദാ.

ചുറ്റിയും പിന്നെ ലതയാലവനടൽ
 മറു പറഞ്ഞതു കാരിയം, ഭൂപതേ?
 അസ്ഥിമാത്രം പുനരങ്ങ ശേഷിച്ചിതു
 അസ്ഥിയും മണ്ണിൽ മറഞ്ഞുപോയൊക്കവേ.
 അക്കഥയങ്ങനെ പോക, തുകാലത്തു
 മുച്ചുരായുള്ള ദേവാദികളൊക്കയും
 കാടുകൾതോറും മറഞ്ഞുകിടന്നവർ
 കൂടെയൊരുമിച്ചുകൊണ്ടുപോന്നീടിനാർ. 420

നല്ലകാലം നമുക്കാഗതമായെന്നു
 ചൊല്ലി മഹേന്ദ്രനോടും കലന്ദാങ്ങനെ
 വാനലകംപുക്കു വാനവർമേവിടും
 സ്ഥാനത്തു പിന്നെ വസിച്ചുകൊണ്ടീടിനാർ.
 വിണ്ണവർനാഥനുമുള്ളിൽ നിരൂപിച്ചു
 വിണ്ണവരോടു ചൊല്ലീടിനാനിങ്ങനെ.
 ഭിഷ്ണുരാകുന്നോരസുരരെ നാമിനി
 നാട്ടിൽനിന്നാട്ടിക്കളകു വേണ്ടുന്നതും.
 ദൈത്യേന്ദ്രനാൽ ധൂതമായ ധനങ്ങളും
 പ്രീത്യാ നമുക്കിങ്ങു കൊണ്ടുപോരേണമേ. 430

പോരിനു പോകെന്ന് ചൊല്ലിപ്പുറപ്പെട്ടു
 നേരേയമരവും യുദ്ധസന്നദ്ധരായ്
 ഭാനവന്മാരോടെതിരിട്ടു ഘോരമായ്
 മാനമോടേ പൊരുതീടുംദശാന്തരേ
 പോരിൽ പരാജിതരായിട്ടസുരരും
 പാരാതെ പാതാളലോകത്തൊളിച്ചുതേ.
 അട്ടിക്കളഞ്ഞസുരന്മാരെയൊക്കയും
 കോട്ടയിലും കടന്നീടിനാർ വിജയം.

മുമ്പിൽ ഹിരണ്യൻ കവൻ ധനങ്ങളെ
വമ്പോട്ടു വീണ്ടുകൊണ്ടാത്തുപുളച്ചവർ

440

ഘോരനാകുന്ന ഹിരണ്യാസുരന്റെ
ഭാരത്തെ*യാരാഞ്ഞു കണ്ടുപിടിച്ചവർ
തേരിലേറിത്തെളിഞ്ഞതായും ദേവകൾ
പോകുന്നനേരത്തു ഭൂരവേ നിന്നടൻ
'നാരായണ! ജയ' എന്നു പാടിക്കൊണ്ടു
നാരദൻ വീണയുമായി വരുന്നതു
കണ്ടതുമേരും മുനിവരൻപാദത്തി-
ലിണ്ടലകന്നു കുമ്പിട്ടിതു ദേവകൾ.
നന്ദിച്ചു മാമുനിയും മാതൃമദ്ധ്യത്തിൽ-
നിന്നു മഹേന്ദ്രനോടേവമരുളിനാൻ:—

450

“എന്തിനു തോന്നുവാനിന്നഹോ നിന്നടെ-
യന്ധത പാത്തുകാൺകിൽ ചെറുതല്ലെടോ
മംഗലനാകിയ നിൻതൊഴിലൊക്കെയു-
മിങ്ങനെയായ് വന്നതെന്തു, പുരന്ദര?
വൈരികളെജ്ജയിക്കുന്നതു യോഗ്യമാം—,
നാരികളെക്കൊണ്ടുപോവതു യോഗ്യമോ?
പണ്ടു നീ പെട്ട പാടെല്ലാം മറന്നിതോ?
ഉണ്ടോ കുറഞ്ഞൊരു ചിത്തഭ്രമം തവ?
മത്തനായുള്ള ഹിരണ്യാസുരന്റെ
പതിയിവളെന്നതു മറിഞ്ഞീലയോ?

460

നാരിമണിയാമിവളസുരപ്രിയ
നേരേ പതിവ്രതയെന്നറിഞ്ഞീടു നീ.

* നിത്യബഹുവചനാഭ്യസനമായ പദമാണിത്. 'ഭാരങ്ങളെ' എന്നാണ് ശരിയായ വേണ്ടത്.

ഇണ്ടലും പൂണ്ട കരയുന്നിതേറ്റവും
 വണ്ടാർകഴലിയാകും കമലേക്ഷണ
 വൈകാതെയിന്നിവളേയയച്ചിട്ടു നീ
 നാകപാല! പോക നല്ലതാകുന്നതും.”
 ഏന്നു മുനിയരുളും മൊഴി കേട്ടുടൻ
 പൊന്നിനുടിയൊന്നിളക്കി മഹേന്ദ്രനും
 നാരദം പ്രേക്ഷ്യ മന്ദസ്തിതപൂർവ്വകം
 ചാരുതരമിവണ്ണം പറഞ്ഞീടിനാൻ:—

470

“തിരുമുഖിയാം ഭനുജാധിപപ്രിയ
 പങ്കജലോചന ഗർഭിണിയാമിവരും
 ഗർഭസ്ഥനാകിയ ബാലനമെത്രയും-
 മരുഭൂതം താതനേക്കാൾ പ്രബലനിവൻ
 പാരിലിവൻ ജനിച്ചു വളർന്നിടുകി-
 ലാരുമെതിരാകയില്ലെന്നു നിണ്ണയം.
 എന്നതുകൊണ്ടിവളെബ്ദരിച്ചിട്ടിനി
 നന്ദനനുണ്ടായ് വരുമളവും മനേ!
 പെററു വീണീടുന്ന ബാലനേയും കൊന്നു
 തെറ്റൊന്നിവളേയയച്ചിടുന്നുണ്ടു ഞാൻ.

480

അല്ലാതെ ഞാനയച്ചിടുകില്ലെന്നുമേ
 ചൊല്ലാഴ്ന്നു മാമനേ! പിന്നെയെന്നോടീടും.”
 ദേവേന്ദ്രവാക്യം നിശ്ശയ മുനിവര-
 നേവം പറഞ്ഞിതു പിന്നെയും ഭൂപതേ!
 “നാളെ ഹിരണ്യൻ തപസ്സും കഴിഞ്ഞിങ്ങു
 വാളുമായ് വന്നതു കാണുന്നതാകിലോ
 ഓരോ ദിശി പറഞ്ഞാക്കവേ നിങ്ങളും
 പാരാതെ പാതാളേ പോയൊളിക്കും ദ്രവ്യം.

കാട്ടിൽ കരേറി മരത്തിലും മററിനി
മാട്ടിൻ മുകളിലും വോട്ടിലും പുകമേ.

490

തങ്ങളിൽ കാണാതെ വെച്ചേറെ വേറിട്ടു
പൊങ്ങിന ഭീതി കൊണ്ടെത്രയും ദീനരായ്
അക്ഷികൾ നട്ടുകൊണ്ടെങ്ങുമേ കാണാതെ
പക്ഷികൾ പോലെ പറക്കുമല്ലോ ഭിശി.
ജീവിച്ചുകൊണ്ടാൽ മതിയെന്നു കല്പിച്ചു
സേവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതും കണ്ടിടാം
ഇന്നുമുണ്ടെന്നു പറയുന്നു നിന്നോടു
നന്നായിതു കേട്ടുകൊൾക സുരപതേ!
എന്നാലിനിക്കും നിനക്കുമപ്പണ്ണമേ

.....

500

പങ്കജലോചനനും കമലസ്ഥനും
ശങ്കരനും മറുമുള്ള വട്കും തഥാ
പാരിടംതന്നിലുള്ളോരു മത്സ്യകുടുംബി-
ങ്ങീരേഴു ലോകത്തിലുള്ള വെർക്കാക്കയും
സാക്ഷിയായിട്ടൊരു ദൈവമുണ്ടെന്നതും
സൂക്ഷ്മമായിട്ടറിഞ്ഞിട്ടു നീ സന്തതം.
സർവ്വമറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു ഞാൻ കേൾക്കേടോ;
പൂർവ്വദേവായിപദേവിഗർഭസ്ഥിതൻ*
കീർത്തിമാനത്രയും വിഷ്ണുഭക്തനിവൻ
വാഴ്ത്താവതല്ലിവൻതന്നുടെ വൈഭവം?

510

ലീലകളിലും ഹരിതന്നിലെന്നിയേ
ചാലേ മനം നിന്നു പോകയില്ലെന്നുമേ

* ദൈവതുശ്ചാപത്തിയുടെ ഗർഭത്തിലുള്ളവൻ

നിദ്ര ചെയ്യുമ്പോഴും ഭക്തിയിങ്കലും
ചിത്രപ്രസക്തനിവന്നെനിന്നീ
അല്പം പകലും ഹരിഭക്തി മാനസേ
നല്ലവണ്ണം കടികൊണ്ടിരിക്കും ദ്രവ്യം.
സേവകനാക്കൊരു ക്ലേശമേശാസ്തി-
ദ്രേവനും ചക്രിയായിട്ടു പാലിക്കുമേ
ഇങ്ങനെയുള്ളവൻ തന്നാലൊരിക്കലും
മംഗലമെന്തേ വിരോധമുണ്ടാകുമോ?

526

മല്ലാരിയാം മുകുന്ദൻ പുരുഷോത്തമ-
നെല്ലാവരേയും ഭരിച്ചുകൊള്ളും ദ്രവ്യം.
നാരായണനൊടു നേരായി മറുനി-
യാരുമില്ലെന്നതിനെദ്ധരിച്ചീട നി.
ആകയാലിന്നിവളേയും തൃജിച്ചു നി
നാകലോകത്തിനു പോക പുരന്ദര!”
നാരദോക്ത്വാ ഹിരണ്യപിയാം വാസവൻ
നേരേ പരിത്യജ്യ വാനിൽ വാണീടിനാൻ.
വാരിജലോചന തന്നോടു കൂടവേ
നാരദൻ പണ്ണശാലയ്ക്കുഴുന്നള്ളിനാൻ.

530

വിനയാകമസുരഭായുതന്നോടു
പിന്നെയിവണ്ണമരുചെയ്തു നാരദൻ.
“കൃരണ്യലികളെ വെച്ചുകുളഞ്ഞിനി
നേരായി രക്ഷിക്കുമാശപരനെസ്സഭാ
സന്തതം ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നീടുകിൽ
സന്താപമെല്ലാമകലുമല്ലോ തവ
കാലേ പ്രഭാതേയെഴുന്നേറുകൊണ്ടുടൻ
ബാലേ! തിരുനാമമോതിയാവോളവും

പൊയ്ക്കയിൽ ചെന്നു കുളിച്ചു ശുചിപൂണ്ടു
വൈകല്യവും മനുഷീഡയുമെന്നിയേ

540

മന്താരമോടു തുളസി ചേമനിയും
ചെന്താമര ചെത്തി പിടുകും കൊന്നയും
ചമ്പകം നന്തിയാർവട്ടവും മല്ലയും
തുമ്പലത്തമശോകവും മല്ലിക
ഏണിവയാദിയായുള്ള പഷ്ടങ്ങളെ-
ച്ചെന്നു കൊണ്ടുനടന്നത്രയും തുഷ്ടയായ്
വിശ്വാസമോടു ഭഗവാനെയെളിച്ചു
വിശ്വകർമ്മാവിനെക്കൈതൊഴുതിട്ടു നീ
നാമത്തെയും ജപിച്ചിടുകയാവതു-
മാമയമെല്ലാമകന്നു പോകും ദൃശം.

550

കാന്തൻ വരുമളവും കമലേക്ഷണേ!
സന്താപവും തീർത്തു ഭീതിയുമെന്നിയേ
വാണീടുകയിങ്ങുതന്നെ " യെന്നു ചിരം
വീണാധരനും തെളിഞ്ഞരുളിടിനാൻ.
മാമുനിവാചാ ഹിരണ്യാസുരപ്രിയ
കോമള ഭുവനകന്നുവാണീടിനാൾ.
ഇന്നിയും കേട്ടുകൊൾകെന്നഥ മാമുനി
മന്നവൻ ധർമ്മജനോടു ചൊല്ലീടിനാൻ:—
ശുരനായുള്ള ഹിരണ്യാസുരേന്ദ്രനും
ഘോരമായുള്ള തപസ്സു ചെയ്യുംവിധേ

560

മൂലാഗ്നി*വർദ്ധിച്ചു മൂർദ്ധവ്യതന്നീന്നു
ജപാലയെഴുന്ന തുടങ്ങിതു ഘോരമായ്;

* മൂലാധാരത്തിൽനിന്നു പൊങ്ങിയ അഗ്നി.

ലോകങ്ങളെല്ലാം ദഹിക്കുന്നതു കണ്ടു
 ലോകവാസികളും ഭീതിപൂണ്ടീടിനാർ;
 അണ്ണവമേഴും കലങ്ങിമറിഞ്ഞുടൻ;
 തിണ്ണം ജലദങ്ങളും മുറയിട്ടുതേ;
 ഉള്ള മലകളെല്ലാമിളകി തദാ;
 തുള്ളിത്തുടങ്ങിതു സർവ്വജന്തുക്കളും;
 പായും നദികളുമൊക്കെത്തിളച്ചുങ്ങ
 വായുവും വീശിത്തുടങ്ങിതു ഘോരമായ്;

570

അക്സോമന്മാർ നിജപദം കൈവിട്ടു;
 നിശ്ശമിച്ചാർ മറുമുള്ള ഗ്രഹങ്ങളും;
 ആത്മരാധേഹം മഹാമുനിവൃന്ദവും
 വീർത്തുകൊണ്ടീടിനാർ വാനലകത്തിലും;
 നാകികളും ഭീതിപൂണ്ടു വിറച്ചുട-
 നാകലന്മാരാം മുനികളുമായുടൻ
 “നാഥ! പരിപാഥി”യെന്നു ചൊല്ലി ഭൂതം
 വേധാവൃതന്നുടെ കാക്കൽ വീണീടിനാർ
 ഇണ്ടൽപൂണ്ടുളോരു വിണ്ടലർതമ്മെയും
 കണ്ടു വിരിഞ്ചനം വ്യാകലവിത്തനായ്

580

കൈയുമയത്തി വിധാതാവുമപ്പൊഴേ
 പയ്യവേ ദേവകളോടരുളിച്ചെയ്തു: —
 “നിങ്ങൾ ഭയപ്പെടാസ്തിനെന്നിനമിഹ
 മംഗലം നല്ല വാനണ്ടു നാരായണൻ
 ആമയം പോക്കുവാനിന്നു നമുക്കിങ്ങ
 ദാമോദരനെന്നതോർത്തു കൊണ്ടീടുവിൻ
 എന്നതുകൊണ്ടു ഭയത്തെക്കളഞ്ഞിഹ
 വന്നതിൻകാരണം ചൊല്ലുവിനാദരാൽ

ഭാനവന്മാരാലുപദ്രവമുള്ളതു
ഞാനറിഞ്ഞത്രേയിരിക്കുന്നു മൂന്നാമേ.

590

ഇപ്പൊഴുമുണ്ണമോ മററതെന്നിയേ
കെല്ലോടു നാകലോകത്തെയകന്നിതോ?
കുറങ്ങു പറ്റലരായവരെത്രയും
തെറ്റാൻ ചെയ്തുവാറുണ്ടോ പുതുമയായ്?
ഇന്നതെന്ന് പറഞ്ഞീടുവിൻ നമ്മോടു
പിന്നെയതിന്നുപായ നിരുപിച്ചിടാം.”
സ്രഷ്ടാവിവണ്ണമുള്ളും മൊഴി കേട്ടു
യുഷ്ടനാമിദ്രനും ചൊല്ലിനിന്നീടിനാൻ:—
“നിന്തിരുവുള്ളത്തിനാൽ ജഗത്തൊക്കയും
സന്തതം സൃഷ്ടിച്ചതും ഭവാനല്ലയോ?

600

സ്ഥാനങ്ങൾ വെച്ചേറെയോരോ ജനങ്ങൾക്കു
ഭിന്നതകൂടാതെ നൽകുന്നതും ഭവാനും.
സൃഷ്ടജന്തു മുതലാദിയിലൊക്കയും
സാക്ഷിയായിട്ടിരിക്കും നിന്തിരുവടി.
ഇതരേഴു ലോകം ധരിച്ചുള്ളുന്നതും
സാരസോൽഭൂതനാകും ഭവാനല്ലയോ?
എന്നതിലും വിശേഷിച്ചു ഭവാനഹോ
ഉന്നതമായ കരുണയുണ്ടെങ്ങുള്ളിൽ.
വിദ്യാതനാകും ഹിരണ്യമഹാസുര-
നിക്കാലമങ്ങു തപസ്സു ചെയ്യും വിധേയ

610

ഉത്തമാംഗം പിളർന്നിട്ടു മൂലാഗ്നിയാൽ
കത്തിയെഴുന്നു ഭവിച്ചു ലോകങ്ങളും.
ആടൽപൂണ്ടെങ്ങുമിരുന്നു കൂടായ്ക്കയാ-
ലോടിവന്നു വയമത്ര ജഗൽപ്രഭോ!

എന്തെന്തവന്റെയഭിമതമെന്നതു
 നിന്തിരുവുള്ളത്തിലോവേണമിനി.
 അല്ലായ്യിലോ ജഗത്തൊക്കെയുമിന്നിമേ-
 ലില്ലാതെവന്നുകൂടും കരുണാനിയേ!
 വിശ്രുതനാം പരമേശ്വരിൻ! നമോസ്തു മ-
 ററാശ്രയമില്ല ഞങ്ങൾക്കു ജഗൽപതേ!”

620

നാകനാഥനിവണ്ണമുരയ്ക്കും വിധയ
 പോക നാമെന്നു പുറപ്പെട്ടു നാമ്പുവൻ.
 രാജഹംസത്തിൻ കഴുത്തിൽ കരേറീട്ടു
 രാജീവസംഭവനേററം വിളങ്ങിനാൻ.
 ചെന്നു മൂഴം നിരന്നു മുദാ ദേവകൾ
 വന്നു തുടങ്ങി മുനികളുമാദരാൽ.
 മററും മഹായോഗികൾ സനകാദികൾ
 മുററും നിരന്നുകൂടിതജൻസന്നിധയ.
 ‘സപാമിൻ! ജയ! ജയേ’തി പുകണ്ണേററവു-
 മാമോദമോടു ഗീതങ്ങൾ വാദിക്കയും

630

സാമവേദത്തെയുയരെജ്ജപിക്കയും
 പൂമലർകൊണ്ടുടൻ വർഷം പൊഴിക്കയും
 വെണ്മതി പോലെ കുടകൾ നിരക്കവേ-
 യുണ്മയിൽ നാരദൻ വീണ വായിക്കയും
 അപ്പാശ്രീകൾ കൊണ്ടാടിക്കളിക്കയും
 കെല്ലോട്ടു നാകികളൊക്കെപ്പുളയ്ക്കുവേ
 ഭേരി പടഹമുടക്കു മുരശുകൾ
 നേരേ തകിലുമിടയ്ക്കു തമ്മിട്ടവും
 ആനകം ദുന്ദഭി മറ്റും തപ്പുകൾ
 ചിറക്കുഴൽ കൊമ്പു കാളവും വീണയും

640

ഉത്തമമാകുന്ന വാദ്യങ്ങളൊക്കെയും-
 മത്സ്യനവും മുഴക്കിച്ചുകൊണ്ടിങ്ങനെ
 വാരിജസംഭവനമെഴുന്നള്ളിനാൻ
 നേരേ ഹിരണ്യൻ വസിക്കുന്ന ടിക്കതിൽ.
 ഇരക്കുണഗോചര*നല്ലാത്തസുരനെ-
 സ്തൃക്ഷുദൃഷ്ട്വാ ദരിശിച്ചു വിരിഞ്ചനം.
 പുണ്യമിയന്ന കമണ്ഡലുനീരിനാ-
 ലണ്ണോജസംഭവൻ പ്രോക്ഷിച്ചു മെല്ലവേ.
 പുററീന്നു സർപ്പം പുറപ്പെട്ടതുപോലെ
 തെററന്നെഴുന്നേറുന്നിനിതു ഭാനവൻ.

650

മുനമേ മാഞ്ഞുപോയോരു ശരീരവു-
 മന്നേരമെത്രയും ചിത്രമായ് വന്നതേ.
 നീലാഞ്ജനഗിരിപോലേ വളൻചന്ദ-
 കോലത്തെ വാഴ്ത്തുവാൻ വേലയുണ്ടെത്രയും.
 ചെമ്പിച്ച കേശവും മീശയുമങ്ങനെ
 വമ്പിച്ച നെററിത്തടം ചില്ലിവല്ലിയും
 ചെമ്പരത്തിപ്പൂവു പോലേ ചുകന്നടൻ
 വമ്പിച്ച കണ്മിഴി കാൺകിൽ ഭയങ്കരം
 ഉന്നതനാസികയും കഴ കാതതിൽ
 മിന്നുന്ന കണ്ഡലവും മകരോപമം

660

അമ്പിളിത്തെല്ലു പോലേ വളഞ്ഞേററവും
 വമ്പിച്ച ദംഷ്ട്രങ്ങളുമതി ഭീഷണം
 വൃത്തമൊത്തുള്ള ഗളത്തിലണിഞ്ഞുള്ള
 മുത്തുരത്നങ്ങളെക്കൊണ്ടുള്ള മാലകൾ.

* കണ്ണുകൊണ്ടു കാണാൻ വയ്യാത്തവൻ.

ഉന്നതമാകിയ തോളിനു തുല്യമായ്
 കുന്നപോലും പുനരില്ലെന്നു നിണ്ണയം.
 വണ്ണം തിരണ്ടു നീണ്ടുള്ള ഭുജങ്ങളിൽ
 തിണ്ണം തിളങ്ങും തരിവള തോറവള
 കല്ലു വെച്ചുള്ള നല്ലംഗുലീയങ്ങളോ-
 ലല്ലസിച്ഛീടും വിരലുകൾ പത്തിലും

670

വിസ്തൃതമാകിയ വക്ഷഃസ്ഥലങ്ങളിൽ
 കസ്തൂരിയാദിയായുള്ള ചേപ്പങ്ങളും
 നേരേയുദരവും നാഭിപ്പുതുമയും
 പാരമായുള്ള ജഘനവുമങ്ങിനെ
 കാഞ്ചനകാഞ്ചികൾകൊണ്ടു മുറുകിട്ടു
 പൂഞ്ചേലമീതേ നിരന്നുകൊണ്ടോറവും
 ഉഴരുജാനക്കളധികമിതെത്രയും
 നേരേ തൈരിയാണിയും പ്രപദങ്ങളും*
 ഇങ്ങനെ നിന്നു വിളങ്ങുമസുരനെ-
 യങ്ങു കണ്ടീടിനാർ വിണ്ടലരാദികൾ.

680

ഉന്നതനാകമവനമനന്തരം
 മൂനിലാമ്മാറു വിരിഞ്ചനെക്കണ്ടുടൻ
 ഭണ്ഡമാനേന v നമസ്കരിച്ചേററവും
 തിണ്ണം തെളിഞ്ഞു പുകണ്ണു തുടങ്ങിനാൻ:
 “നാമുഖായ നളിനാസനായ നമോ
 മേന്മയേറും ബ്രഹ്മരൂപായ തേ നമഃ
 ലോകകർത്തേ നമോ ലോകഭർത്തേ നമോ
 ഏകനാകം പരബ്രഹ്മമുതേ! നമഃ

* പാദാഗ്രങ്ങൾ. v ഭണ്ഡം കുന്നക്കെ.

ആയിരം വട്ടം ചതുർത്ഥം പോകിലേ
 ആയിരവരും പകലെന്ന് ചൊല്ലും വിഭോ! 690

പിന്നെയൊരു സഹസ്രംകൊണ്ടു രാത്രിയാ-
 മന്നങ്ങു നിദ്രയാം കാലമതല്ലയോ?
 നിദ്രയാം കാലം കഴിഞ്ഞു ജഗത്തെയും
 ഭദ്രമായ് സൃഷ്ടിപ്പതും ഭവാനല്ലയോ?
 കാത്തുകൊണ്ടിടുന്നതും ഭവാനത്രയും
 പേർത്തുറമോ സംഹരിക്കുന്നതും ഭവാൻ.
 മൂന്നു ഗുണത്തെയും (1) പൂണ്ടുകൊണ്ടേററവും
 നന്നായ് തെളിഞ്ഞു കൊണ്ടിടുന്നതും ഭവാൻ
 മായയ്ക്കു ധിപതിയായഞ്ചു മാത്രമായ് (2)
 നാനാകലാ (3) രൂപനാഥനായേകനായ് 700

പഞ്ചഭൂതനായ് (4) പ്രപഞ്ചസ്വരൂപനായ്
 സഞ്ചിതപഞ്ചവിശതത്വ (5) രൂപനായ്
 വേദാന്തവേദ്യനായ് വേദസ്വരൂപനായ്
 ആദിയുഗമനുവുമില്ലാത്ത വസ്തുവായ്

(1) സത്വം, രജസ്സ്, തമസ്സ്.

(2) ശബ്ദതന്മാത്രം, സ്പർശതന്മാത്രം, രസതന്മാത്രം, രൂപതന്മാത്രം,
 ഗന്ധതന്മാത്രം, എന്നുള്ള പഞ്ചതന്മാത്രങ്ങൾ.

(3) ചന്ദ്രകലകൾ എന്നു പറയപ്പെടുന്ന ഷോഡശകലകളുടെ
 രൂപങ്ങൾക്കു നാമൻ.

(4) പഞ്ചഭൂതമയൻ.

(5) ക്ഷിതി, ജലം, അഗ്നി, വായു, ആകാശം, ഗന്ധം, രസം,
 രൂപം, സ്പർശം, ശബ്ദം, നേത്രം, നാസിക, ജിഹ്വ, കണ്ഠം,
 താഴ്, ഹസ്തം, പാദം, മുഖം, പായു, ലിംഗം, പ്രകൃതി, മന
 സ്സ്, ബുദ്ധി, അഹങ്കാരം എന്നു ഇരുപത്തുനാലു തത്വങ്ങ
 ലിതിന്നു കവിഞ്ഞു് ഇരുപത്തഞ്ചാമത്തെ തത്വമായ സദാ
 ശിവതത്വം.

നാലു വേദത്തിനുമായൊരുമയുള്ള
 നാലു മുഖവനാം തമ്പുരാനെ! ജയ.
 വാണിമാതിൻ മണവാള! ജയ ജയ!
 പ്രാണിപതേ! പത്മയോനേ! ജയ ജയ
 ആരറിയും നിന്തിരുവടി തന്നുടെ
 സാരമായുള്ള വിലാസങ്ങളൊക്കെയും?

710

അന്ധനാകുന്നോരടിയനിങ്ങോക്കുകി-
 ലെന്തറിയാം കമലാലയനാം വിഭോ!”
 ഇങ്ങനെ ചൊല്ലി സ്തുതിച്ചു ഹിരണ്യനും
 മംഗലപാദങ്ങൾ കൂപ്പി നിന്നീടിനാൻ.
 എന്നവൻതന്നെ നോക്കിത്തെളിഞ്ഞെന്തറവും
 മന്ദസ്ഥിതം പൂണ്ടരുളിനാൻ നാനുഖൻ:
 “സത്തുഷ്ടനായേനഹമസുരേശ്വര!
 ചിന്തിക്കിൽ നിന്നോടു തുല്യരില്ലാരുമേ.
 എത്രപേരുണ്ടു തപസ്സുചെയ്യുന്നവർ
 ചിത്രം തവ തൊഴിലോത്തുകാണാം വിധേയ.

720

ദേവവഷം ശതം ദേഹവും കൂടാതെ
 കേവലമസ്ഥിയിൽ ജീവനെ വെച്ചു നീ.
 ഉഗ്രമായിത്തപം ചെയ്യുന്നവരിൽ വ-
 ചുഗ്രനെന്നുള്ളതും നിണ്ണയം നീയെടോ.
 ചിന്തിപ്പതിനെത്തരുന്നതുമുണ്ടു ഞാ-
 നെന്തു വേണ്ടുന്നതു ചൊല്ലുകെന്നോ ടിനി”.
 പ്രീത്യാ വിരിഞ്ചനരുളും മൊഴി കേട്ടു
 ദൈത്യനുമഞ്ജലി പൂണ്ടു ചൊല്ലീടിനാൻ
 “ഇച്ഛിച്ചു നൽവരം നല്കുന്നതാകിലോ
 മെച്ചമായ് ചൊല്ലുന്നതുമുണ്ടു കൃപാനിധേ!

730

ജീവജന്തുക്കളായുള്ള വററാലുടൻ
 രാവു പകലുമകത്തും പുറത്തുമേ
 മംഗലനായ ഭവാനുടെ സൃഷ്ടിയിൽ
 തങ്ങുന്നവററാലവല്യനായിടുവാൻ
 തന്നീടുക വര"മെന്ന് കേട്ടിട്ടജൻ
 തന്നേനിതെങ്കിൽ ഞാനെന്നരുളീടിനാൻ.
 തന്നോടു കൂടി വന്നുള്ളമരന്മാർക്കു
 പിന്നെയജനും വിട കൊടുത്താദരാൽ
 സത്യലോകത്തെഴുന്നള്ളിത്തെളിഞ്ഞുടൻ
 സ്വസ്ഥനായിട്ടിരുന്നീടിനാൻ നാനുഖൻ.

740

കേട്ടുകൊൾക ഭൂമിപാലേന്ദ്രരത്നമേ!
 വാട്ടമകന്നു ഹിരണ്യനനന്തരം
 ഇഷ്ടമായുള്ള വരം ലഭിച്ചിട്ടുടൻ
 തൃഷ്ണയായ് തന്നുടെ നാട്ടിലും പുകിനാൻ.
 കാഴ്ചയുമായ് വന്നു കണ്ടുകൊണ്ടീടിനാൻ
 വേഴ്ചയിൽ വന്നുള്ള ദാനവരൊക്കെയും.
 എല്ലാവരുമൊത്തു കൂടി വണങ്ങിട്ടു
 ചൊല്ലിനാരങ്ങവനോടുമസൂരകൾ:-
 "നാഥനായുള്ള ഭവാനേ വയമിഹ
 പ്രീതിപൂർവ്വം ദരിശിച്ചുകൊണ്ടീടുവാൻ

750

എത്രയും പുണ്യമുണ്ടായ് വന്നതുകൊണ്ടു
 ചിത്രമത്രേ വരുവാതിഹ കാരണം.
 അണ്ണോജസംഭവനും പ്രീതിപൂണ്ടുടൻ
 തിണ്ണം വരം തന്നതും ഭാഗ്യമല്ലയോ?
 ഇന്നുമുണ്ടാന്നു പറയുന്നു ഞങ്ങളും
 വിന്നത വന്നതുമൊക്കവേ കേൾക്കുമോ

അങ്ങു തപസ്സിനു പോയോരു നേരത്തു
സംഗരത്തിന്നു*വന്നീടിനാൻ ദേവകൾ
പോരിൽ ജയിച്ചു പുരന്ദരൻ നിന്നുടെ
ഭാര്യയെക്കൊണ്ടു പോകുന്നതു കണ്ടുടൻ

760

നാരദനാകം മുനിവരൻ തന്നുടെ
ഗീരുകൾകൊണ്ടു വീണ്ടീടിനാൻ മെല്ലവേ.
തന്നുടെ പണ്ണശാലയ്ക്കൽ വച്ചിട്ടുടൻ
വിന്നത തീർത്തു പാലിച്ചുകൊണ്ടീടിനാൻ”
എന്നവർ ചൊന്നതു കേട്ടു ദൈത്യേന്ദ്രനും
നന്നായ് ചുവന്നിതു കണ്ണുകളേറവും
പല്ലം കടിച്ചു വിറപ്പിച്ചു മീശയും
ചില്ലിത്തലയൊന്നിളകി വളഞ്ഞുതേ
ഓഷ്ഠാധരവും വിറച്ചുതിഭീമമാ -
യട്ടമുസിച്ച് ചൊല്ലീടിനാനിങ്ങനെ:

770

“നമ്മുടെ വർത്തമാനത്തെ മറന്നിതോ
ചെമ്മെ വനത്തിലൊളിച്ചു നടന്നതും
ആഞ്ചലിപ്പാതവൻ തന്നെയെന്നെന്റെ
കണ്മണിലാമ്മാറു കണ്ടു കിട്ടീടുകിൽ
പാരാതവനെയും കൊണ്ടു വന്നിട്ടു ഞാൻ
നേരേ പിടിച്ചു കെട്ടിച്ചമച്ചീടുവൻ
കേൾപ്പിനസൂരകളേ ഇന്നു തൊട്ടിനി-
ക്കെല്ലോടു കാണകിലെന്നോടു ചൊല്ലുവിൻ
അല്ലായ്ക്കിലോ നിങ്ങൾ കൊല്ലുകിലും മതി
വല്ലായ്ക്കുണ്ടാമതല്ലയെന്നാകിലോ”.

780

എന്നു നിയോഗിച്ചു പിന്നെ ഹിരണ്യനും
 തന്നുടെ സേനയോടുമൊരുമിച്ചുടൻ
 നാകലോകം പ്രവേശിച്ചു ജയിച്ചവ-
 നാകവേ പിന്നെയടക്കി ഭൂവനവും
 ഭാര്യയോടും കലനേരറം തെളിഞ്ഞവൻ
 നേരേയമരാവതിയിൽ വാണീടിനാൻ.
 അപ്പുതന്നെക്കൊന്നു യോഗ്യമെടുപ്പതിൽ
 മെച്ചമേ ചിന്തയും പൂണ്ടുകൊണ്ടൊദരാൽ
 ഇരൂലോകത്തു യഥാസുഖമാംവണ്ണം-
 മിത്രാരിയും വാണു കൊണ്ടിരുന്നീടിനാൻ.

790

വാന്ധവ! കേട്ടുകൊൾ ഭാനവവീരനും
 വിണ്ണിൽ സുഖിച്ചിരിക്കും പ്രകാരങ്ങളും.
 മാണിക്യജാലങ്ങൾകൊണ്ടു നിർമ്മിച്ചുള്ള
 ചേണരൊഴും മതിലേഴുണ്ടു മുഴുവും.
 ഓരോ മതിലിനും നാലുണ്ടു ഗോപുരം
 മേരുശൃംഗോപമം സൂര്യസമപ്രഭം.
 പുത്തൻ മണിനിര കൊണ്ടു പടുത്തുള്ള
 രത്നസോപാനമാഗ്നമതിമോഹനം
 പൊന്മയമായ് പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടേററവും
 നിർമ്മലമായ തെരുവുകളൊക്കയും

800

ചിത്രങ്ങൾകൊണ്ടു ചമച്ചുള്ള ഭിത്തിക-
 ഉത്രയുമതുതം പാത്തുകണ്ടോളവും.
 വെണ്മതിപോലവേ നിന്നു ശോഭിച്ചെഴും
 വെണ്മാടജാലങ്ങളിങ്ങു ചൊല്ലാവതോ?
 തോരണംകൊണ്ടു നിറഞ്ഞ വഴികളും
 പാരമ്യയന്മ മിന്നും കൊടിക്കുറകൾ

വാരണശാലകൾ വാജിശാലകളും
ചാരുവാം നാടകശാലകളെന്നിവ
ആളിമാരോടു കലൻ തരുണിമാർ
കേളികോലും ഭവനങ്ങളും മോഹനം.

810

ഉത്തമമാകിയ നൽപുരിതന്നുടെ
മല്യത്തിൽ മേവും മഹാരാജധാനിയും
വിത്തങ്ങൾകൊണ്ടു നിറഞ്ഞു വഴിഞ്ഞുട-
നെത്രയും മോഹനം പാത്രുകണ്ടോളവും
ഇന്ദ്രനീലക്കല്ലുകൊണ്ടുമിടയിടെ-
ച്ചന്ദ്രശിലയാൽ ചമച്ച മുററങ്ങളും
മാളികയും മഹാമണ്ഡപജാലവും
നീളമുളളോരു സ്തംഭങ്ങൾ പലതരം
കല്പകദാരുക്കൾകൊണ്ടു ശോഭിച്ചെഴും
ശില്പംകലനുള്ള പുകാവനങ്ങളും

820

പുഷ്പങ്ങൾകൊണ്ടു നിറഞ്ഞ ലതകളും-
മെപ്പൊഴും വീയി നില്ക്കുമിളഞ്ഞെന്നലും
മന്ദം മുരളുന്ന വണ്ടിൻകലങ്ങളും-
മന്നങ്ങളാദിയായുള്ള പക്ഷികളും
സാരസംകൊണ്ടു ശോഭിച്ചുമേവീടുന്ന
വാരുര നില്ക്കും സരസ്സുകളൊക്കയും
ഇങ്ങനെയുള്ള രാജ്യത്തിലസുരനും
പൊങ്ങിനമോദേന വാണുകൊണ്ടിടിനാൻ.
എന്നതുകണ്ടുള്ള ദേവകളൊക്കയും
നന്നായസുരനെസ്സേവിച്ചു മേവിനാൻ.

830

അംബരചാരികളായവരും തദാ
തുംബുരുനാരദന്മാരും സ്തുതിക്കണം.

രണ്ടു മുതലായ നാരിമാരൊക്കെയും
 വമ്പോട്ടു ഗുണമാടേണം മഹീപതേ!
 സപ്തമുനികളെല്ലാം വന്നു നിത്യവും
 സാത്പികരായ് പുരാണങ്ങൾ കേൾപ്പിക്കണം.
 കാലത്തു വന്നു ബ്രഹ്മസ്പതി നിത്യവും
 കാലഫലങ്ങളെല്ലാം പറഞ്ഞിടണം.
 പാവകദേവൻ പരിചോടശനങ്ങൾ
 കേവലം വച്ചുകൊള്ളേണമനുദിനം.

840

വായുവുമെങ്ങുമടിച്ചു കോരിടണം,
 തോയപനല്ലോ തളിച്ചു കൊള്ളുന്നതും.
 പുഷ്പങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നിടേണമാദരാൽ
 കെല്ലോട്ടു കാനനദേവതമാരുമേ.
 എങ്ങു കണ്ണാടിയെന്നു പറയുന്നേര-
 മങ്ങു ശശി മുത്തിമാനായി നില്ക്കണം.
 ഏറെപ്പറഞ്ഞതു കാരിയും ഭൂപതേ!
 നേരേ ത്രിമുത്തികളേയൊഴിച്ചൊക്കെയും
 തന്നുടെ ചൊൽക്കലടക്കി ലോകങ്ങളും
 നന്നായൊരു കുടകീഴിൽ വാണീടിനാൻ.

850

കേട്ടുകൊണ്ടാലും നരപതേ! ഭാനവൻ
 വാട്ടമകന്നു പാലിക്കും പ്രകാരവും.
 മേദിനി തന്നിൽ വിതച്ച വിത്തൊക്കെയും
 മോദമോടക്കുയമായി വളർച്ചിച്ചിടും.
 തിങ്ങളിൽ മൂന്നു മഴ പൊഴിഞ്ഞിടണ-
 മെങ്ങുമേ നല്ല നിറവിളവാകണം.
 ജന്മം മല കടലും തെളിഞ്ഞതറവും
 വീരോടു ദിവ്യരത്നങ്ങൾ നല്കിടണം.

ചഞ്ചലമെന്നിയേ പൂങ്കാവിലെങ്ങുമേ
തേഞ്ചൊരിഞ്ഞിടണം പൂത്തു നിന്നേററവും. 860

കാലത്തു പൂത്തു കാഴ്ചയ്ക്കണം തരക്കളം
ബാലികമാരും പ്രസവിക്ക വേണമേ.
ചൊൽക്കൊണ്ടു നിന്നുള്ള ദാനവനിങ്ങളെ
വിശ്വാതപെരുത്തും വാഴും ദശാന്തരേ
ആടൽ പൂണ്ടിടുന്ന ദേവകളൊക്കെയും
കൂടി നിരൂപിച്ചു ചൊല്ലി നിന്നീടിനാർ:
“എത്ര കാലമിവൻചൊല്ലുകൾ കേട്ടു നാ-
മത്ര വസിക്കുന്നതുമഹോ വിന്നരായ്!
മല്ലാരിതൻ ചരണംബുജമെന്നി മ-
ററില്ലൊരാലംബം നമുക്കു ചിന്തിക്കിലോ. 870

എല്ലാവരുമായി വൈകാതെ ദേവനോ-
ടല്ലലെല്ലാമുണർത്തിക്കു വേണ്ടുന്നതും.
പന്നഗശായി താനല്ലയോ നമ്മുടെ
വിന്നത തീർത്തു പാലിച്ചതു മുന്നമേ?”
മേന്മയോടിങ്ങനെ ചൊല്ലീട്ടു ദേവകൾ
നാനുഖനോടുമൊരുമിച്ചു ചെന്നടൻ
പാലാഴി പുകു പുരുഷസൂക്തംകൊണ്ടു
ചാലവേ നിന്നു പുകണ്ണാരനന്തരം
മോദിതനായ മുക്കുനുമമ്പിനോ-
ടാദിതേയാൻ സ്തിതപൂർവ്വമുചേ മുദാ: 880

“നിങ്ങളുടെ വൃന്ദനങ്ങളെല്ലാമഹ-
മിങ്ങറിഞ്ഞത്രേയിരിക്കുന്നു മുന്നമേ.
ഞാനറിയാതെ കണ്ടൊന്നമില്ലെങ്കിലും
ദീനതയൊക്കെയറിഞ്ഞുപോരുന്നുതേ.

എന്നാലുദാസീനമെന്തിനാണെങ്കിലോ
 നന്നായതു കേട്ടുകൊള്ളുവിൻ നിങ്ങളും.
 കാലമല്ലോ സകലക്ഷമോത്തീടുകി-
 ലാലംബമായിട്ടു പോരുന്നതത്രയും.
 കാലം വരുമളവും പാർത്തുകൊണ്ടിനി
 വേലകളുത്തു വാണീടുക വേണ്ടതും.

890

ആരണർ തമ്മെയും ദേപിച്ചു കർമ്മങ്ങൾ
 നേരേ മുടക്കിച്ചുമച്ചുകൊണ്ടേററവും
 പാതിവ്രതംപൂണ്ട യോഷിജനത്തെയും
 പ്രീതിപൂർവ്വം മരംകൊണ്ടു പുണർന്നു
 കേഴുമാറാക്കിക്കുലസ്രീജനത്തെയും
 പാഴായുയിത്തരംചെയ്തു വസിക്കയാൽ
 ജീവന്തുതനായിരിക്കുമിപ്പാഴനെ-
 ക്കൊൽവതിനായ് മമ ഭണ്ഡമില്ലാട്ടുമേ.
 പുത്രനൊരുവൻ പിറക്കുമിവൻ തനി-
 ക്കത്രയും ഭക്തിമാനായും വരും മയി.

900

പിന്നെയവനോടു വൈരമുണ്ടാമിവ-
 നന്നു ഞാൻ സിംഹമായ് സംഹരിച്ചീടുവൻ”
 എന്നരുൾചെയ്തു മറഞ്ഞു മുക്കുനും
 വിന്നതനീക്കിത്തളിഞ്ഞു വാനോർകളും
 ഭാനവൻതന്നെ മുതന്നെ നന്നായി
 മാനസംതന്നിലുറച്ചു വാണീടിനാർ.
 അക്കഥ നില്ക്കട്ടെ ഭാനവപതിക്ക
 ഗർഭംതികഞ്ഞു നോവുതുടങ്ങി തദാ.
 ധർമ്മം പ്രകാശിക്കവേണമെന്നും നല്ല
 കർമ്മഫലമിവണ്ണം വരുമെന്നതും

910

ദേവകൾക്കുണ്ടായ സങ്കടംപോക്കുവാൻ
 മേവും ഹരിയുടെ നാമഫലത്തിന്നും
 ശ്രീപതിനാമസ്തരണചെയ്യുന്നവ-
 ൻക്കാപത്തണയുകയില്ലെന്നതിന്നുമേ
 നിശ്ചയമായുള്ള ഭക്തിയുണ്ടാകിലി-
 ണ്ടച്ചുതൻ രക്ഷിക്കുമെന്നുള്ളതിന്നുമേ
 ഭക്തരെ ദോഷിപ്പവർത്തിന്റേ ഫലം
 വ്യക്തമായ്തന്നേ ഭവിക്കുമെന്നുള്ളതും.
 ചൊല്ലുള്ള ഭാനവവീരൻ മേന്മയിൽ
 നല്ല ഗതി വരുവാൻമങ്ങാദരാൽ

920

ചേറിൽ മുളച്ചുള്ള താമരപ്പൂവുപോൽ
 തെറ്റാൻ പുത്രന്തം ജനിച്ചു മുദാ.

പുത്രനുണ്ടായെന്ന വൃത്തമിങ്ങപ്പൊഴേ
 ചിത്രമായ് ഭാനവനോടു ചൊല്ലിയിനാർ.

ഉണ്ണിയുണ്ടായെന്ന വാർത്തകേട്ടിവ-
 നെണ്ണമില്ലാത സന്തോഷം മുഴുത്തുടൻ
 ചൊല്ലിനിന്നീടുന്നവർക്കു കനിവോടു

നല്ല പുടവയുമാഭരണങ്ങളും

തന്നുടെ മെയിലണിഞ്ഞവയൊക്കെയു-

മൊന്നൊഴിയാതെ നല്കിയിനാൻ പ്രീതനായ്. 920

ഭംഗി പൂണ്ടിടീനോരംഗനമാർകളും

മംഗലപാണികളായി വന്നാദരാൽ

നാലു ദിക്കിലും ദീപവും വച്ചുട-

നാലയമെല്ലാമലങ്കരിച്ചിയിനാർ.

സ്വപ്നങ്ങൾകൊണ്ടു ചമച്ചുകൊണ്ടുള്ളൊരു

പൂണ്ണകുండങ്ങൾ നിരത്തിനാരെങ്ങുമേ.

ഭാനവരാജൻ പുത്രനുണ്ടായെന്നു
മാനീതിമാരും പറഞ്ഞു നിന്നീടിനാർ.
എന്നതു കേട്ടുള്ള ദേവികളൊക്കയും
ഖിന്നഭാവം കളഞ്ഞു തെളിഞ്ഞു മുദാ.

940

നന്ദനനുണ്ടായ വാത്ത് കേട്ടത്രയും
നന്ദിതരാകിയ മന്ത്രികളൊക്കയും
ദൈതേയവീരനരികത്തു ചെന്നടൻ
ചൈതല്യുണ്ടായ തോഷം പറഞ്ഞീടിനാർ.
സന്തോഷവാരിയിൽ മുങ്ങിയസുരനും
ചിന്ത തെളിഞ്ഞു പൂരിച്ചിതു ദേഹവും
മെയ്യും മറന്നു ചെയ്യേണ്ടും കരുമങ്ങൾ *
പയ്യവേയൊന്നുമറിയാതിരുന്നടൻ
പൊന്മയമാകിയ സിംഹാസനത്തിന്നു
ചെമ്മെയിറങ്ങി നടന്നടനാദരാൽ

950

സ്നാനവും ചെയ്തങ്ങു മണ്ടി വന്നിട്ടുടൻ
ഭാനങ്ങൾ ചെയ്തു ഭൂദേവരുമായ് മുദാ
മംഗലമാകിയ വേദധ്വനിയോടു-
മങ്ങു തൻ മന്ദിരം പൂക്കു സന്തുഷ്ടനായ്
എന്നുടെ വംശം തഴുപ്പിപ്പിതിന്നാശു
വന്നുള്ള പുണ്യമാകുന്ന കുമാരനെ
കൊണ്ടു വരികെന്നു കേട്ടോരു നേരത്തു
കൊണ്ടുവന്നാളൊരു കൊണ്ടൽവേണീമണി.
പട്ടു പുടവയിൽ വെച്ചുകൊണ്ടന്നവൾ
പെട്ടെന്നു ഭാനവൻ കൈയിൽ നൽകീടിനാൾ. 960

താങ്ങിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടാദരവോടവൻ
 പാങ്ങാകവേ മടിയിൽ കൊണ്ടിരുന്നുടൻ
 മന്ത്രങ്ങൾ ചൊല്ലിത്തലയിൽ മുകന്നിതു
 തന്ത്രികളായുള്ള ഭൂദേവർ ചൊല്ലിനാൽ.
 ജാതകമ്ം കഴിച്ചിട്ടു ഹിരണ്യനം
 മാതാവു കൈയിൽ കൊടുത്തു തനയനെ
 ആരണർ ചൊല്ലിനോരാശിയും കേട്ടു കേ-
 ട്വാശ തെളിഞ്ഞിരുന്ന സുരവൈരിയും.
 നാമകരണം കഴിച്ചു കുമാരന-
 ങ്ങാമോദമോടു പ്രാധ്യാദനെന്നാദരാൽ.

970

നേരേ പറഞ്ഞുകൂടായിന്നവനുടെ
 സാരമായുള്ള ഗുണങ്ങൾ ഭൂപാലക!
 സർവ്വലോകത്തിനാധാരഭൂതനായ്
 സർവ്വകർമ്മത്തിനും സാക്ഷിയുമായവൻ.
 ഭൂദേവരെന്നുള്ള പേരു കേട്ടീടുകി-
 ലാദരവോടു വണങ്ങി നിന്നീടുവോൻ.
 ഇന്ദ്രിയമായുള്ള വൈരികൾക്കെന്നുമേ
 തന്ത്രി * കുമാരവൃണ്ണമേ വശമല്ലവൻ.
 തന്നുടെ ജീവനെപ്പോലെ തന്നേ സദാ
 നന്നായനകമ്പയുണ്ടു ജന്തുക്കളിൽ.

980

സത്തുക്കളായവരെക്കണ്ടുതെങ്കിലോ
 ചിത്തമോദന കൈകൂപ്പി നിന്നീടുവോൻ.
 മാനസംതന്നിൽ കരുണയുണ്ടേററവും
 ദീനരെക്കാണുന്നതാകിലോ ഭൂപതേ!

ആചാര്യനെട്ടെട്ടെവമെന്നു കല്പിച്ചു-
നാചരിച്ചിടുവോൻ വിശ്വാസമോടവൻ.

(1) ആറായ ശതകളെജ്ജയിച്ചിടുവാ-
നേറും ബലം പാർത്തുകാണുന്നതാകിലോ.

ശതകളെ പ്രശംസിക്കുമവനുടെ

ചിത്രമായുള്ള ഗുണങ്ങൾ കാണും വിധേയ 990

നാരായണൻ തിരുനാമമവനോടു

പാരാതെ ചെന്നങ്ങു ചേരുകമൂലമായ്

കാരിയമായുള്ളതെന്തെന്നറിയാതെ

പാരമാമാനന്ദവാരിയിൽ മുങ്ങുവോൻ.

ദീനഭാവംപൂണ്ടു കേഴുമിടയിടെ

മാനസേ മോദം കലൻ ചിരിക്കയും

ഉറങ്ങു തുടങ്ങിയിട്ടുള്ള കരുമങ്ങൾ

കാണിപോലുമറിഞ്ഞീടുകയില്ലവൻ.

ചിത്തഭ്രമംപൂണ്ടു മത്തനായേററവും

ബലമോദനേ നിലവിളിച്ചിടുവോൻ. 1000

എന്നതു കണ്ടുള്ള മാലോകർ തങ്ങളിൽ

നിന്നു പറഞ്ഞു തുടങ്ങിനാരിങ്ങനെ:-

ബാധിതനായിതു വർത്താ (?) ലെന്നതു

ബോധമേ ഭ്രാന്തിയത്രേയെന്നിതു ചിലർ.

ചൊല്ലാം പിറവിഗുണമെന്നതേ ചില-

രല്ലെടോ ദൃഷ്ടതമെന്നു തന്നേ ചിലർ.

ഭീഷണമാകും പുലിയുടെ ഗർഭത്തിൽ

മുഷികവാദക (2) നുണ്ടായതു. പോലെ

ശുരനാകന്നോരസുരരാജാവിനി-

ദൂരക(1)നൊട്ടുമേ ചേരുവോനല്ലെടോ!

1010

ഇത്തരം ഭാഷണം ലോകർ ചൊല്ലുന്നതും
സതപരം കേട്ടു പ്രഹ്ലാദനാം ബാലനും
ദോഷമില്ലാതെ നമുക്കിവയൊക്കയും
ഭ്രഷണമെന്നു ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.
ഭക്തിക്കു വിപ്ലവം ചലസേവയെന്നതും
വ്യക്തമായ് ചൊല്ലുന്ന ശാസ്ത്രങ്ങളാദരാൽ
സത്തുക്കളോടു വേണം ചേർന്നു കൊള്ളുവാൻ
മുക്തി വരേണമെന്നാകിലങ്ങേവനും.

ഇന്നിവനും പുനരിങ്ങനെയായതു

മനവ! ശങ്കയുണ്ടാകിൽ ഞാൻ ചൊല്ലുവൻ. 1020

അർക്കനായ് ഗർഭപാത്രമതിൽ പുന-
രുത്ഭവിച്ചുള്ള നാളേ ഭക്തിമാനിവൻ.

ഓട്ടനാകും ഹിണ്യോസുരമന്ദിരേ

പുഷ്പമോദന വളർന്നു പ്രഹ്ലാദനും.

(2) വാരിരാശെഴ മകരേണ (3) സമന്വൃതം

നേരേ മണി വെച്ചിടും കണക്കിനെ.

എല്ലായ്ക്കൊഴും ഹരിയെ സ്തുരിച്ചാദരാ-

ലല്ലലകന്നു വളർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

വിത്തു ചെറുതായിരിക്കിൽ വൃക്ഷങ്ങളു-

മോത്തുകാഞ്ചിൽ ചെറുതായ് വന്നുകൂടുമോ? 1030

നല്ല പ്രണവം(4)ചെറുതായിരിക്കിലും

ചൊല്ലാവതല്ലതിന്റേ ഫലമേവനും.

അങ്ങനെ തോന്നുമജ്ഞാനികൾക്കൊക്കെയും
 മങ്ങാത ബാലനെന്നാകിലും ഭൂപതേ!
 പാരമായുള്ളോരു ഭക്തിയുണ്ടാകയാ-
 ലാരുമെതിരവനോടില്ല നിണ്ണയം.
 നാരായണനായ കല്പകശാഖിയെ
 നേരോടു ചിന്തയിൽ ചിന്തിച്ചിരിക്കയാൽ
 ഭക്തിയായുള്ളോരു വല്ലിയെസ്സുവ്വാ
 സക്തിയോടുമാത്രയിച്ചതു മുലമായ്

1040

നല്ല ഫലങ്ങളെ നല്ലി നിന്നീടുമേ
 മല്ലാരിഭക്തിയായുള്ളോരു വല്ലിയും.
 ഭക്തിയായുള്ള മാതാവിനെച്ചിന്തയിൽ
 നിത്യവും വിശ്വസിച്ചിട്ടു വസിക്കയാൽ
 ജ്ഞാനമായുള്ള മുലപ്പാല തന്നെയും
 മാനിച്ചു നല്ലി വളർത്തു മാതാവു താൻ.
 ചങ്ങാതിമാരോടു കൂടിക്കളിക്കിലും
 മംഗലമായ നാമസ്തൂതിയെന്നിയേ
 മറെറാനിലും ചെന്നു ചിത്തമൊരിക്കലും
 പാറുകയില്ലതു സത്സുഭാവമെടോ!

1050

ദിവ്യഗുണമുള്ള ദൈത്യകുമാരനും
 ചൊവ്വാടിച്ചന്തികൾ പോലെ വളർന്നതേ.
 കേൾക്ക മഹീപതേ! ബാലനു വത്സര-
 മാക്കുമോടഞ്ചാറു ചെന്നോരനന്തരം
 ഗർഭിതനായ ഹിരണ്യനക്കാലത്തു
 കാവ്യ * നാകം ഗുരു തന്നെ വരുത്തിനാൻ

സൽക്കാരപൂർവ്വമിരുത്തിട്ടു തന്നെ-
 യുരുകാമ്പിലുള്ള മനോരഥമുചിവാൻ:
 “ഭൂപതിയായ് മദം പൂണ്ടുകൊണ്ടേററവും
 താപമകന്നു വാണീടുന്നവർക്കുവോ

1060

ഭൂതിയായുള്ളൊരുജ്ഞാനേന മാനസേ
 നീതിയായുള്ളതു തോന്നുകില്ലാടുമേ.
 മൽകലദേവതയും ഗുരുവും ഭവാ-
 നോക്കിൽ തവ ദാസനത്രേയടിയനും
 പുത്രനു വിദ്യ പഠിപ്പിയാതുള്ളൊരു
 ശത്രുക്കൾ മാതാപിതാക്കളാകുന്നു പോൽ
 പുന്നാമമായ x നരകത്തിൽ വീഴാതെ-
 യെന്നെ രക്ഷിപ്പതിനായ പ്രാപ്താനും
 വിദ്യ പഠിപ്പിക്കു വേണം ഭവാനിനി-
 യുദ്യൽകരുണയാ ശിക്ഷയോടേററവും.

1070

യേശുവനാരംഭം വരുമളവും പാർത്തു
 പയ്യവേ താൻ യുവരാജ്യവും നല്ലുണ്ണ
 ആത്മജൻ ലോകം ഭരിപ്പതു കണ്ടുട-
 നാത്മമോദന വസിക്കുവേണം മമ”.
 ഇത്തരം ദാനചചിത്താഭിലാഷങ്ങൾ
 സതപരം കേട്ടു ശുക്രൻ പറഞ്ഞീടിനാൻ
 “അങ്ങനെ തന്നെയൊരന്തരമില്ലിതി-
 നിങ്ങിതെന്നാൽ കുറവുണ്ടാകയില്ലെടോ!”
 എന്നരുൾചെയ്തു സോത്ഥാനം v പ്രവേശിച്ചു
 നന്ദിതനായിരുന്നീടിനാൻ കാവ്യനും.

1080

ചൊന്നവണ്ണത്തന്നെ പ്രല്ലാഭനും തദാ
 ചെന്നു ഗുരുവരൻ ചാരത്തിരുന്നടൻ
 ബാലകന്മാർ പ്പലരോടുമൊരുമിച്ചു
 കാലേ പഠിച്ചുതുടങ്ങിനാൻ വിദ്യകൾ,
 കാവ്യങ്ങൾ നാടകാലങ്കാരമൊക്കയും
 ദിവ്യമാം നീതിശാസ്ത്രം ലക്ഷണങ്ങളും
 ഭൂപതിമാർക്കു വേണ്ടുന്ന ഗുണങ്ങളും
 ചാപം തുടങ്ങിയുള്ളായുധവിദ്യയും
 പട്ടാഭിഷേകത്തിനുള്ള വിധികളും
 വാട്ടമെന്ത്രേ ലോകരക്ഷചെയ്യുന്നതും

1090

തന്നിലധികരായുള്ള വർ(1)തമ്മോടു
 നന്നായ് നിരന്നു (2) ചേരേണ്ടും പ്രകാരവും
 തുല്യരായുള്ള വരോടു യുദ്ധംചെയ്തു
 വെല്ലുവാറുള്ള സമത്വമതയൊക്കയും
 പഞ്ചതന്ത്രവും (3) ചതുരപായങ്ങളും (4)
 ചെഞ്ചമ്മേ ഭോഗം ഭുജിക്കും പ്രകാരവും
 പുണ്യകർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യേണ്ടും വഴികളും
 വണ്ണാത്രമങ്ങൾ ധർമ്മങ്ങളിതൊക്കയും
 മന്നവന്മാർക്കു വേണ്ടുന്ന ധർമ്മങ്ങൾ മ-
 ററമ്പുങ്ങളായുള്ള തമദ്വന്ദ്വസിച്ഛടൻ

1100

ഒക്കപ്പറിച്ചു വിരക്തിവന്നിട്ട ത-
 ന്നാർക്കായിലിങ്ങനെ ചിന്തിച്ചു തന്നിലേ:

(1) തന്നെക്കാൾ ബലമേറിയവർ (2) യോജിച്ച് (3) മിത്രഭേദം,
 മിത്രസംപ്രാപ്തി, കോകിലോല്പാദനം, ലബ്ധപ്രണാശം, അപ-
 രീക്ഷിതകാരകം എന്നു അഞ്ചു തന്ത്രങ്ങൾ. (4) സന്ദം, ദാനം,
 ദേദം, ദണ്ഡം.

“സന്തതം വിദ്യ പഠിച്ച കാലം വൃഥാ
 ഹന്ത ചോക്ഷന്ത ഹരിസ്തൃതിയെന്നിയേ
 കണ്ണൻതിരുനാമമില്ലാത ശാസ്ത്രങ്ങൾ
 വേണ്ണീറ്ററിലാറ്റുതി ചെയ്യുന്നപോലെയാം
 മൂന്നാമേ തന്നെയറിയാത മൃഗരെ-
 പ്പിന്നെയും വൻകഴിക്കാക്കമിറ്റാസ്തവം
 മൂന്നാമേതന്നെ മൂതനായവൻതന്നെ-
 ക്കൊന്നിട്ടുമാറുമുണ്ടോ പുനരേവനും?

1110

അന്ധനായുള്ള വൻതന്നെയും കൂപത്തി-
 ലുന്തിട്ടമോ പുനരേവനും പാക്കിലോ?
 താതന്നൊന്നുമറിയായ്ക്ക കൊണ്ടല്ലയോ
 നീതിശാസ്ത്രം പഠിപ്പാൻ നിയോഗിച്ചതും?
 എന്നാലുമിശ്ചരനല്ലോ മമ പിതാ
 വന്ദിതനല്ലോ നിരൂപിച്ച കാക്കിലോ.
 എപ്പൊഴും കാത്തു രക്ഷിച്ചുകൊള്ളും നാഥ-
 നിപ്പോൾ മനസ്സാചമൊക്കെക്കളകുമേ”
 എന്നിവയെല്ലാം നിനച്ച പ്രല്ലാഭനും
 നന്നായ് സുഖിച്ച വാണീടിനാൻ ഭൂപതേ! 1120

രാജാവൊരിക്കൽ നവരത്നമണ്ഡപേ
 * രാജമാനന്ദയാദ്രൗ തരണിവാൽ
 രത്നസിംഹാസനം പ്രാപ്ത സന്തുഷ്ടനായ്
 രത്നമാല്യാഭരണം പൂണ്ടു ശോഭയാ
 ആലവട്ടങ്ങൾ വെഞ്ചാമരമെന്നിവ
 ബാലത്തരുണിമാർ നിന്ന വീശീടവേ

വൃവേണിമാരുടെ രൂപഗുണങ്ങളെ
നാവിനാൽ വാഴ്ത്താവതല്ല നരപതേ!
വണ്ടിൻനിരകളും കൊണ്ടലുമിണ്ടലാൽ
മണ്ടുമേ കന്തളകാന്തി കാണും വിധൗ 1130

പഞ്ചമിച്ചന്ദനം നെഞ്ചകത്തെപ്പൊഴും
ചഞ്ചലം നല്ലം നിടിലവും മോഹനം
നെററിയായുളേളാരു മുററത്തിലാമ്മാറു
പററിക്കളിക്കും കുരുനീര ശോഭയും.
നീളത്തിലുള്ള കുറികളുതിനുള്ളിൽ
മേളം കലൻ തിലകാഭ ചൊൽവതോ?
മുല്ലബാണനുടെ വില്ലിനെ വെല്ലുന്ന
ചില്ലിക്കൊടിയിണയ്ക്കാപ്പ ചൊൽവാൻ പണി
വാരിജം വെല്ലുന്ന ലോചനം പാക്കിലോ
മാരനു നല്ലൊരു ബാണങ്ങളായ് വരും. 1140

കണ്ണാടിയോടു തിര*കൊണ്ടുപോരുന്ന
ഗണ്ഡത്തിലാമ്മാറു മിന്നുന്ന കണ്ഡലം
എറപ്പുവിനമഴലുറപ്പുവിലുണ്ടല്ലോ
കെല്ലോടു നാസികയ്ക്കാപ്പമല്ലാജ്ഞാൽ
ദന്തത്തിനോടുമധരബിംബത്തോടു-
മന്തരാ തോററിതു മുത്തും പവിഴവും
മാലയായിട്ടു ഗളതലമാശ്രിതു
ഞാലുവാൻ കാരണം മറേറുമില്ലഹോ
സുന്ദരമാം മുഖകാന്തികണ്ടേറുതേ
ഇന്ദുവും പങ്കജവുമൊരുമിച്ചുടൻ 1150

അല്ലെങ്കിലും പകലും പൊരുതുകൊണ്ടീടുവാൻ
 വല്ലഭമില്ല നിന്നീടുവാനേകനായ്
 കംബുവും കണ്ണത്തിനോടു തോററിട്ടു പോ-
 യംബുധിതന്നിൽ മുഴുകി നടന്നതേ
 ചെമ്പൊൽക്കരങ്ങളാത്തുവിക്കരത്തിനു
 കമ്പം വരുത്തി മേവീടുമങ്ങേററവും
 മിക്കൈവതരിവളുകൊണ്ടു ശോഭിച്ചുകൊ-
 ണ്ടംഗുലീയങ്ങളുണിഞ്ഞതിമോഹനം
 ചാരുവായുളളൊരു പൊൽക്കലശങ്ങളും
 നേരോടെതിരില്ല കൊങ്കകളോടെടോ! 1160

ആലിലപോലെ വിലസുമുദരവും
 നീലിമ പൂണ്ട രോമാളിയും മോഹനം
 മുഷിതന്നുള്ളിലടങ്ങുന്ന മല്പുവും
 പട്ടടയാടയും രത്നകാഞ്ചികളും
 പൊൽത്തുണപോലെ വിലസും തുടകളും
 പുത്തനാം ചെപ്പിനെ വെല്ലും മുഴുക്കൽ
 മോഹനം ജംഘ കണങ്കാൽ പുറവടി
 മോഹനമെത്രയും കാണുന്നതാകിലോ.
 സൗന്ദര്യമെന്ന ചൊല്ലും സമുദ്രമതിൽ
 മന്ദമായ് നിന്തിക്കളിക്കും കണക്കിനെ 1170

കാണം ജനങ്ങൾ തൻ കണ്ണിനു ചന്ദന (?)
 വാണിമാരിങ്ങനെ നിന്നു മേവീടിനാർ.
 കൈവളകൾ കിലുങ്ങീടുമാറങ്ങനെ
 പയ്യവേയാലവട്ടങ്ങൾ വീയീടിനാർ

പിന്നെയൊരു തരുണിമണി ചെന്നടൻ
 മന്നവൻചാരത്തു നിന്നടനാദരാൽ
 പാക്കു പഴക്കയും ഖണ്ഡിച്ചു മേളമാ-
 യാക്കുമോടങ്ങവൻകയ്യിൽ നല്ലീടിനാർ
 വീടികതന്നെക്കൊടുപ്പതിനായിട്ടു
 തേടിയവസരവും പാത്തു മേവിനാർ

1180

അന്യയും വെള്ളികൊണ്ടുള്ള കാളാഞ്ചിയെ-
 തന്നുടെ കയ്യിനാൽ താങ്ങിനിന്നീടിനാർ
 ഓരോ പുരികളെ രക്ഷിപ്പതിന്നു താൻ
 നേരേ നിയോഗിച്ചുസുരപ്രവരരും
 തങ്ങളെ വർത്തമാനം ധരിച്ചീടുവാ-
 നങ്ങളുതീടിന വാചകമൊക്കയും
 കേൾപ്പിപ്പതിന്നവന്നുള്ള മന്ത്രികളും
 കൂപ്പിയൊരു ഭാഗമേ നിരന്നീടിനാർ.
 വല്ലഭമേറുന്ന മല്ലരും വന്നിട്ടു
 മല്ലകൾ കാട്ടിക്കളിച്ചു നിന്നീടിനാർ.

1190

മത്തഗജത്തിൻ കഴുത്തേറി വന്നുള്ള
 ശക്തരും കൈ തൊഴുതിട്ടു പിൻവാങ്ങിനാർ
 അശോപാപരി വന്ന വിശ്രുതമുഖകർ
 വിശ്വാസമോടു വണങ്ങി നിന്നീടിനാർ
 മററുള്ള കാലാൾപ്പടകളും വന്ദിച്ചു
 തെററന്നു വാങ്ങിനിന്നീടിനാർ ദൂരവേ
 ആരണരാശിയും നല്ലിനിന്നീടിനാർ

ഗായകന്മാരും സ്തുതിക്കും ജനങ്ങളും
മായമകന്നുള്ള നൽകരാദിയും

1200

ഭൂതപുരോഹിതനാരുമാത്യരും
പ്രീതിപൂർവ്വം വണങ്ങിട്ടു നിന്നിടീനാർ.
എത്രയും പ്രാവേമോടസുരായിപൻ
ചിത്രസഭാനേ മരുവും ദശാന്തരേ
ശുക്രം വിലോക്യാഥ മന്ദസ്തിതത്തോടു
* ചക്രീശനേവം ജഗാദ മന്ദം മുദാ:

“മൽക്കലജാതനായുള്ള പ്രഹ്ലാദനി-
ങ്ങൊക്കവേ പാറമായ് വന്നിതോ വിദ്യകൾ?
ചൊന്നതെല്ലാം ഗ്രഹിച്ചീടുവാൻ പാത്രമോ
ഇന്നിയുമൊട്ടു നാളഭൃസിക്കേണമോ?

1210

എത്രയും പാരം പ്രയത്നമല്ലോ മനേ!
പാത്രമല്ലാതവനെപ്പിറപ്പിക്കയും”
ദൈത്യേന്ദ്രനിങ്ങനെ ചൊന്നതു കേട്ടുടൻ
പ്രീത്യാ ഭൂസുതനും പറഞ്ഞിടീനാൻ:

“നന്ദനൻതന്നെപ്പിറപ്പിച്ചു വിദ്യക-
ളിന്നവനോടു ചോദിച്ചു കേട്ടീടു നീ”
എന്ന നേരം സുതൻതന്നെ വരുത്തുവി-
ന്നെ നേരേ നിയോഗിച്ചിതു ഭൂതരെ.
മോദന ചെന്നറിയിച്ചാരവസ്ഥകൾ
സാദരം ഭാനവർ ദേവിയോടപ്പൊഴേ

1220

എന്നതു കേട്ടോരു സുന്ദരഗാത്രിയും
നന്ദനനോടു ചൊല്ലിടീനാളാദരാൽ:

“പ്രീതരായ് നിൻപിതാവിൻനിയോഗത്തിനാൽ
 *താത! വന്നാരിവരെന്നറിഞ്ഞീടു നീ
 ഇന്നിവരോടുമൊന്നിച്ചു നീവൈകാതെ
 ചെന്നു പിതാവിനെ വന്ദിക്കവേണ്ടതും”
 എന്നു പറഞ്ഞു കുമാരനെയമ്പോടു
 നന്നായ് മണമിയലുന്ന തൈലത്തിനാൽ
 തേച്ചു കുളിപ്പിച്ചു മേളമായങ്ങനെ
 നൽച്ചേലതന്നെയും ചാർത്തിച്ചു മേളമായ് 1230

ചേർച്ചയായുള്ള സുഗന്ധങ്ങൾ ചേർത്തു ന-
 ല്ലിപ്പിച്ചു ചന്ദനത്താൽ കുറിച്ചേർത്തുടൻ
 പൊന്മയമായോരുമാലുതന്നെയും
 നന്മയോടേ ധരിപ്പിച്ചിതു മോഹനം
 കണ്ണങ്ങളിൽ കല്പ വെച്ചുള്ള കണ്ഡലം
 തിണ്ണം വിളങ്ങുമാറങ്ങു ചേർത്തിടീനാറും
 ഉൽപലതുല്യമാകും നയനമതിൽ
 ശില്പമാമഞ്ജനവും ചേർത്തു മെല്ലവേ
 ചാരുവാകുന്ന പുലിനഖമോതിരം
 ഹാരവും വിദ്യുതവും പതക്കങ്ങളും 1240

കാഞ്ചനമായ കൂപ്പാസ*മതിന്നുമേൽ
 ചെഞ്ചുമ്മ മാലകൾകൊണ്ടു നിറച്ചുടൻ
 അങ്കണം (?) കങ്കണം നൂപുരമെന്നിവ
 കിങ്കിണിയും കാഞ്ചിയും ചേർത്തു മേളമായ്
 തണ്ടു ചിലമ്പും മണികളും കാഞ്ചനം-
 കൊണ്ടു ചമച്ചുള്ളതൊക്കെയും ചേർത്തുടൻ

പാലും പഴവുമായിബ്ഭജിപ്പിച്ചു തൻ-
 ബാലകൻതന്നെപ്പണൻ സന്തുഷ്ടയായ്
 ഉത്തമാംഗേ മുകന്നേററം സുതനോടു
 ചിത്തം തെളിഞ്ഞിവിണ്ണം പറഞ്ഞീടിനാൾ 1250

“ബാല! നീ ചെന്നു പിതാവിനെക്കണ്ടിട്ടു
 കാലേ വരികെ”ന്നനുജ്ഞനൽകും വിധേയ
 കെല്ലോടു ബാലകനും ജനനീപദം
 കൂപ്പിനാൻ മെല്ലേ നടന്നാൻ മഹീപതേ!
 പോകുന്ന നേരത്തു തന്മനതാരതി-
 ലാകവേ ചിന്തിച്ചു ചൊല്ലിനാൻ തന്നിലേ:
 “ചന്തമാകുന്നോരു ഭ്രഷണമിന്നിവ-
 യെന്നിനിനിക്കു ചിന്തിച്ചു കാണും വിധേയ?
 ഭ്രഷണം നാരായണേ ചിരം തടങ്ങുന്ന
 ദോഷമകന്നുള്ള ഭക്തി താനല്ലയോ? 1260

ദാമോദരപദത്തിങ്കൽ നമിപ്പതും
 കോമളപാദപുഷ്പം ധരിക്കുന്നതും
 താമരമൊട്ടു പോലെ കരം കൂപ്പിനി-
 ന്നാമോദമോടു ശിരസി വെക്കുന്നതും
 എന്നതെല്ലാം ശിരോഭ്രഷണമായതു-
 മിന്നു കിരീടമല്ലെന്നതു നിണ്ണയം.
 ചേതസാ നാരായണചരിതാമൃതം
 കാതിനാൽ കേൾക്കയല്ലോ കണ്ണഭ്രഷണം.
 നാവിനു നല്ല രസങ്ങളാകുന്നതു

.....

1270

മുക്കിനമോക്കിൽ സുഗന്ധമാകുന്നതു
 പാൽക്കടൽവണ്ണപാദതുളസീഭും
 തൽപാദപത്മത്തിലച്ചുനമെല്ലതു
 ശിലപ്രമോദേ കരത്തിനലങ്കാരമാം.
 നാരായണാലയത്തിങ്കൽ ഗമിപ്പതും
 നേരായലങ്കാരമാം പദങ്ങൾക്കുമോ!
 ശൗര്യയെച്ചിന്തിച്ചുകൊള്ളുന്നതാകിലോ
 പാരായണയുണ്ടാം പുളകവും മേൽക്കുമേൽ,
 അങ്ങനെയുള്ള ഭൂപ്താസമതെന്നിയേ
 ഇങ്ങനെയുള്ളവ കർമ്മമത്രേ ദ്രവ്യം.”

1280

ഏകാദശം നിരൂപിച്ചു പ്രല്ലാഭനം
 തന്നുടെ താതനെക്കൈവണങ്ങിപ്പൊൻ
 മന്ദം നടന്നങ്ങു ചെല്ലുന്നതു കണ്ടു
 നന്ദനൻതന്നെ ഹിരണ്യനമാദരാൽ
 പ്രാഭവമോടു സിംഹാസനമണ്ഡപേ
 ശോഭയോടുമിരുന്നീടും ദശാന്തരേ
 ഭൂരാൽ സുതാഗമം വീക്ഷ്യ സന്തുഷ്ടനായ്
 പാരമായാനന്ദവാരിയിലാണ്ടുടൻ
 കാരുണ്യമോടു തനയനെക്കണ്ടിട്ടു
 പാരം തെളിഞ്ഞിവണ്ണം നിനച്ചിടിനാൻ:

1290

“മത്തഗജമോ വരുന്നതുമെന്നുടെ
 ചിന്തേന്താരു പുണ്യമാം മൽക്കലദീപമോ?
 എന്നുടെ വേദന പോക്കി നിന്നീടുവാൻ
 വന്നൊരു ഭാഗ്യമോ കാണുന്നതിങ്ങനെ?
 സ്നേഹനോ കന്ദുപ്പനോ മറ്റതെന്നിയേ
 ഇന്ദുവോ മന്ദം നടന്നു വരുന്നതും?”

എന്നവൻ മാനസേയോഷ്ഠം ദശാന്തരേ
 വന്നു വണങ്ങിനാൻ പ്രജ്ഞാനാദരാൽ.
 കാലു രണ്ടും പിടിച്ചിട്ടു നമിച്ചോരു
 ബാലകൻതന്നെയെടുത്തു ഹിരണ്യനും

1300

സ്നേഹപരവശനായിട്ടു തന്നുടെ
 ദേഹത്തിനോടൊന്നിച്ചു പുൽകീടിനാൻ
 വൈകാതവണ്ണം മടിയിലിരുത്തിട്ടു
 കൈകളാലേ തലോടീടിനാൻ മെല്ലവേ.
 ശീശ്രം സുകുമാരമെഴുലിമേലമ്പിനോ-
 ടാശ്രായ * മന്ദമുഖേ സുതനോടവൻ:
 “താത! നീയെത്രയും ബുദ്ധിമാനെന്നു നി-
 ന്നാതാ ഗുരുവും പറഞ്ഞു കേൾപ്പിച്ചു ഞാൻ
 ആത്മജ! നീ പഠിച്ചോരു വിദ്യകളി-
 ലാത്മവിശ്വാസം വരുന്നതിനായ് മമ

1310

സാരാംശമായുള്ളതു പറഞ്ഞീടണം
 ചാരത്തു നില്ക്കും മഹാജനം കേൾക്കുവേ”
 എന്നതു കേട്ടു പ്രജ്ഞാനമമ്പോടു
 മന്നിലുള്ളോർ തൊഴും പന്നഗശായിയെ
 ചേതസാ വാചാ ശരീരത്തിനാലുടൻ
 പ്രീതിപൂർവ്വമൊരുമിച്ചു കൂപ്പീടിനാൻ.
 “കേട്ടുകൊണ്ടാലും മദീയവാക്യമിതു
 വാട്ടമകന്നസുരാധിപതേ! ഭവാനു
 പന്നഗത്തിന്റെ ഹണത്തിൻ നിഴലതിൽ
 നിന്നു തളച്ചുപോക്കീടുകിലേവനും

1320

എന്നപോലേ ഭവ*മെന്ന സുഖങ്ങളും
 നന്നായറിഞ്ഞു നിരാശനായ് വാഴു നീ.
 വിഷ്ണുകഥയും ന്ദിയിൽ കളിച്ചിട്ടു
 തൃഷ്ണയും സംസാരതാപം കളകിലോ
 എന്നതോളം സാരമായിട്ടു മററിനി-
 യൊന്നുമില്ലെന്നു തോന്നുന്നിതെൻ മാനസേ”
 ഉക്തികളിങ്ങനെ കേട്ടു ഹിരണ്യനും
 കത്തിന ചിത്തമോടും പറഞ്ഞീടിനാൻ
 “ലക്ഷണമില്ലാത ബാലകനെന്നു വ-
 ന്നിക്കുണം ചൊന്നതെല്ലാവരും കേട്ടിതോ? 1330

ഒട്ടുമേ ശങ്കിയാതേ മമ വൈരിയെ-
 പ്പുഷ്ടമോദനേ പുകണ്ണു ചൊല്ലീടിനാൻ:”
 തന്നുടേ മാനസേ പൊങ്ങിന വേദന
 പിന്നെയൊരുമറിയാതെ മറച്ചവൻ
 സന്തോഷഭാവവും ഭാവിച്ചു ദാനവ-
 നന്തരാവതൻമകനോടു ചൊല്ലീടിനാൻ:
 “എന്തു പറഞ്ഞുതിനിയൊരിക്കലതു
 ചന്തമായിട്ടു കേൾക്കേണമല്ലോ മമ
 ഞ്ഞുകാതെയൊക്കിയാൽ x കല്പമാകാതെയായ്
 പോകുമെന്നുണ്ടൊരു കേളിയുമിങ്ങനെ. 1340

പ്രത്യക്ഷമായിട്ടു കാണുമാറായിതു
 സത്യം തവ മൂലമായിട്ടിനിക്കുഹോ!
 സകുതിയോടും ഹരിയെ സ്തുരിക്കെന്നുള്ള
 ഭക്തിമാർഗ്ഗത്തെപ്പരിപിച്ചതാരെടോ?

സർവ്വം നമ്മുടെ ചൊൽക്കലാകുന്നിതിൽ
 പൂർവ്വമെല്ലാവരും ചൊല്ലുവോരിങ്ങനെ”
 മുർഖനാം ഭാനവൻ വിഷ്ണുവെച്ചിന്തിച്ചു
 മൂക്കിൽ കരാംഗുലം വെച്ചതിചിന്തയാ
 v കോടയിടി മുഴങ്ങീടും കണക്കിനേ
 പാടവമോടു ചിരിച്ചോരനന്തരം

1350

മംഗലനാകിയ പ്രഹ്ലാദയോഗിയ -
 മങ്ങതു കേട്ടു പരിമേിച്ചങ്ങസാ
 തന്നുടെ താതനോടായിട്ടു പിന്നെയു-
 മന്നേരമൊന്നു പറഞ്ഞിതു മന്ദമായ്:
 “അല്പം സ്മരിക്കിലോ ഭോഷങ്ങളൊക്കെയും
 കെല്ലോടകറും ഭഗവാനെയിങ്ങനെ
 പാരം പരിഹസിച്ചീടുന്നതാകിലോ
 നേരായ് വരികയുചിപ്പടനാക്കുമേ
 ശാർങ്ഗിയെ നിന്ദിപ്പവർക്കുള്ള കല്പഷം
 ഗംഗയിൽ മുങ്ങുകിലും പോകയില്ലല്ലോ.

1360

നാരായണനെ നിന്ദിച്ചുള്ള ഭോഷങ്ങൾ
 ദൂരവേ നീങ്ങുവാനായിട്ടു കേവലം.
 അഞ്ചുത നാമം ഹരിഹരിയെന്നിനി-
 ചെഞ്ചുമെ ചൊല്ലുക വേണ്ടുന്നതും ദൃഢം
 പാവയെക്കൊണ്ടു കളിപ്പിക്കുമപ്പോലെ
 ദേവശക്ത്യാ ഭവിച്ചീടുമതു ഭവാൻ.
 എന്നതുകൊണ്ടിനിയൊട്ടുമേ മാനസേ
 പന്നഗശായിതന്നെടുപ്പിച്ചിടൊലാ.

ആയുനല്ലോ ഭവാൻ കോപമുണ്ടാകൊലാ
കായമത്രേ പറഞ്ഞീടുന്നതുമഹം

1370

കല്പിച്ചമൊക്കവേ വേരറുത്തിടുവാൻ
ചിന്തയാദപേതം സ്മരിക്കേണമേ”
ഇതഥ സുതൻ പറഞ്ഞീടും ഭഗവതേ
ചിത്തകോപേന ചൊല്ലീടിനാൻ ഭഗവൻ:
“എന്നുടെ ചാരത്തു നിന്നിവ ചൊന്നതു
പിന്നെയൊരുവന്നൊക്കിലെൻവാളിനാൽ
വെട്ടുകൊണ്ടൊരു പിടഞ്ഞു കിടന്നവൻ
കൊട്ടയിൽ വാഴുവാനാളായിവന്നിടും
പുത്രനെന്നിച്ഛയായ് പോരിവളർത്തു-
മത്രയും കഷ്ടം വൃഥാതന്നെയായിതേ”

1380

എന്നു പറഞ്ഞു കോപം മുഴുത്തിടുവൻ
പിന്നെബ്ദ്രുസുതൻതന്നൊടു ചൊല്ലിനാൻ:
“അന്തണനായ നീയും മമ ബാലക-
മെന്തുമുലമിവണ്ണം പഠിച്ചിട്ടുതും?
ഗർവ്വംകൊണ്ടൊന്നുമറിഞ്ഞുകൂടായ്ക്കയോ
ഉദ്വിയിൽ വാഴുവാനും കൊതിയില്ലയോ?
ഏറും മദമുള്ളിലുണ്ടായിരിക്കിലോ
വേറൊന്നതായ് വരുത്തിടുന്നതുണ്ടു ഞാൻ”
കോപേന ഭഗവൻ ചൊല്ലും ഭഗവതേ
വേഗേന ഭാഗ്യവതും പറഞ്ഞീടിനാൻ:

1390

“ഭഗവരാജ! ജയിക്ക ജയിക്ക നീ
വാനലകത്തെജയിച്ചവനല്ലയോ?
നിന്നുടേ ബാലകനിങ്ങളനെ ചൊൽവതു-
മെന്നുടെ കർമ്മഫലമെന്നറിക നീ”

എന്നു പറഞ്ഞു പ്രല്ലാഭനെ നോക്കിട്ടു
 നിന്നു ഭൂതസുതനുമരുളിടിനാൻ
 “ശിക്ഷിച്ചു നിന്നെപ്പരിപ്ലിയാതേ ദിനം
 ഭിക്ഷയേറ്റിടുകിൽ നന്നായിരുന്നിതും”
 എന്നു ചൊല്ലിട്ടു കോപേന നോക്കിടിനാൻ
 ധന്യനാകുന്നവനെലരിത്രീ പതേ!

1400

“എന്തിനു കോപിച്ചിടുന്നു മമ ഗുരോ!
 ചിന്തിക്ക ലോകത്തിലുള്ള വെക്കാക്കയും
 അങ്ങു ഭവാനുമെനിക്കുമൊരു ഗുരു
 മംഗലദൻ ഭഗവാണെന്നതും ദൃഢം.
 ഇങ്ങനെയുള്ള ഗുരുവിനെ വിശ്വാസ-
 മങ്ങിപ്പയായിൽ വസിപ്പതുമെന്തിനായ്?
 തൃപ്താ തിരുനാമമുച്ചരിച്ചിടാതെ
 ഭൃഷ്ടരെച്ചൊല്ലാം കൃതഘ്നരെന്നുള്ളതും.
 എന്നോടുപദേശമോതിനാനിങ്ങിവ-
 ണെന്ന നിരൂപിക്കരുതു മഹാമുനേ!

1410

വല്ലീകസീമ്നി*പൂജുർ കരം ചേക്കിലോ
 നന്മയല്ലെന്നു ചൊല്ലിടുവാൻ കണ്ടവർ”
 പ്രീതനാകേണമെന്നെക്കുറിച്ചെന്നവൻ
 താതാംശ്രീ കൈവണങ്ങിട്ടു നിന്നീടിനാൻ
 സ്മൃതനോടു പറഞ്ഞാനനന്തരം
 മാനിയാകും ഹിരണ്യാസുരനും മുദാ:
 “എന്തു ബാല! നിനക്കിമ്മഹാമോഹങ്ങള-
 ഉന്തണക്കുള്ള തൊഴിലെന്നറികെടോ!

*ശെരരിയമില്ലാത ഭൂസുരരൊക്കയും
ശെരരിയെന്നുണ്ടു ചൊല്ലിടുന്നപോൽ പുരാ. 1420

ആരണരോടുള്ള സംഗത്തെയിന്നിമേൽ
ഭൂര തൃജിക്ക നീ വേണ്ടുന്നതുമെടോ!
v സപ്തമാകുന്നതിങ്കൽ ചുവപ്പമ്പോടു
മെച്ചമേ ചേർക്കിൽ ചുവന്ന കാഞ്ചീലയോ?
അപ്പോലെ സംഗദോഷത്തിനാൽ വന്നതു
കെല്ലോടു താവകം മാനസമിങ്ങനെ.
മത്സ്യതനായ് ജനിച്ചിട്ടു മമ ബലം
വത്സ! നീയുമറിയുന്നതില്ലൊട്ടുമേ
പാർത്തു കാണുന്നടെ വൈഭവമൊക്കയും-
മോർത്തു കാഞ്ചിൽ പുനരാദരതിരെന്നതും. 1430

.....
സാരനാം ഭൂപാലനായതു ഞാനെടോ!
ആരൊരുത്തൻ മഹാവിരനാകുന്നതും
പാരിലവനീശപരനെന്നറിക നീ.
+ അല്പകന്മാരാമമരക ദൈവമാ-
യുല്പലനേത്രനണ്ടെന്നു ചൊല്ലും ബലാൽ
മായയെന്ത്യ ബലമില്ലവനൊട്ടുമേ
നീയറിഞ്ഞീടുകിലിങ്ങനെ ചൊല്ലുമോ?
മല്ലാരിതന്നെ ക്ഷണം കണ്ടു കിട്ടുകിൽ
കൊല്ലാതയയ്ക്കുയില്ലെന്നറിഞ്ഞീടു നീ. 1440

മാമകശെരൂപരാകൃതം കണ്ടിട്ടു
ദാമോദരൻതാൻ മറഞ്ഞുകൊണ്ടിടുന്നാൻ.

വൈരികളാകിയ ദേവമൃഗങ്ങൾക്കു
 വീരനാം ഞാനൊരു സിംഹമാകുന്നതും.
 മൽകീർത്തിയെന്നിയേ ലോകത്തിലുള്ള വ-
 രിക്കാലമുണ്ടോ പറഞ്ഞു കേട്ടിട്ടു നീ?
 പന്നഗശായി നമുക്കു രിപുവെന്നു
 മുന്നേ പറയായ്ക്കു തന്നെ നിമിത്തമായ്
 നിന്നുടേ കുറമല്ലേതുമേ മാനസം-
 തന്നിൽ വിചാരിച്ചുറിഞ്ഞുകൊണ്ടേനഹം 1450

ശത്രുവായുള്ളവനെയിന്നു തൊട്ടിനി-
 പ്പുതു! കീഴ്ത്തിച്ചു കൊണ്ടീടരുതൊട്ടുമേ.”
 ഇത്തരം ഭാനവൻ ചൊന്നതു കേട്ടതി-
 നത്തരം ബാലകനും പറഞ്ഞീടിനാൻ:
 “ലോകത്തിനീശപരൻ ഞാനെന്നു ചൊന്നതി-
 ണ്ണേകമൊട്ടൊക്കുമെന്നുള്ള തറിഞ്ഞു ഞാൻ.
 ഇരശപരാംശം ഭൂവി ജന്തുക്കളെന്നതി-
 ലീശപരത്വം ഭൂമിപാലരിലേറുമേ.
 ചിന്നെയൊരു വാക്കു ചൊന്നതിങ്ങൊട്ടുമേ
 നന്നല്ല ദൈത്യേന്ദ്രനാം ഭവാനിന്നഹോ! 1460

വിപ്രസംഗം തൃജിഷ്ണുമെന്നുള്ളതു-
 മപ്രിയമല്ലയോ പാത്തു കണ്ടോളവും?
 അന്ധകാരേ ഗമിക്കുമ്പോൾ വിളക്കിനെ-
 യന്തരാ ചാട്ടുവാൻ ചൊല്ലും കണക്കിനെ.
 വിപ്രരേക്കാൾ വലുതായൊരു ദൈവവു-
 മിപ്രപഞ്ചത്തിലുണ്ടോ നിനച്ചീടുകിൽ?
 ഇജ്ജനത്താൽ റുണാം ദുർഗ്ഗതിയായതും
 സജ്ജനമല്ലയോ സൽഗ്ഗതിയായതും?

ഇപ്രപഞ്ചം ഹരിതനയമെങ്കിലും
വിപ്രരും ഗോക്കുളം ബന്ധുക്കളല്ലയോ? 1470

സപ്പിഷാ (1) ഹോമീപ്പതെങ്കിലമര-
മുൽപന്നമോദം ഭൂജിക്കുമതല്ലാഴേ.
പാപസമുദ്രം ജഗത്തിങ്കലൊക്കവേ
വ്യാപിച്ചിടാതേ തടുപ്പതു സജ്ജനം.
അന്ധത നീക്കി വിജ്ഞാനത്തെ നല്കുവാ-
നന്തണമെന്നതു ചിന്തയിലില്ലയോ?
വാസുദേവന്റെ മഹിമകളൊക്കവേ
ഭൂസുരരെന്നി മററാററിയുന്നതും?
സജ്ജനമാന്യവിധിയിരിക്കുന്നതു
ദുഷ്ജനം താനറിയുന്നതുമെങ്ങനെ? 1480

നിന്ദിക്കരുതു സ്വപ്നേപി സത്തുക്കളെ
നിന്ദിക്കിൽ നന്നായ് വരികയില്ലെന്നുമേ?"
വാക്കുകളിങ്ങനെ കേട്ടോരു ഭാനവൻ
മുക്കിൽ കരം വെച്ചു ചൊല്ലിനാനിങ്ങനെ:
“കഷ്ടമായുള്ളോരു കാലമേ നമ്മുടെ
ഭൃഷ്ണീവണ്ണം പറയുന്നതു മുദാ.
മാജ്ജാരനാഖവിനോടു (2) ചേരുംപോലെ
നിജ്ജരദാസനായ് വന്നിതു ഭാനവൻ.
തേൻമാമ്പഴം ഭൂജിച്ചിടും കിളികുളം
(3) നിംബഫലം കൊതിച്ചിടും കണക്കിനെ 1490
തെറ്റന്ന ഭാഗ്യമില്ലായ്കൊണ്ടല്ലയോ

.....

(1) നൈകൊണ്ടു (2) എലിയോടു (3) വേപ്പിൻകായ്.

നിർമ്മിതനാകിയ ഗോവിന്ദനോടു നീ
 നിർമ്മിച്ചിടുന്ന മാതൃമായ് കേവലം.
 കൃഷ്ണ കൃഷ്ണതി ചൊല്ലുന്ന നീയെപ്പൊഴും
 കൃഷ്ണനാകുന്നവനേവൻ ജളമതേ!
 മുത്തിയില്ലാത്തവൻ തന്നെ വാഴുന്നതു
 കീർത്തിഹീനൻ ചിത്രലേഖനം പോലെയാം.
 ഉണ്ണിയാകുന്ന നീ കണ്ടുവെന്നാകിലോ
 കണ്ണനെ ഞങ്ങളും കാണാഞ്ഞതെന്തെന്തോ?" 1500

ഇത്തരം ഭാഗവൻ ചൊല്ലുന്ന നേരമ-
 ഓടത്തരം ബാലകനും പറഞ്ഞിടീനാൻ:
 “നന്മുനിമാർ മുതലാക്കും മുകുന്ദനെ -
 ക്ഷാമ്മാൻ പണിയെന്നറിഞ്ഞു കൊള്ളേണ്ടമേ
 * മാച്ചേരിടും മുകുന്ദത്തിൽ നോക്കിടുകിൽ
 കാഴ്ചയുണ്ടോ പുനരെന്നതു പോലെയാം.
 സന്തതം ചിത്തപത്മത്തിലിരിപ്പവ-
 നന്തരാ കാമത്തിനെന്തെളതായതും?
 ശ്രീപതിഭക്തിയായുള്ള ജലത്തിനാൽ
 വാപമാം പങ്കുമെല്ലാം കളഞ്ഞാദരാൽ 1510

നല്ല ഹരിഭക്തിയാം സുഗന്ധത്തിനാൽ
 മെല്ലവേ തേച്ചുതേച്ചുഓവാക്കും വിധേയ
 മണ്ഡപമാം മനംതന്നിലെൻതമ്പുരാൻ
 പുണ്യരീകാക്ഷനെക്കാണമല്ലോ തദാ.
 അണ്ണോജനേത്രനെക്കാണുന്നതാകിലോ
 പണ്ണം ഭജിച്ചു തപസ്സുതിനായതും.

മായയുടനടൻ വന്നുമാറയ്ക്കയാൽ
തോയജനേത്രനെക്കാണുമാറില്ല ഞാൻ”
പെട്ടന്നു പ്രാജ്ഞിങ്ങനേ ചൊന്നതു
കേട്ടു ഹിരണ്യനും കോപം മുഴക്കയാൽ 1520

പല്ലം കടിച്ചു തനയനെ നോക്കീട്ടു
ചൊല്ലിനാൻ പിന്നെയുമെത്രയും ക്രുദ്ധനായ്:
“ഇങ്ങനെ ചൊല്ലുകിൽ തന്നുടെ ഗർവ്വംക-
ളിങ്ങനേ പോകയില്ലെന്നതു നിണ്ണയം.
ഇത്തരം വാക്കിനു ശിക്ഷിച്ചിടായ്ക്കയാൽ
മത്തനായുത്തരം ചൊല്ലുന്നിതിങ്ങനെ.
മൽസൃതനെന്നുള്ള വാങ്ങര കളഞ്ഞിവിൻ-
ദുഃസ്വപ്നഭാവം പോമളവും മഹാമുനേ!
മൂന്നമേ പോലെ പഠിപ്പിക്ക”യെന്നവൻ
നന്നായ് നിയോഗിച്ചുകത്തു പുകിടിനാൻ. 1530

കാഠ്യനും ബാലകനോടൊരുമിച്ചുടൻ
ദിവ്യമാമാലയം തന്നിലും പൂകിനാൻ.
നൽക്കണ്ണിയത്രേ നമുക്കിന്നു കേവലം
മൽക്കണ്ണിനമിന്നു മംഗലമായതും.
എന്നു ചിന്തിച്ചു ദൈത്യേന്ദ്രകുമാരകൻ
തന്നോടു ശുഭമുനിയരുളീടിനാൻ:
“എത്രയും ബുദ്ധിമാനാകിയ നീ മമ
പുത്രസമാനൻ പ്രധാനശിഷ്യനെടോ!
ചൊല്ലരുതൊട്ടും ഗുരുവോടുവൃത്തങ്ങൾ
ചൊല്ലുകിൽ*പഞ്ചമാവാപമുണ്ടായ്വരും. 1540

നാരായണങ്കലബ്ദഭക്തിമാഗ്ഗങ്ങളെ-
 പ്ലാരാതെ താതനെക്കേൾപ്പിച്ചതൊക്കയും
 നിന്നുടെ മാനസേ തോന്നുകയോ ബത
 പിന്നെയാരാനും പറഞ്ഞു ഗ്രഹിക്കയോ?"
 കെല്ലോട്ട ഭാഗ്ഗവൻ ചൊന്നതു കേട്ടു-
 നല്ലൊഴുതേ പറഞ്ഞാനസുരാത്മജൻ:
 "മാതാവിനെക്കണ്ട ബാലകനെപ്പോലെ
 ചേതോ മദീയം ഗമിക്കും ഹരിപദേ
 മറെറാവൻ പറഞ്ഞിട്ടു ഹരിസ്തുതി
 പറുകയില്ലെന്നറിഞ്ഞുകൊള്ളേണമേ"

1550

എന്ന നേരം ഭൂഗുണന്ദനൻ ബാലനേ-
 യൊന്നു മിഴിച്ചു നോക്കിട്ടു ചൊല്ലിടിനാൻ:
 "രാജപുത്രനെന്നു മാനിക്കയാലുടൻ
 വ്യാജങ്ങൾ ചൊല്ലുന്നതിന്നുണ്ടുപായവും
 നല്ല കോലിങ്ങു കൊണ്ടനീടുവനിനി-
 ക്കൊല്ലുക വേണം പ്രഹരിച്ചിവനെ നാം.
 എള്ളോളമില്ല ഭയമിവനാരെയും
 കള്ളൻ * കലപാംസകനതികശുലൻ"
 എന്നു ചൊല്ലിബ്ദയം നൽകിട്ടു പിന്നെയും
 മുന്നമേപോലേ പഠിപ്പിച്ചിതൊക്കയും

1560

നാനാകലകൾ ഗ്രഹിക്കും ഭഗാന്തരേ
 ജ്ഞാനമാകും കല വളർച്ച പിന്നെയും
 ഇഴശപരാനഗ്രഹാൽ ബ്രഹ്മത്തെയുമവൻ
 വിശ്വാസമോട്ടു മറിഞ്ഞുകൊണ്ടിടിനാൻ.

കേശവഭക്തിയുണ്ടാകുന്നവൻ മ-
 റോശാത വസ്തുവുണ്ടോ നിനച്ചിടുകിൽ?
 എല്ലാമറിഞ്ഞിരിക്കുന്നവർക്കും തഥാ
 വല്ലാത മൃഡരായുള്ള ജനത്തിനും
 ബോധിച്ചൊരു കാര്യമുണ്ടതുമെന്തിഹ
 (1)മേധയാം ചിന്തിച്ചുകാഞ്ചിൽ ധരാപതേ! 1570

കായബലം കുറഞ്ഞുള്ളവനും തഥാ
 മേയമല്ലാത രോഗം പൂണ്ട മന്ത്രിനും
 അഞ്ചുനാദിയെഴുത്തുകൊണ്ടൊരു ഫലം
 (2) വൃഞ്ചിതമായിട്ടു വന്നിടുമോ ഭൂവി?
 മേദിനീപാലർക്കു വേണ്ടുന്ന വിദ്യക-
 ളാദരവോടു പഠിപ്പിച്ചു ശുഭനും
 പ്രീത്യാ കുമാരനോടും കൂടവേ ചെന്നു
 ദൈത്യേന്ദ്രനെദൂരിശിച്ചു കൊണ്ടീടിനാൻ
 വന്ദിച്ചുനില്ക്കും തനയനെക്കണ്ടിട്ടു
 നന്ദിച്ചു ഭാനുവേന്ദ്രൻ പറഞ്ഞീടിനാൻ: 1580

“മുന്നേതിലേററം വിളങ്ങുന്നിതെത്രയും
 മന്ദത പോയെന്നു തോന്നുന്നു മാനസേ
 നേരേ (3) തുഷാരമകന്നിട്ടു സൂര്യനും
 പാരം തെളിഞ്ഞു വിളങ്ങും കണക്കിനെ
 ഭർമ്മതി പോകകൊണ്ടല്ലയോ കേവലം
 നന്മകൾ വന്നു ഞായം പുനരേവനും
 ആദികാലത്തു നിന്നെപ്പോലെ ഞാനെടോ!
 ബോധഹീനം പല കാലം നടന്നതേ.

കെല്ലോടു പിന്നെസ്സകലമറികയാൽ
 ഭിഷ്ഠി തന്നെ തൃജിച്ചു കളഞ്ഞു ഞാൻ 1590

പുതു! നീ ലോകം ഭരിപ്പതു കാണമതി-
 ന്നത്രയും കെറുകമുണ്ടു മന്മാനസേ.
 അഞ്ചു വയസ്സിന്നകത്തു ശിശുക്കളും
 കിഞ്ചന സഞ്ചരിച്ചീടും ദശാന്തരേ
 കൊഞ്ചിപ്പറയുന്ന വാക്കുകളൊക്കയും
 തൻചെവികെത്രയുമിവമായ" വന്നിടും.
 കയ്യിനാൽ പൈതൽ വാരിടുമന്നതെയും
 പൊയ്യല്ല പീയൂഷമെന്നു ചൊല്ലേണ്ടതും
 മാനസേ മോദം വളർപ്പതിനേററവും
 സുനവെക്കാളൊരു ബന്ധുവുണ്ടോ ഭൂവി? 1600

രാജനീതികളിൽ സാരാംശമെന്നോടു
 വ്യാജമെന്തേ ഗ്രഹിച്ചേടം പറകെടോ!
 അപ്പൊഴുതേ താതനോടു ചൊല്ലീടിനാ-
 നല്ലവനേത്രഭക്തൻ തെളിഞ്ഞാദരാൽ:
 “ഉരസ്സമോദം കേട്ടുകൊണ്ടാലുമെങ്കിലോ
 കോടി ശാസ്ത്രങ്ങളിലുള്ള സാരത്തിനെ
 വൈകുണ്ഠനെ ത്രിവിധകരണത്തിനാൽ *
 വൈകല്യമെന്നിയേ ഭക്തിയോടും മൂഢാ
 കൂപ്പുന്നതിന്നു സമം നിനച്ചീടുകി-
 ലപ്പോലെ സാരമില്ലെന്നു ചൊല്ലുന്നതേ: 1610
 പിശുചാ ബാലവാക്യം ചെവിക്കിവമെ-
 ന്നാച്ചോ പറഞ്ഞുതെല്ലോ ഭവാൻ മുന്നമേ.

* കായവാങ് മാനസങ്ങളാൽ.

എന്നതു നാരായണൻകഥ കേൾക്കിലോ
 വന്നുകൂട്ടമതു ചൊന്ന കണക്കിനെ
 നാടകമാം പതർക്കത്തിന്നു നല്ലൊരു
 കൈടഭാരിതിരുനാമങ്ങൾ രത്നമാം.
 വല്ലാതെ ചൊല്ലുന്നതാകിലും കേവലം
 മല്ലാരിനാമമുണ്ടാകിൽ നന്നായ് വരും.
 ശാസ്ത്രം പഠിച്ചാൽ വരും ഫലമെന്നിഹ
 ചിത്രമായ് വിത്തങ്ങളാജ്ജിക്കയെന്നിയേ? 1620

വിത്തത്തിനാലഹംകാരമുണ്ടായ് വരും-
 മോത്താൽ പരസുഖമെന്നു ചൊല്ലുന്നതേ.
 ഭൂതിയുണ്ടാക്കുവാൻ ശാസ്ത്രം പഠിപ്പവ-
 നാധിക്കു പാത്രമാം മൂഢനവനരോ!
 ഐഹികലോകേ സുചിച്ഛകൊള്ളാമെന്ന
 മോഹേന ശാസ്ത്രങ്ങളുല്പ്രസിച്ഛിച്ചിടുവാൻ
 നീപ്പോളമാത്രമുണ്ടോ ശരീരമിതു
 വീശ്വന്നിയേ പുനരില്ല കാണാനരോ!
 വിത്തം നിനച്ചു ശാസ്ത്രം പഠിയാതെക-
 ണ്ടുത്തമശ്ലോകനെക്കീർത്തിക്കു വേണ്ടതും 1630

സർപ്പജ്ഞനായ് സകലർക്കുമാധാരമാ-
 യുറ്റീയരനായുലകിന്നു നാഥനായ്
 സച്ചിന്ദനായ് കൃപാലുവാമെന്നുടേ-
 യച്ഛതനെ സ്തുതിയാത്തവനാരരോ!"
 ഇങ്ങനെ ചൊല്ലുന്ന നേരത്തസുരനും
 പൊങ്ങിന കോപം പൊറുത്തുകൂടായ്കയാൽ
 ക്ഷിപ്രം ഭൂതസുതനേയൊന്നു നോക്കിട്ടു
 വിപ്രനെബ്രഹ്മിക്കയെന്നു ചൊല്ലിപ്പിന്നാൻ.

ചെട്ടെന്നിവണ്ണം പറയുന്ന നേരത്തു
കേട്ടു വിറച്ച ശൂകൻ പറഞ്ഞീടിനാൻ: 1640

“ഞാനറിഞ്ഞിലഹോ! നിന്നുടെ ബാലകൻ-
മാനസത്തിങ്കലെച്ചിന്തിതമൊന്നുമേ.
ആരെച്ചതിപ്പാനിവൻനിനവെന്നതിൻ
കാരണമൊന്നുമേ തോന്നീല മാനസേ.
എന്നുടെ ദൃഷ്ടതമത്രേ ബലാലിവൻ-
തന്നെപ്പരിപിപ്പതിന്നു തുനിഞ്ഞതും
എമ്പിഴ നീ പൊരുത്തീടുകെ”ന്നിങ്ങനെ
വമ്പിച്ച ഭാനവനോടു ചൊല്ലുംവിധേയ
മാനസേ ചിന്ത കലൻ ദൈതേയനും
സ്മരവിനോടു ചൊല്ലീടിനാനന്ദജ്ഞാ: 1650

“കഷ്ടമാമിത്തൊഴിലൊക്കയും നിന്നോടു
ദൃഷ്ടബുദ്ധേ! ചൊന്നതാരെടോ സാദരം?
പാലു കൊടുക്കിലും പന്നഗജാതിക്ക
* ഹാലാഹലം ഭൂവിച്ചീടും കണക്കിനെ
ഇത്തരമായുള്ള വിദ്യ പഠിച്ച നിൻ
ചിത്തത്തിലിങ്ങനെ തോന്നിയതെന്തഹോ!”
ശൂതപാ പിതൃപചനം ഹിരണ്യാത്മജൻ
നതപാഥ മാന്യം ജനകനെസ്സതപരം
പ്രീതിപൂർവ്വം പിന്നെയും പറഞ്ഞീടിനാ-
നാദരവോടുടൻ നല്ല മൊഴികളെ: 1660

“ചൊല്ലിക്കൊടുത്തു വരുവതുണ്ടോ ഭൂവി
മല്ലാരിഭക്തിമാർഗ്ഗത്തെയങ്ങേവനും?

മുന്നമേ താനറിഞ്ഞിടാതവൻ പുന-
 രത്വനോടെങ്ങനെ ചൊല്ലുന്നു കേവലം?
 അന്ധൻ മറെറ്റെന്ധൻ വഴി കാട്ടുമോ
 ചന്തത്തിലോത്തുകാഞ്ച ഭവാനൊക്കയും.
 ഏങ്ങനെ ഭക്തിയുണ്ടാമെന്നു ചൊൽകിലോ
 മംഗലമായ സൽസംഗമേ കാരണം.
 സത്തുക്കളായതാരെന്നു ശങ്കിക്കിലോ
 നിത്യവും നാമസങ്കീർത്തനമോതുവോർ.

1670

നാമസംകീർത്തനം കേൾക്കുന്നതാകിലോ
 കോൾമയിർകൊള്ള മെല്ലാ ശരീരത്തിലും
 ഭാഗവതനോട്ട ചേൺകൊണ്ടിടിലോ
 വേഗേന വന്നു കൂടും ദൃഢം ഭക്തിയും”
 ഏവം പറഞ്ഞതു കേട്ടു ദൈത്യൻ പരി-
 ദേവനും*പൂണ്ടു കോപിച്ചു ചൊല്ലിടിനാൻ:
 “പുത്രനെനിട്ടു നിരൂപിച്ചിരുന്നതു
 ശത്രുവെന്നുള്ളതു ധിച്ഛോളറിഞ്ഞു ഞാൻ.
 പാരാതെ ദേഹത്തിലുള്ള രോഗത്തെയും
 കീറിക്കളകിൽ വസിച്ചുകൊള്ളാം ചിരം.

1680

എന്നുടെ പുത്രനമല്ല മേലിലിവൻ-
 തന്നുടെ താതനമല്ല ഞാനാദരാൽ
 നല്ലവനല്ലിവനൊന്നുകൊണ്ടുമിനി-
 ക്കൊല്ലുക വൈകാതവണ്ണമസുരരേ!
 എന്നുടെ മുന്നീന്നു കൊണ്ടുപോയിടുവിൻ”
 എന്നു നിയോഗിച്ചനന്തരം ഭൂപതേ!

ദൃഷ്ടിരായുജ്ജ്വലസുരഭമപ്പൊഴേ
പെട്ടെന്നു പ്രഹ്ലാദനാകിയ ബാലനെ
ചൊട്ടച്ചുരിക കടുത്തില വാഴുക-
ളിട്ടി മുസലം പരിഷ്ക ചക്രങ്ങളും

1690

.....
ഒണ്ണു ശുദ്ധം ചാപമെന്നിവറാലുടൻ
മൃഗം വളഞ്ഞുടൻ വെട്ടിയും കുത്തിയും
കോഴപ്പെട്ടക്കും ഭഗാന്തരേ ബാലകൻ
* ഉണ്ണീഷമായന്നവന്നെനാറികെടോ!
വിഷ്ണുസ്തരണയായുള്ളൊരു മാനസം.
വീരവരായുധമേല്ക്കും ഭഗാന്തരേ
നാരായണൻ തലോടുന്നുപോൽ ബാലനെ
അന്നേരമങ്ങു പരായുധമൊക്കവേ
ഭിന്നങ്ങളായിപ്പൊടിഞ്ഞു തെറിച്ചുതേ.

1700

പാരം ചിതറുന്ന ശബ്ദം തറച്ചുടൻ
കീറിയസുരകളും പതിച്ചീടിനാർ.
വിസ്തയമെന്നു ചിന്തിക്കിലാം ഭൂപതേ!
വിസ്തയമല്ല ഭക്തനാക്കിവയെടോ!
ബാലനെന്നൊക്കല്ലതാഞ്ഞിട്ടവർകളും-
മാലമ്പ്രമോടസുരേന്ദ്രമുഖേ ഭയാൽ:
“കൊന്നുകൂടാ ഭവാൻതന്നുടെ ബാലനെ -
യിന്നാടിയങ്ങളാലെന്നറിയേണമേ.”
കേട്ടു കോപേന താമ്രാക്ഷോ ഹിരണ്യന-
മഷ്ടനാഗങ്ങൾ വിളിച്ചിട്ടു ചൊല്ലിനാൻ

1710

“യുയം മമാത്മജം ഭാഗ്യ (?) കൊന്നിടുവി-
നായുധത്താലെളുതല്ലെന്നു കേട്ടു ഞാൻ.

കാണാമിവന്റെ വിഷ്ണു താൻ വന്നിട്ടു
പ്രാണനെപ്പാലിച്ചുകൊള്ളുന്നതു മിഥ”

എന്നു പറഞ്ഞതു കേട്ടു നാഗങ്ങളും

ചെന്നു കടിച്ചുതുടങ്ങിതു ഘോരമായ്

അപ്പോളവനിരുന്നീടും പ്രകാരങ്ങൾ

കെല്ലോടു കേട്ടുകൊണ്ടാലും മഹിപതേ!

(1) കംബുവിൽ നിന്നിട്ടു ധാരയായ് വന്നിട്ടു-

മംബുവിൽ മുങ്ങുന്ന പോലേ ഭവിച്ചുതേ. 1720

ചിത്തപത്മേ ഗരുഡാധിരൂഢം പുരു-

ഷോത്തമം ഗ്രാമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നീടിനാൻ.

സുപ്തങ്ങളും കാളകൂടവിഷങ്ങളെ-

ദ്രുപ്പണ തുകയും ചൂറിക്കടിക്കയും

തങ്ങളാലാവതെല്ലാം പണിപ്പെട്ടുട-

നങ്ങവൻമേനിമേലേററതില്ലേതുമേ.

പല്ലുകളെല്ലാമൊടിഞ്ഞു രക്തം വീണ-

മല്ലലോടേ നയനങ്ങളും നട്ടു പോയ്.

കേട്ടുകൊണ്ടാലും നരപതേ! അന്നേര-

മോട്ടമായ് വന്നു കൊണ്ടാൻ ഖഗരാജനും. 1730

വട്ടമിട്ടു വരും താർക്ഷ്യനെക്കണ്ടുട-

നഷ്ടനാഗങ്ങളും (?)

..... (?)

ഗീർവാണവൈരി തന്നോടു ചൊല്ലിടിനാൻ:

“തുംഗനാഥം നിന്ദകൻ ബാലകനെങ്കിലും
മെങ്ങും ജീവിച്ചതും ഭാഗ്യമത്രേ തുലോം
ശ്വാസത്തിനാൽ സമുദ്രത്തെ വരട്ടുവാൻ
വാസനയുളളോർ വയമെന്നറികെടോ!
ദന്തങ്ങൾ തട്ടുന്നതാകിട ഗിരികളും-
മെന്തുമോ! ഭസ്മമായിട്ടമല്ലോ ദ്രവം.

1740

അസ്തമ്യബലത്തിന് തുല്യമില്ലെങ്കിലും
യുഷ്മാകം ബാലനെക്കൊന്നുകൂടാ വിഭോ!”
എന്നവൻ തന്നോടുകൂടെയ്ക്കു വേഗേന
പന്നഗന്മാരും മറഞ്ഞുകൊണ്ടിടീനിൻ
സപ്തങ്ങൾ പോയോരനന്തരം ബാലനെ-
ക്കെല്ലോട്ടു കൊൽവാൻ നിനച്ചസുരേന്ദ്രനും
ചിന്ത കലർന്നിരുന്നീടും ദശാന്തരേ
മന്ത്രികളും പറഞ്ഞിടീനാരാദരാൽ
“അല്പമതിയായ ബാലനെക്കൊല്ലുവാൻ
കല്പിച്ചതു വിധിയല്ലെന്നറിക തേ

1750

(1) ഷഡ്പുത്തികളും ചതുരപായങ്ങളും-
മെണ്ണി വേണം പുനരൊന്നു ചെയ്യാൻ നൃപ!
ഇന്നവർക്കിന്നതെന്നോരാതെ കണ്ടു മ-
ററന്യഥാ ചെയ്തിൽ വിരോധമായും വരും”
എന്നവർ ചൊന്നതു കേട്ടൊരു ദാനവൻ
തന്നുടെ ബാലകനോടു ചൊല്ലിടീനിൻ
“ഉണ്ണി! മകനേ! വരിക നീയുമിനി-
ഭുജ്യനല്ലെന്നതുമില്ലോളറിഞ്ഞു ഞാൻ

(1) ഷഡ്പുത്തികൾ = സന്ധി, വിഗ്രഹം, യാനം, ആസനം,
ലൈധിഭാവം, സമാശ്രയം

ആയുധത്താലുരഗത്തിനാൽ നിന്നുടെ
കായത്തിനന്തരമില്ലാഞ്ഞതതുളതം.

1760

ഇങ്ങനെ ഞാനമിരിക്കുന്ന നേരത്തു
ശാർദ്ദൂഗിയോടുള്ള സംപർക്കം തൃജിക്ക നീ.
എന്നോടു തുല്യരായാരുമില്ലെങ്കിലും
മെന്നോടു തുല്യതയുണ്ടു നിനക്കെടോ!
നേരോടൊരു മരത്തിൻപഴം തന്നീന്നു
വേറൊരു പാദപമുതട്ടവിച്ചിടുമോ?
എന്നതുകൊണ്ടു കൃപയുണ്ടു മാനസേ
നിന്നിലെതിക്കുന്നറിഞ്ഞുകൊള്ളേണമേ.
മത്തഗജംപോലെ നിന്നുടെ ശക്തിയെ-
ച്ചിത്തത്തിലോരാത്തതെന്തു നീ ബാലക!

1770

ഗോവിന്ദനാമമെൻകണ്ണങ്ങൾ കേൾക്കവേ
കേവലം ചൊല്ലായ്ക്ക വേണമിനിയെടോ!”
എന്നവൻവാക്കു കേട്ടപ്പൊഴുതേ മദാ
പന്നഗശായിപ്രിയൻ പറഞ്ഞീടിനാൻ:
“ഉത്തമമാകും നദിയോടു ചേർന്നു ചെ-
ന്നൊത്താതവണ്ണം ചമയ്ക്കുന്നു വൈരികൾ
കാമാദികളെജ്ജയിച്ചവനല്ലയോ
ഭാമോദരപ്രിയനെന്നു ചൊല്ലേണ്ടതും.

* ആത്മമാതരം കുടുംബിനി ചൊല്ലിയാൽ
പാപ്തമാൻ ഭൂരെ തൃജിക്കും കണക്കിനെ

1780

മല്ലാരിയാകിയ വൈരിക്കൊരു ഗുണ-
മില്ലെന്നതു കരുതീടുക മാനസേ.

കാമാദികൾക്കു വശനാകമുലമായ്
 പൂമകൾകാഞ്ഞനൈക്കൈവടിഞ്ഞു ഭവാൻ
 ഞ്ഞുതപമാകിയ താപത്രയമേറു
 മാധവനാമസരസി മുങ്ങീടുവാൻ
 ഓക്കുന്ന നേരത്തു തോയം കടിക്കുന്ന
 ഗോക്കളെയൊട്ടുന്ന പാപികളെപ്പോലെ.
 ആറു രിപുക്കളായുള്ളവ തമ്മെയും
 നേരേ ജയിച്ചുകൊള്ളുന്നവൻ ശക്തിമാൻ 1790

ഓരാത്തത്തെത്തു തവ ബലമെന്നു മാം
 നേരേ പറഞ്ഞുതല്ലോ താതന്നും പുരാ
 എന്നുടെ ശക്തിയെ ഞാനറിഞ്ഞീടിനേ-
 നിന്ദിരാവല്ലഭനെന്നതു കാരണം.
 നാമവും രൂപവുമില്ല പാഷം വിധയ
 ലാമോദരനെന്നറിഞ്ഞുകൊള്ളേണമേ..
 ഭൂഷണമായ് ഭവാൻ ശൌരിയെച്ചൊന്നതു
 ഭൂഷണമല്ല പരുഷോത്തമനതും.
 ബ്രഹ്മത്തിനാദിയുമാന്തവുമില്ലെന്ന
 നിമ്ബലന്മാർ പറഞ്ഞീടുന്നു സന്തതം. 1800

ഭേദമില്ലാത പരബ്രഹ്മരൂപിയെ-
 ബ്ബോധം വരുത്താവതോ പറഞ്ഞേവനും?
 തന്നുടെ വായ്ക്കുടങ്ങാത ഫലത്തിനെ
 മന്നിലാരാനും വിഴുങ്ങി നിന്നീടുമോ?
 നാവിനെക്കുപ്പമായിട്ടിരുന്നീടുന്ന
 ഗോവിന്ദനാമത്തിനുണ്ടോ കുറവുകൾ?
 പൃഥ്വിയിലുള്ള മണൽത്തരിയെണ്ണിപ്പു-
 മുത്തമനാമഫലം പറയാവതോ?

ദേവലോകം ദാനമായിക്കൊടുക്കിലും
ദേവദേവൻനാമമൊന്നിനോടൊക്കുമോ?

1810

നാരായണനാൽ നിയുക്തയാം മായയെ-
ന്നോരാതെ കണ്ടുഴലുന്നു ഭവാനഹോ!

പിച്ചയാമിരൂജാലം കണ്ടു മാനസേ
നിശ്ചയമെന്നു തോന്നീടും കണക്കിനെ.

രൂപഭേദേന ലോകമിദം മാധവൻ

താപം കളഞ്ഞു ഭരിക്കുന്നു സന്തതം.

അങ്ങനെയുള്ള മുകുന്ദനെച്ചിന്തിക്കി-

ലെങ്ങനേ ശോകം ഭവിച്ചുകൂടുന്നിതു?

ചക്രവാകത്തെപ്പഴിക്കുന്ന കாகവൽ

ചാക്രവാണിം പഴിച്ചീടരുതൊട്ടുമേ".

1820

ഇത്തരമായുള്ള വാക്കുകൾ ബാലകൻ

സതപരം ചൊന്നതു കേട്ടു ഹിരണ്യനും

ഇണ്ടൽ മുഴുത്തിട്ടു ചൊന്നു "നമാത്യരേ!

കണ്ടിതോ കാലഭോഷം നിങ്ങളേവരും?

സ്നേഹേന താൻ വളർത്തിടും വൃഷഭവും

ദേഹത്തിൽ വന്നു പാഞ്ഞിടും കണക്കിനെ

മറുളള മാനുഷരെക്കാളിവനുള്ളി-

ലോറമറിഞ്ഞോ പറയുന്നതിങ്ങനെ?

വൃദ്ധതയോ മഹാരോഗമുണ്ടാകയോ

ചിത്തേ വിരക്തി ഭവിച്ചുതെന്തിപ്പൊഴേ?

1830

മൽപുത്രനായിജ്ജനിച്ചുകൊണ്ടിടവാ-

നല്ലപുണ്യേന ലഭിക്കാവതല്ലെടോ!

രംഭാപതിയാം നപുംസകവൽതഥാ

വമ്പിച്ച രാജഭോഗം തൃജിക്കുന്നതും

സുന്ദരിമാരോടു ചേർന്നു ദിനംപ്രതി
 കണ്ടപ്പലിലാരസത്തെ നീ കാണുകിലോ
 പിന്നെപ്പരബ്രഹ്മചിന്തയുണ്ടാകയി-
 ലെന്നതു നിണ്ണയമെന്നറി മാനസേ.
 കണ്ടിടുക മമ പ്രാബല്യമൊക്കയും
 വേണ്ടാ വൃഥാ യൗവനം കളകെന്നതും 1840

ഭോഗങ്ങളാവോളവും ഭൂജിച്ചിടുക
 യോഗികൾക്കുള്ള തൊഴിലെ തൃജിക്കെടോ!"
 എന്നവൻ ചൊന്നതു കേട്ടു പ്രഹ്ലാദനും
 വന്നിതു ഭക്തിക്കു വിപ്ലവമെന്നോർത്തവൻ
 ചിത്തപരവശനായിട്ടു താതനോ-
 ടത്തരമായുടൻ ചൊല്ലിനാനാരോൽ.
 "സാധുവായുള്ള ഭക്തി ഭവനമതിൽ
 നാഥ! ലോകത്തിലൊരുത്തനുണ്ടാകിലോ
 പാരാതെ വിപ്ലവവനു ചേർത്തിടിലോ
 നേരേ ഭഗവൽക്രൂപയാ ജയിച്ചിടും. 1850

സ്നേഹമെന്നിൽ ഭവാനുണ്ടെങ്കിലെന്നോടു
 മോഹേന ഭോഗം ഭൂജിക്കുന്നു ചൊല്ലുമോ?
 ഘോരവിഷയമാം വഹ്നിയിൽ വീഴാതെ
 നേരേ ഭരിപ്പവൻ സൽഗുരുവായതും
 പാവകേ* കൈതന്നെ നീട്ടുന്ന ബാലനെ-
 യേവനും വഹ്നിയിൽ തള്ളിവിട്ടിടുമോ?
 തേനും പഴവും ഭൂജിക്കും കണക്കിനെ
 നാനും സുഖഭുജവും ഭൂജിച്ചിടുമേ.

ഓരാതെ കണ്ടു സുഖം ഭുജിച്ചിടുകിൽ
പാരാതെ ദുഃഖമനുഭവിക്കും ദ്രവ്യം.

1860

ആദികാലേ ഹരിയെബ്ഭജിക്കാക്കിലോ
വേദനാകാലത്തിലാവതുമില്ലമോ!

ഭൂരം വഴി തുണയെന്നിയേ പോയിട്ടു
വൈരിയെക്കണ്ടുകൊണ്ടാൽ ഫലമെന്തമോ!

സത്സംഗമില്ലായ്കൊണ്ടുതന്നേ ഭവാൻ
മത്സരമച്ഛതനോടു തുടന്നതും.

എന്നും ഹരിയെ ബ്രജിക്കയില്ലിങ്ങു ഞാ-"

നെന്ന ചൊൽ കേട്ടുടൻ കോപിച്ചു ഭാനവൻ

മാനേന ദിഗ്ഗജാനാഹുയ * തന്നുടെ

സൂനുവെക്കൊൽവാൻ നിയോഗിച്ചരുളിനാൻ. 1870

മത്തഗജങ്ങളുമപ്പൊഴേ ചെന്നിട്ടു

കുത്തിനാർ കൂത്തുമുത്തുള്ള ഭന്തങ്ങളാൽ.

തുമ്പിക്കരത്താലെടുത്തുയരത്താശു

സംഭ്രമത്തോടെറിവാൻ തുടങ്ങും വിധേയ

വിശ്വപമുത്തിം പുരുഷോത്തമം മാനസേ

വിശ്വപസിച്ഛിട്ടിരുനീടിനാൻ ബാലനും

നേരേ ഗിരികളെയമ്മാനമാടുന്ന

സാരരായുള്ള ഗജങ്ങൾക്കു ബാലനെ

ഒട്ടുമനക്കരുതാഞ്ഞിട്ടു വിന്നരായ്

വട്ടത്തിൽ നിന്നുഴന്നീടിനാരാജന്തരായ്.

1880

ഭാനവനോടു ചൊല്ലീടിനാർ "നിന്നുടെ

സൂനുവെക്കൊല്ലുവാനാവതല്ലെങ്ങളാൽ"

എന്നതു കേട്ടു കോപേന ഭരണജനം
 ചിന്നെയും ഭൃത്യജനത്തോടു ചൊല്ലിനാൻ
 “ഭൂതരാം നിങ്ങൾ പ്രാപ്താദനാം ബാലനെ
 പ്രേതാധിപപുരത്തിന്നയച്ചീടുവിൻ
 ശിക്ഷയാ കാലം കരങ്ങളും ബന്ധിച്ചു
 പ്രക്ഷേപണം ചെയ്തു തീക്ഷ്ണിയിലിനി
 അല്ലാതെ കണ്ടിവൻതന്നെയിന്നാർക്കുമേ
 കൊല്ലാവതല്ലെ”ന്നു ചൊല്ലും ഭശാന്തരേ

1890

ചൊന്നവണ്ണത്തന്നെ ബന്ധിച്ചു ഭൂതരും
 വഹ്നികണ്ഡത്തിലാമ്മാറു ചാട്ടീടിനാർ.
 തൈലവുമായുവും കൊണ്ടുവന്നിട്ടവർ
 ബാലൻ മീതേ ചൊരിഞ്ഞു നിന്നീടിനാർ.
 സന്തോഷമോടവർ ചെന്നു ചൊല്ലീടിനാർ
 വെട്ടു പോയെന്നു ദൈത്യേന്ദ്രനോടാദരാൽ
 സന്തുഷ്ടനായിത്തെളിഞ്ഞസുരേന്ദ്രനും
 ചിന്തയും തീൻ തെളിഞ്ഞു മരുവിനാൻ.
 കേൾക്ക മഹീപതേ! ബാലനനന്തരം
 തീക്ഷ്ണി തന്നിൽ വീണീടും ഭശാന്തരേ

1900

പാൽക്കടലിൽ മഹർഭഗീപേ വിമോഹനേ
 ആക്കുമേറും നവരത്നമാം മണ്ഡപേ
 ഭോഗിതല്ലേ ഭൂമാപരിശോഭിതം
 ലോകനാഥം ഹരിം ചിന്തിച്ചു മാനസേ
 വഹ്നിയുമെത്രയും ശീതളമായിട്ടു
 ചന്ദനമെന്നപോലേ ചമഞ്ഞു തദാ.

* താപത്രയാഗ്നിയെ വെന്ന ജനങ്ങൾക്കു
ദീപിക്കുമഗ്നിയാൽ ഭീതിയുണ്ടാകുമോ?
പാവകൻതന്നീന്ന ബാലനമതുളതം
ജീവിച്ചു പോന്നതു കണ്ടു ഹിരണ്യനം

1910

ഭീഷണമായ് കരവാളുമിളക്കീട്ടു
രോഷേണ ബാലനെ വെട്ടുവാൻ ചാടിനാൻ.
എന്നതു കണ്ടു ഗുരുവുമമാത്യരും
ചെന്നു കോപം തളുത്തിട്ടു ചൊല്ലിടിനാൻ
“മങ്ങാത ബാലനോ വീരനാം നിന്നുടെ-
യിങ്ങനെയുള്ള കോപത്തിനാളായതും?
സ്വപ്നം കടക്കുൻ ചുവന്നതെന്നാകില-
ന്നപ്പൊഴുതേ കടലേഴും വരണ്ടുപോം
കീർത്തി കേട്ടിട്ടു രിപുക്കളങ്ങൊക്കെയു -
മാത്തരായോടി മറഞ്ഞു കൊണ്ടീടിനാൻ

1920

എത്രയുമേററം പുകഴടയോരു നീ
പുത്രനെക്കൊൽമന്തനചിതമെന്നറി
ഇന്നിയുമൊട്ടു ബോധിപ്പിച്ചുകൊള്ളു ഞ-
മൊന്നിലുമാവതല്ലെങ്കിൽ വധിച്ചിടാം.”
എന്നവർ ചൊല്ലിക്കുമാരനെ വീണ്ടുടൻ
പിന്നെയുമഭ്രസിപ്പാൻ നിയോഗിച്ചുതേ.
ധന്യനാം ബാലനെക്കൊണ്ടുപോയ് കാവ്യനും
മുന്നമേപോലേ പഠിപ്പിച്ചു മേവിനാൻ.
മംഗലനാകിയ പ്രഹ്ലാദബാലനും
ചങ്ങാതിമാരുമായഭ്രസിക്കും വിധേയ

1930

* ആദ്ധ്യാത്മികം, ആധിഭൗതികം, ആധിദൈവികം എന്ന ത്രി
വിധതാപങ്ങളാകുന്ന അഗ്നി.

അപ്രയുക്തം ഭൂതാണാ ന യഥാ തഥാ (1)

സബ്രഹ്മചാരികൾ ചോദിച്ചുരുളിനാർ:

“കല്യാണരൂപിൻ! സഖേ! പഠഞ്ഞീടണമുള്ളവണ്ണം നിന്മഹിമകളൊക്കെയും

എളേളാളമില്ലിഹ ലോകത്തിലാശ താ-
നുള്ളിലെന്നുണ്ടു നിനച്ചു സന്തോഷവും
രാജാവി ചെയ്യിച്ചു മിംസകളൊക്കെയും
വ്യാജാമീനം നിനക്കേലാഞ്ഞതെന്തഹോ!
ഞങ്ങളോടു പറയാമെന്നിരിക്കിലോ

മംഗലാത്മഭവേ! പറയേണമൊക്കെയും.” 1940

ആദരവോടവർ ചോദിച്ചു നേരമ-

ങ്ങാദിദേവപ്രിയനും പഠഞ്ഞീടിനാൻ.

“ഭാനവപുത്രരേ! കേട്ടുകൊണ്ടിടുവിൻ

മാനേന ഞാൻ പഠത്തിട്ടുന്നതൊക്കെയും.

ഓർന്നു നേരമിജ്ജന്മമെന്നുള്ളതും

സൗഖ്യമെന്നല്ലയോ തോന്നുന്നു മാനസ?

നിശ്ചലമെന്നു നിനയ്ക്കാലാ ചെറുമേ

പിച്ചുകളൊക്കെയും കേട്ടുകൊണ്ടിടുവിൻ.

ഉണ്ടൊരു വക്ത്രം ജനനമരണമെ-

ന്നിണ്ടലായിട്ടു ജീവാത്മാവിനെത്രയും. 1950

ആദികാലേ മാതൃഗർഭപാത്രമതിൽ

വേദനയോടു ജനിക്കുമജ്ജീവനം

മൃതപുരീഷങ്ങളോടു കലന്നാടൻ

ഗാത്രമെന്നിട്ടൊരു(2) പാത്രമുണ്ടായ് വരും.

(1) ഗുരുവിന്റെ പ്രേരണ കൂടാതെ, (2) ഗാത്രമെന്ന ഒരു.

കുശുലമാം മലമുത്രഗന്ധങ്ങളും
 വിന്ധുയമാം ചില പാമ്പും പുഴുക്കളും
 അമൃതകുലവണാദികളെന്നിവ-
 യമ്മതാൻ രൂക്ഷമായ് ഭക്ഷിച്ചതൊക്കയും
 ജാരവഹ്നിസന്താപമൊരു പുറം
 ക്രമൈകാദിബാധകൾ മറെറൊരു പുറം

1960

അത്രയുമല്ല ജരായുവെന്നുള്ളൊരു
 ചിത്രമായുള്ളൊരുരൂപ്പയിൽ ബലനായ്
 നാലു മുഴുമാം സിരയാലെയേററവും
 ചാലവേ കെട്ടിപ്പരവശം പൂണ്ടുടൻ
 ക്ഷുന്ധാദികളാലേററമുപദ്രവ-
 മിത്തരമെല്ലാം പറഞ്ഞുകൂടിടുമോ?
 ഹന്ത വ്യഥകൾ പറഞ്ഞിടും തന്നുടെ
 ചിന്തയിലും ബഹുചിന്തയുണ്ടായ് വരും.
 പൂർവ്വജന്മങ്ങളിൽ ചെയ്തുള്ള കർമ്മങ്ങൾ
 സർവ്വമപ്പോളറിയായ് വരുമഹോ!

1970

മുന്നിൽ ഞാൻ ചെയ്ത കർമ്മത്താൽ ഭവിച്ചിതു-
 മിന്നി ഞാനീശ്വരസേവ ചെയ്തിടുവൻ
 ഭക്ത്യാ മകന്ദനസ്സേവിച്ചു കൊണ്ടിനി
 മകുതി വരുത്തുവനില്ല കിലേതുമേ
 ഇത്തരം ചിന്തിച്ചു ഭൂവിച്ചു കേവലം
 മത്തനായ് ഗർഭപാത്രേ വസിക്കാ ചിരം.
 മാതാവുതന്നുടേ ഗർഭത്തിൽ നിന്നുടൻ
 ജാതനാകിൽ ഹരിയെ * സ്മരിച്ചുട്ടിനി

ദാനധർമ്മാദികൾ ചെയ്തെന്നുദിനം
പാനീയശാലകളും ചമച്ചിടുവൻ

1980

ഉത്തമവൃക്ഷങ്ങൾ*പലതിക്കന്തികേ
ബലമോദം ചമയ്ക്കുന്നതുമുണ്ടു ഞാൻ
ഭിക്ഷുകന്മാരേ വരുത്തി മാനേന ഞാൻ
ഭിക്ഷയും മാഗ്ഗ്നായിക്കൊടുത്തിടുവൻ
സേതു മുതലായ തീർത്ഥങ്ങളൊക്കെയു-
മാദരപൂർവ്വമാടീടുന്നതുമുണ്ടു ഞാൻ
ഭക്തരോടും സദാ ചേർന്നുകൊണ്ടിടുവൻ
ഭക്തിമാഗ്ഗ്നത്തെയുമാചരിപ്പേനമം
ഇത്തരമുമ കണ്ടുള്ള കിനാവുപോൽ
ചിത്തേ നിനച്ചിട്ടിരിക്കും ബഹുവിധം.

1990

നിബ്ബന്ധമെല്ലാം നിനവോടനുഭവി-
ച്ചുകേൾക്കുവെച്ചിടും ധരിത്രിയിൽ.
മൂർച്ഛിതനായ് വശംകെട്ടു പുഴുപോലെ
മെച്ചമേ രോദനംചെയ്യുമല്ലോ സദാ.
ഘോരമാകുമുദരോപദ്രവമിവ
പാരാതെ കേട്ടുകൊൾവിൻ നിങ്ങളേവരും.
ധാത്രിതന്നിൽ ജനിച്ചാലുള്ള വേദന-
യെത്രയും ഘോരമത്രേ നിനച്ചോളവും
വ്യാധികളുണ്ടു പലതരം പൈതല-
ബ്ബാധിപ്പതിന്നു വിധിവശത്താലഹോ!

2000

ഇതച്ചയുറപ്പു കടിക്കുന്ന നേരത്തു
വാച്ച ഭുവേന രോദിക്കും തെരുതെരെ.

പൈദാഹമോടു കരയുന്ന നേരത്തു
 വേദനയുണ്ടുദരത്തിന്നെന്നമ്മയും
 ഔഷധം നല്കുന്ന നേരമുളളാരഴ-
 ലേഷ പൊൽവാൻ പണിയെന്നറിഞ്ഞീടുവിൻ.
 വേദന പൂണ്ടു കരയുന്ന നേരത്തു
 മോദന നല്കുവാൻ പാലന്നമെന്നിവ
 തന്മലമുത്രമണിഞ്ഞുകൊണ്ടാത്തനായ്
 സമോഹമോടു കരഞ്ഞു വിറയ്ക്കയും.

2010

തന്മേനിതന്നിൽ കടിക്കുന്ന നേരത്തു
 ചെമ്മേ കരമെടുക്കാവതല്ലാത്തതോ
 രോദിതനായ് വശംകെട്ടുതൻ പൈതലും
 വേദനയെന്നിയേ സൗഖ്യമില്ലാടുമേ.
 ശൈശവമിങ്ങനെ പോകുന്നതര-
 മേശീടുമപ്പൊഴേ കൗമാരകാലവും.
 അക്കാലമുളളഴൽ ചൊല്ലേണമെങ്കിലോ
 വാക്കിനാലിന്നു വദിച്ചുകൂടീടുമോ?
 പാലും പഴവും ഭുജിക്കേണമെന്നോത്തു
 ബാലനും മാതാവിനോടു ചൊല്ലുവിധൗ

2020

ചേദം മുഴുത്തു നല്കുവാനില്ലാത്തു
 മാതാവു ചൊല്ലും മൊഴി കേട്ടു പൈതലും
 പാത്തലംതന്നിലുരുണ്ടു മുറയിട്ടു-
 മാത്തനായ് ഭൂതലത്തിൽ തലതല്ലിയും,
 ഇല്ലായയുളളതു കിട്ടാഞ്ഞിതാകിലോ
 മെച്ചമേ രോദനമുണ്ടാം സതതവും
 പമ്പരമോണവില്ലെന്നിവയ്ക്കിയാ-
 മമ്പതു കൂട്ടം ചമച്ചുകൊണ്ടങ്ങനെ

സാരമായുള്ള പുരുഷാത്മമെന്നോത്തു
ഘോരമായുള്ള കാരണം വെയിലേല്ക്കയും, 2030

കാടുകൾ കാട്ടി നടന്നു വിവശനാ-
യാടലോടേ കഴിഞ്ഞീടും ദശാന്തരേ
അക്ഷരാഭ്യാസേ നിയോഗിച്ചു ചെയ്യുന്ന
ശിക്ഷകളെല്ലാം പഠിഞ്ഞാലൊടുങ്ങുമോ?
ഒട്ടുമറിയാതെ കാലത്തു വേണേ
പെട്ടെന്നിവണ്ണമനുഭവിച്ചിട്ടുടൻ
യൗവനകാലത്തിലുള്ള ദുഃഖത്തെയും
ചൊല്ലോടു ചൊല്ലുവാൻ *വല്ലകിപ്പെൊട്ടുമേ.
മന്ദഗബാണം തറച്ചു വിവശനായ്
സമ്മതമല്ലാതെ കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തയും, 2040

പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങൾ മനസ്സിനെ വല്ലാതെ
ചഞ്ചലമാക്കിച്ചുമച്ചു വലിക്കയും,
സൗഖ്യമായോരോന്നു വേണമെന്നോക്കയാൽ
ദുഃഖമല്ലാതെ സുഖലേശമില്ലാഹോ!
ദുഷ്ജനത്തോടു സഖിതപമുണ്ടാകയും
സജ്ജനത്തോടു ചേരാതെയിരിക്കയും,
വിത്തമാശ്ജിക്കേണമെന്ന നിനവിനാൽ
സത്തുക്കളോടു ധനങ്ങൾ പഠിക്കയും,
തന്നുടേ ദാരത്തിനൊന്നും കൊടാതെ മ-
ററന്യദാരത്തിനെക്കാമിച്ചു കൊൾകയും, 2050
മോഹമോടും ധനമെന്നോത്തു തന്നുടെ
ദേഹത്തെയും മറന്നിട്ടു നടക്കയും,

വാട്ടു ചൊട്ടൊന്നുമേ കിട്ടാത്തു സന്തത-
മാടലോട്ടുമിരുന്നീടും ദിവാനിശം.

ആഗ്രനാകുന്നതു ഞാനെന്നു മാനസേ
കാച്ചുമായുള്ളതെന്തെന്നു മറിഞ്ഞിടാ.

കണ്ടവരോടു കയർത്തു പലതര-
മിണ്ടലായിക്കഴിയും കാലമത്രയും.

ആർത്തിയോടക്കാലമങ്ങനെ പോയിടും
വൃദ്ധതയും വന്നുകൂട്ടുമനന്തരം.

2060

ചൊല്ലാവതല്ല വാൽകൃത്തിലുള്ളഴ-
ലുള്ളിൽ നിനപ്പിനസൂരകുമാരരേ!

കൈകാൽ തളന്ന് ബലവും കുറഞ്ഞുട-
നാകവേ രോമങ്ങളും വെളുത്തേററവും

പല്ലമുതിന്ന് ചൊല്ലുമിഴുന്നിണ്ടലാ-
യെല്ലുകളും പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടങ്ങനെ

നേത്രത്തിൽ നിന്നു നീരുമൊഴുകിസ്സഭാ
ഗാത്രവും ശുഷ്കിച്ചുകൊണ്ടു വിവശനായ്,

ശ്വാസങ്ങൾ മുട്ടി ശ്വാസനൻ കപിതനായ്
കാസവും പൂണ്ടു വീഞ്ഞത്രയുമാർത്തനായ്

2070

ദാരിദ്ര്യവും ചൊല്ലു കേളാത മക്കളും

ദാരവും നിന്ദചെയ്യും പുനരേററവും

മാനസേ ദാരസുതരെന്നൊരാശയാ

വാനരം പോലെ കപിതനായ് കേവലം

ഭക്ഷണമോരോന്നിലാശയുണ്ടാമതു

ഭക്ഷിക്കിലൊട്ടുമേ കക്ഷിക്കു ചേർന്നിടാ.

ആധികരം വ്യാധികളെന്നിവയൊക്കയും

ബോധിച്ചു കൂടീടുമോ ചറഞ്ഞീടുകിൽ?

ആ വയസ്സു പുരുഷായുസ്സെന്നതു

* കൂറം ചിലർ നൂററിരുപതെന്നും ബലാൽ 2080

എന്നതിൽ പാതിയും നിദ്രയായ് പോയിട്ടു-
മൊന്നുമറിയാതെ പൈതലായൊട്ടു നാൾ
സ്നാനാശ്നാനാത്മമായ് പോം ചില കാലവും
മാനേന മറുജ്ജ കാലവും പോയിട്ടും.

പുണ്യകർമ്മം ചെയ്തതിന്നു കാലം നൃണാ-
മെണ്ണകിലില്ലെന്നു വന്നു കൂടുന്നുതേ.

കാലം ദിവസംപ്രതി കഴിയുന്നതും

കാലൻ വരുന്നതുമോക്നയില്ലൊട്ടുമേ.

പെട്ടന്നിഹലോകദുഃഖമിച്ചൊന്നതു;

കേട്ടുകൊൾവിൻ പരലോകദുഃഖമിനി.

2090

സൽകർമ്മഹീനം വസിക്കും ദശാന്തരേ

x അർക്കജൂതരണഞ്ഞീടുമപ്പൊഴേ.

തൊണ്ടയിൽ ശ്ലേഷ്മവും ബന്ധിച്ചുകൊണ്ടുമോ

മിണ്ടുവാനും വശമല്ലാതെ വന്നിടും.

വിങ്ങി നിന്നീടുന്ന ശ്വാസഭണ്ഡത്തിനാ-

ലങ്ങടനാർത്തനായ് വീണഴയ്ക്കും വിധേയ

ബന്ധുവായുള്ള ജനങ്ങളും വന്ന നി-

ന്നന്തികേ കേഴുന്നതും കണ്ടു സംഭ്രമാൽ

ഭീഷണരാം യമദൂതരവരുടെ

വേഷവും കണ്ടു ഭയം പൂണ്ടു മാനസേ

2100

ആർത്തരാം ബന്ധുക്കൾ നോക്കിയിരിക്കവേ

പേർത്തു യമഭേന്മാരുമടുത്തുടൻ

* യാതനാദോഹത്തിലാക്കിട്ടു ജീവനെ
 വേദന ചേർന്നതും പറയാവതോ?
 പാശേന കെട്ടി വലിക്കും ചില വഴി
 സൂചികൾ നാട്ടി നടത്തുവോരങ്ങളിൽ
 നന്നായ് വരുത്ത മണലിലിഴയ്ക്കൂ-
 മുന്നതമാം ഗിരിമേൽ നിന്നുരുട്ടിയും
 അങ്കുശഞ്ചോദരേ കുത്തി വലിച്ചിട്ടു
 സങ്കടം ചേർന്നതെത്രയും ഭീഷണം.

2110

ലോഹത്തിനാൽ പഴുപ്പിച്ചോരു നാരിയെ
 മോഹേന ചേർത്തു തഴുകിപ്പരേറവും.
 ശപാക്കളെക്കൊണ്ടു കടിപ്പിക്കയും പുന-
 രാക്കുമേറും സുപ്തജാലങ്ങൾ ചുറ്റിയും
 പക്ഷിജാലം നയനങ്ങളിൽ കൊത്തിയും
 കക്ഷിയിൽ മുൽഗരംകൊണ്ടു താഡിക്കയും.
 ആയുധജാലത്തിനാലുടലെങ്ങുമേ
 കായത്തെ വെട്ടിപ്പിളർക്കൊണ്ടങ്ങനെ
 ഉപ്പും മുളകും കലക്കിച്ചമച്ചുടൻ
 തപ്പാതെ മെയിലെല്ലാം ചൊരിഞ്ഞീടുവോർ 2120

വൈതരണീനദിതന്നിൽ നീന്തിക്കയും,
 ദൂതർ കൊടിലുകൾ ചുട്ടു വലിക്കയും,
 കല്ലു ചുമത്തിയും ചക്കിലിട്ടാട്ടിയും
 തല്ലിയും പാറമേൽ കൊണ്ടേയുരുട്ടിയും,
 ചെമ്പുകിടാരത്തിലിട്ടു വറുക്കയും,
 വമ്പോടു കാലസൂത്രത്തിൽ കിടത്തിയും,

തൈലപാത്രത്തിലിട്ടങ്ങു കാച്ചുതീയും,
 ശുദ്ധത്തിലാമ്മാറു കുത്തിക്കിടത്തിയും
 ചിത്രമിതിൽപരമുണ്ടു നരകങ്ങ-
 ളിത്രയെന്തിന്നു പറയുന്നു ബാലരേ!

2130

ഘോരമായിട്ടിരുപത്തെട്ടു കോടി പോൽ
 നാരകമെല്ലാമനഭവിച്ചേറ്റവും
 കർമ്മശേഷത്തിനു തക്കവണ്ണം വന്നു
 ചെമ്മേ ജനിക്കുമജീവനും ഭൂമിയിൽ.
 ഇത്ര ദുഃഖത്തിനു പാത്രമാം ജീവനു
 നിദ്രയിലും സുഖമെന്നു ചൊല്ലാവതോ?
 ഓനവപുത്രരേ! കേൾപ്പിനിന്നാ നിങ്ങൾ
 മാനവന്മാരുടെ ദുഃഖമെപ്പേരുമേ.
 ധാത്രിയിങ്കൽ ഭൂവൃന്ദവന്നരെങ്കിലോ
 പുത്രരില്ലാത്തു ദുഃഖം പുനരേറ്റവും.

2140

സന്താനമുണ്ടെന്നിരിക്കിലോ കേവലം
 ഹന്ത! ദ്രവിണമില്ലാഞ്ഞതിസങ്കടം.
 കാമികളായ് വിരഹേണ ദുഃഖം ചില-
 ക്കാമയംകൊണ്ടു വലഞ്ഞതിസങ്കടം.
 കെല്ലോടു സംസാരസാഗരം താനിതു-
 മുറുപ്പുവിലില്ലാഞ്ഞുപായങ്ങളൊന്നുമേ
 പ്രാണനെക്കൂടെ തൃജിക്കുന്നിതു ചിലർ
 കാണുമാറില്ലയോ ദൈതൃകമാരരേ!
 കാലു രണ്ടുള്ളവർക്കിത്ര ദുഃഖം പാരിൽ
 നാലു കാലായവറിന്നു ചൊല്ലാവതോ!

2150

വക്കികൾക്കുള്ള ദുഃഖം ഘോരമെത്രയും
 വൃക്ഷത്തിനുള്ളഴൽ ചൊല്ലുന്നതാരഹോ!

ഭ്രാന്തിനാൽ സംസാരസ്വാഗതരേ വീണ്ടിട്ടു
 നീന്തുനീന്തു മഹാബുദ്ധിമാനെങ്കിലും.
 മറെറാരാലംബമില്ലായ്കിൽ ഭവാംബുധയേ
 തെറ്ററന്നു വീഴ്വതു കുറമല്ലൊടുമേ.
 മല്ലാരിതൻ ചരണാംബുജമാകിയ
 നല്ലോരു കല്പകശാഖിയിരിക്കവേ
 കാദളം നൽക്കനിയുണ്ടെന്നിരിക്കിലും
 മോദേന * നൈംബം ഭുജിക്കും കണക്കിനെ 2160

ബ്രഹ്മമാമാനന്ദമുണ്ടായിരിക്കവേ
 നന്മയിൽ മറെറാനന്ദമുണ്ടോ ഭുവി?
 ലോകമിദം ഹരിതന്മയമാകയാൽ
 ലോകത്തിലുള്ളവരെബ്ഭുജിച്ചീടിലേ
 നൃപും പുടവയുമെന്ന കണക്കിനെ
 നാളികനാഭനും ലോകവുമായിടും.
 സംശയമെല്ലാം കളഞ്ഞിട്ടു നിങ്ങളും
 ക്രസാതെ ചിന്തനം ചെയ്തു മുകുന്ദനെ.
 തന്നിലിണങ്ങാത കന്നിനെക്കൊണ്ടുപോയ്
 പിന്നെയൊന്നോടണച്ചീടും കണക്കിനെ 2170

ഓരോ വിഷയേ കളിക്കും മനസ്സിനെ
 നാരായണചരണത്തിലാക്കീടുവിൻ.
 സത്തുക്കളോടു ചേർന്നു വസിച്ചീടുവിൻ
 സകത്യാ ഭഗവൽകഥകൾ കേട്ടീടുവിൻ.
 കീർത്തിച്ചുകൊള്ളുവിൻ നാമങ്ങളാദരാ-
 ലോത്ഥീടുവിൻ ഹരിതൻ ചരണത്തെയും

എന്നുടെ താതാജ്ഞയാലുള്ള ബാധകൾ
പന്നഗശായി താനല്ലയോ കാത്തതും?
കാത്തുകൊണ്ടിടുവാനോത്തു കണ്ടിടുവിൻ
കേതവാത്സല്യമിവണ്ണമില്ലാക്ഷമേ.”

2180

ഇത്തരം വാക്കു കേട്ടോരു സഖികളും
ചിത്തമോദന ചോദിച്ചിതു പിന്നെയും:-
“സത്സംഗഹീനനസുരനരപതി
മത്സരം വിഷ്ണുവോടുള്ള രാജ്യമിതിൽ
ഇഷ്ടനായിത്തവ ഭക്തിമാർഗ്ഗത്തിനെ-
പ്പെട്ടന്നറിയിച്ചതാരെടോ സാദരം?
ചൊല്ലേണമെങ്ങളോടുള്ള വണ്ണമിദം
കല്യാണസിന്ധോ! സഖേ! കനിഞ്ഞേറ്ററവും”
കല്യമാദമവർ ചോദിച്ചു നേരത്തു
മല്ലാരിദാസനും ചൊല്ലിനാനപ്പൊഴേ:-

2190

“മൽചിതാവു തപം ചെയ്തുതിന്നായ് പൂരാ
കെല്പോടു പോയോരു നാളിലമരതം
ദൈതേയവീരനേയും ജയിച്ചെന്നുടെ
മാതാവുതന്നെയും കൊണ്ടുപോകും വിധേയ
വീണാധരമുനി കണ്ടു വഴിയിന്നു
പാണികൾകൊണ്ടിങ്ങു വീണ്ടിട്ടു പോന്നടൻ
തന്നുടെ പണ്ണശാലയ്ക്കൽ വെച്ചുങ്ങനെ
ഖിന്നത തീർത്തു പാലിച്ചുകൊണ്ടീടിനാൻ.
എന്നുടെ മാതാവിനുള്ളഴൽ പോക്കുവാ-
ന്നു തത്പാപദേശം ചെയ്തു മാമുനി.

2200

അമ്മയും തത്പാപദേശത്തെക്കൊക്കയും
ചെമ്മ മറന്നിതു രാജഭോഗത്തിനാൽ.

ഗർഭസ്ഥനായന്നു കേട്ടിരുന്നീടിനേ-
 നെപ്പേരും മാമുനി ചൊല്ലും മൊഴികളെ.
 ഞാനവയൊന്നും മറന്നതില്ലൊട്ടുമേ
 ന്നാനും മുനികൃപയാലറിഞ്ഞീടുവിൻ.
 ഉള്ളതത്രേ നിങ്ങളോടു പറഞ്ഞതു
 കള്ളമകന്നു ദൈതേയതനയരേ!!”

എന്നു വേദപ്പൊരുളാം ബ്രഹ്മമുത്തിയെ
 നന്നായ് പ്രകാശിച്ചു ചൊല്ലും ഭഗവാനരേ 2210

സമ്മതി വന്നു ഭനുജകുമാരരും
 നിമ്ബലൻ പ്രജാഭനൈത്താഴ്ത്തിടിനാർ.
 “നിന്നുടെ സംഗമുണ്ടായതു കാരണം
 ധന്യരായ് ശുദ്ധരായ് വന്നുകൂടി വയം.
 അജ്ഞാനമല്ലാമകന്നിതു ഭൂരവേ
 പ്രാജ്ഞനാം നിന്നോടു ചേരുകയാലെടോ!
 കോപങ്ങളെല്ലാമകലെ നീങ്ങി തുലോം
 താപവുമില്ല നിൻവാക്കുകൾ കേൾക്കയാൽ”
 എന്നുരചെയ്തവരൊന്നിച്ചിരുന്നിട്ടു
 നന്നായ് പരബ്രഹ്മരൂപമറപ്പിച്ചു 2220

നിശ്ചലരായ് തിരുന്നാമത്തെയും പുന-
 രുച്ചരിച്ചിട്ടിരുന്നാരവനീപതേ!
 ആഗമിച്ചിടിനാൻ ഭാഗ്വതനും തത്ര
 വേദഗേന കണ്ടിതു ബാലകന്മാരെയും.
 തിണ്ണമായുള്ളോരു ഭക്തിയെപ്പൂണ്ടിട്ടു
 കണ്ണമടച്ചു ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടങ്ങനെ
 ബാലരെക്കണ്ടിട്ടു കാവ്യനും ചിന്തയാ
 നാലു ഭാഗത്തുമാലോകിച്ചു നിന്നീടിനാൻ.

മാനസേ വേവുറു ഭിന്നനായ് കേവല-
മാനനം താഴ്ത്തി നിരൂപിച്ചിതിങ്ങനെ:— 2230

“നമ്മെയറിയാതെ വന്നിവരോടിഹ
സന്മാഗ്ഗമെല്ലാമറിയിച്ചതാരഹോ!
ഭൃഷ്ടനാം പ്രഹ്ലാദവാക്യമോ കേവലം
പെട്ടന്നു കഷ്ടരായ് വന്നാരിവർകളും.
ഒന്നുകൊണ്ടും നമുക്കിങ്ങു വസിപ്പതു
നന്നാകയില്ലെ”ന്നറച്ച ഭൂസുതൻ
ഇണ്ടലും പൂണ്ടു വിറച്ചുകൊണ്ടങ്ങനെ
മണ്ടിനാൻ ദൈത്യരാജേന്ദ്രസ്വ സന്നിധൗ.
“ദൈത്യേന്ദ്ര! കേറക്കു വാക്യം മഭീയം ഭവാൻ
മാദ്ധ്യംഭിനം കർമ്മകാരിതും(?)പോയി ഞാൻ 2240

കാലവിളംബനമെന്നിയേ വീണ്ടിങ്ങു
ബാലകന്മാരുടെ ചാരത്തു ചെന്നതേ.
പൂണ്ടുകൊണ്ടാർ പരബ്രഹ്മഭാവത്തിനെ
വീണ്ടുവരുവതിൻമുമ്പേയവർകളും”
എന്നു പറയുന്ന നേരത്തു ബാലരിൽ
പിന്നെയൊരുവനും വന്നു ചൊല്ലിടിനാൻ:
“മോക്ഷമെന്നും ഭക്തിയെന്നും ബഹുവിധം
ശിക്ഷയാ ബോധം വരുത്തിയിട്ടെങ്ങടെ
മാനസമെല്ലാമിളക്കിച്ചമച്ചതു
ഭാനവേന്ദ്ര! തവ ബാലകനെന്നറി” 2250

എന്നു ചൊല്ലുന്ന നേരത്തു ദൈത്യേന്ദ്രനും
വന്നൊരു കോപം പൊറുത്തുകൂടായ്ക്കയാൽ
പാപകൻതന്നെ വിളിച്ചു ചൊല്ലിടിനാൻ
“കൂസാതെ കൊല്ലുക നീ മമ ബാലനെ.

ഭോജനംതന്നിൽ കൊടുക്ക വിഷമിന്നു
 ഖേദം വളർക്കും തനയനെക്കൊല്ലുവാൻ”
 ഭോജനംതന്നിൽ വിഷത്തെയും നല്കിനാൻ
 വ്യാജേന പാപകനം പുനരാദരാൽ.
 ഒന്നുമറിഞ്ഞീല ബാലകനെങ്കിലും
 പന്നഗശായിതാൻ കാത്തുകൊണ്ടിടിനാൻ. 2260

എന്നതുമേലാഞ്ഞ നേരത്തു ദാനവ-
 നന്നോരമാരണരോടു നിയോഗിച്ചു:
 “മാരണകർമ്മം കൊല്ലുവെന്നെന്റെ
 ദാരകൻതന്നെ വിരവോടു നിങ്ങളും”
 അങ്ങനെയാമെന്നു ചൊല്ലിട്ടവർകളും
 മങ്ങാതെ ബാലനരികിലാമൊരു പോയ്
 ഭക്തപ്രവരനെ നോക്കിത്തളിവിനോ-
 ടുകുതികളിങ്ങനെ നിന്നു ചൊല്ലിടിനാൻ:
 “നിന്നുടെ താതാജ്ഞയാ വന്നിതെങ്ങളും
 നന്ദന! നിന്നെ വധിപ്പതിനെന്നറി. 2270

വിപ്രരാലെനിയേ മൽസൃതൻതന്നെയും
 ക്ഷിപ്രം വധിക്കാവതല്ല മററാക്ഷമേ
 ഏന്നു നിയോഗിച്ചയച്ചിതു ദാനവ-
 നെന്നതിനാലിഹ വന്നിതു ഞങ്ങളും.
 കണ്ടിതോ കാലദോഷം മാമകമിദം
 വിണ്ടലർവൈരി ചൊല്ലിടിനാനിങ്ങനെ
 എന്തിനു നീ വൃഥാ ചാകുന്നിതിങ്ങനെ
 സന്തതം വിഷ്ണുഭക്തിം തൃജിച്ചിടേടോ!
 ഇല്ലൊഴുതേ ഭക്തി വേണമോ ബാലക!
 കെല്ലോടു വേണമെന്നാലുണ്ടുപായവും 2280

മാനസേ ചിന്തിച്ചുകൊൾക മകന്ദനെ
ഭാനവർ ചൊല്ലുന്നതും കേട്ടുകൊൾക നീ
ലംഘിക്കവേണ്ട ജനകവാക്യത്തെയും
പങ്കജനാഭസ്മരണയുമാമെടോ!”

ആരണരേഖം പറയുന്ന നേരത്തു
ചാരുശീലനസ്മരാത്മജൻ ചൊല്ലിനാൻ:
“പന്നഗശായിതന്നെബ്ഭജിച്ചിടുവാ-
ന്നിന്ന നാളെന്നുമുണ്ടോ പറഞ്ഞിടുവിൻ?
നാരായണനുടെ നാമമോതീടുകി-
ലാരെയെന്നാകിലും പേടിക്ക വേണമോ? 2290

ഉല്പലനേത്രനെസ്സേവിച്ചുകൊള്ളു വാൻ
കല്പനയിങ്ങനെയെന്നു വന്നിടുമോ?
എന്തു പറകിലുമെന്നുടെ ദേവനെ-
യന്തണരേ! വെടിഞ്ഞിടുകില്ലേതുമേ”

എന്നുള്ള വാക്യം നിശ്ചയ ഭൂദേവതം
വന്നോരു കോപേന ചൊല്ലിനാരിങ്ങനെ:
“അന്തകന വശമായിട്ടിരിപ്പവ-
നന്തരവാക്കുകൾ ചിന്തയിൽ കൊൾവതോ?”
എന്നരചെയ്തു കണ്ഡമതിലഗ്നിയെ
നന്നായ് വളർത്തി ഹോമം തുടങ്ങിടിനാൻ. 2300

ആഭിചാരക്രിയ ചെയ്യും ഭശാന്തരേ
ഭാഭിത്യുതമൊരു ഭൂതവും ജാതമായ്.
ഘോരമായുള്ളൊരു കൺമിഴിതന്നീന്ന
പാരം ചിതറുന്നു തീപ്പൊരിയേററവും.
ഈങ്കാരനാദേന ലോകങ്ങളൊക്കെയും
സങ്കലം പൂണ്ടു മറഞ്ഞിതു മേൽക്കുമേൽ.

ശുദ്ധം കവാലവും കൈയിലേന്തി ഭൃത-
മാലോകനേന ഭവീഷ്യിച്ച ദിഷ്കരം

* അഷ്ടാദശഭുജൈരായുധമോരോന്നു
പെട്ടുന്നിളക്കി ജപിച്ചതിഭീമമായ്.

2310

പാദപാരേണ കലുഷിച്ചമഞ്ഞിതു
മേദിനിയും കടലേഴും കലങ്ങിതായ്.
ഭീതിയോടും നഗരാം വസിക്കും ജനം
വാതിലുമെല്ലാമടച്ചുകൊണ്ടീടിനാർ.

ഘോരമാകുന്നോരു മാരണദേവത
ദാരകന്തന്നോടണഞ്ഞു സംക്രമനായ്

ക്രൂർ ശുദ്ധത്തിനാലാഹ്വനിച്ചീടിനാൻ
പേർത്തും സുകുമാരമേനിമേലേററവും.

കൃഷ്ണ കൃഷ്ണതി ജപ്താ മനതാരതിൽ
വിഷ്ണു പുരാണമുത്തിം സ്മരിച്ചുങ്ങനെ

2320

ഭക്തിയായുളളോരു ചട്ടയും പുണ്ടിട്ടു
ഭക്തപ്രവരനിരുന്നുകൊണ്ടീടിനാൻ.

ആകും പണിപ്പെട്ടു മാരണനും പുന-
രാകലം ബാലനില്ലാഞ്ഞതു കാഞ്ചയാൽ
ധാത്രിസുരരോടണയുന്ന നേരത്തു
ത്രോതിയരും ഗമിച്ചീടിനാരാത്നരായ്.

അ ഘ്നരായുളളോരു ഭൂസുരർ തങ്ങളെ
യജ്ഞോപവീതവും പോയതറിയാതെ
ഏങ്ങുമേ പാഞ്ഞു പൊറുത്തുകൊണ്ടിട്ടു
ശാർഗ്ങിപ്രിയനരികേ വന്നു ചൊല്ലിനാർ: 2330

“കല്യാണവാരിയേ! പ്രജാദ! മാമക-
 മല്ലൽ കളഞ്ഞു പാലിച്ചു കൊള്ളേണമേ”
 എന്നു പറയുന്ന ബ്രാഹ്മണർ തന്നെയും
 ധന്യനും കണ്ടു കൃപ പൂണ്ടിതാരോൽ
 ഭുജം പരേഷാം നിരീക്ഷിതമാട്ടുമേ
 ഉൾക്കാമ്പിലില്ലിനിലെല്ലുമഹമെടോ!
 അന്തണിപ്പുള്ളഴൽ പോഷവാനായിട്ടു
 ചിന്തിച്ചു കേശവൻതന്നോടു ചൊല്ലിനാൻ:
 “ശ്രീപതേ! ഞാൻ തവ ഭാസനെന്നാകിലോ
 താപം ദിജാനാമകറീടവേണമേ” 2340

ശാർഗ്ങിയോടിക്കുനെ ചൊന്നോരു നേരത്തു
 മങ്ങി മറഞ്ഞു മഹാഭൂതമപ്പൊഴേ
 ആധി വേറിട്ടു ഭൂദേവതമെത്രയും
 പ്രീതരായാശിയും ചൊല്ലി നടന്നടൻ
 നിജ്ജരവൈരിതൻ ചാരത്തു ചെന്നിട്ടു
 ലജ്ജയും പൂണ്ടു നിന്നീടിനാൻ മെല്ലവേ.
 കൊമ്പു മുറിഞ്ഞ വൃഷഭം കണക്കിനെ
 വമ്പുകളെല്ലാം കളഞ്ഞു ചൊല്ലിടിനാൻ:
 “ബാലനെന്നെക്കാൽവാൻ തവാജ്ഞയാ ഞങ്ങളും
 കാലേ നിന്നച്ചു ചെയ്തുള്ള കർമ്മത്തിനാൽ 2350

മങ്ങാത ബാലൻകരുണയില്ലെങ്കിലി-
 ന്നങ്ങളും ജീവിച്ചു പോരികയില്ലെടോ!”
 ഇങ്ങനെ ചൊല്ലിട്ടു ഭൂദേവരൊക്കയും
 തങ്ങൾ ഗേഹം പ്രവേശിച്ചു വാണീടിനാൻ.
 അന്തണർ പോയോരു നേരമനന്തരം
 ചിന്തയാ തന്മകനോടു ചൊല്ലിടിനാൻ:

“ഇതു സാമത്വമെവിടെ നിന്നിങ്ങനെ
പുതു! ഭവിച്ചതുമെത്രയുമതുതം
ശംബരനേക്കാളധികമായ് വന്നതേ
നിന്മഹാമായകളോത്തു കാണുംവിയെ

2360

വേദിയരാലുതടവിച്ച ഭൂതത്തെയും
മോദനേ നിന്നു ജയിച്ചതുമതുതം!
ഇന്നല്ലയോ മമ നന്മനെന്നതും
നന്നായറിഞ്ഞുകൊണ്ടേനഹമാദരാൽ
വാസുദേവൻ മുതലായുള്ള മരരും
ഭൂസുരരും മുനിമാരിവരൊക്കയും
ഓത്തു കാണുമ്പോളഭേദ്യമാം നമ്മുടെ
ദൈത്യബലത്തിനു തുല്യമല്ലെന്നറി”
വീരനാം ദൈത്യനേവമരയ്ക്കും വിയെ
ഭാരകൻ കൈതൊഴുതിട്ടു ചൊല്ലീടിനാൻ:

2370

“സാരസസംഭവപുത്രനായ് വന്നിട്ടു
നേരേ പിറന്നവനല്ലോ പിതാവിഹ;
ജ്ഞാനമോ നിന്നോളമില്ല മററാർക്കുമേ
ഭാനവേന്ദ്ര! ഞാനറിവതുമെന്തഹോ!
അച്യുതൻ തങ്കലുളോരു വിശ്വാസവും
നിശ്ചലഭക്തിയിവണ്ണമില്ലാർക്കുമേ
എന്നെ നന്നായ് പരീക്ഷിപ്പതിനല്ലയോ
പിന്നെയും പീഡ ചേർക്കുന്നതു നീ വൃഥാ?
ഭക്തനൊരു ഭയമെത്തുകില്ലെന്നതും
ചിത്തേ ധരിച്ചല്ലയോ വിഷം തന്നതും
കാത്തുകൊള്ളും ഹരിയെന്ന ഭാവം മമ
ചിത്തേ ദൃഢമായ് ഭവിച്ചതുകൊണ്ടിനി

2380

കൈവെടിഞ്ഞീടുകയില്ല ഞാനെന്നുമേ
 ദേവായിദേവനെയെന്നറിയേണമേ
 നാളികനാഭൻമഹിമകളൊക്കെയു -
 മാലോകനം ചെയ്തിരിക്കുന്നിതു ഭവാൻ
 വാക്കിനാലൊന്നു മനസ്സിൽ മറൊന്നു താൻ
 വാക്കുകളെന്നോടു ചൊൽവതെന്തിങ്ങനെ?"
 എന്നവൻ ചൊല്ലുന്ന വാക്കുകൾ ഭാനവൻ-
 തന്നുടെ ചിത്തത്തിലേററതില്ലൊട്ടുമേ 2390

ബാലകവാക്യമാം പാലു കടിച്ചിട്ടു
 നീലോരഗം പോലെ കോപിച്ചു ഭാനവൻ
 കിങ്കരന്മാരോടു ചൊന്നാൻ "തനയനെ-
 ശ്ശങ്കാവിഹീനം പിടിച്ചു ബന്ധിച്ചിനി
 തുംഗമായുള്ള ഗിരിതന്മുക്കളീനു
 തങ്ങാതെ ഭൂമിയിൽ തള്ളുവിനഞ്ചു സാ."
 ചൊന്നവണ്ണംതന്നെ ചെയ്താരവർകളും,
 കുന്നിന്മുക്കളീനു വീഴും ദശാന്തരേ
 നാരായണം നരകാന്തകം മാനസേ
 പാരമുറപ്പിച്ചു വീണിതു ബാലനും. 2400

കണ്ടു നിന്നീടുന്ന മാരുതദേവനും
 രണ്ടു കരത്തിനാലും താങ്ങി മെല്ലവേ
 ഭൂതലേ വെച്ചു പുണർന്നുകൊണ്ടെത്രയും
 പ്രീതനായങ്ങനെ പോയ് മറഞ്ഞീടിനാൻ.
 അന്തം തനയനു വാരാന്തത്തു കണ്ടു
 ചിന്തയാ ശംബരനോടു ചൊല്ലീടിനാൻ:
 "കൊല്ലുക മായയെക്കൊണ്ടെൻ മകനെ നീ
 നല്ല കനലുകളാകുന്ന മാരിയാൽ"

എന്നവനോടു നിയോഗിച്ചതു കേട്ടു
ചെന്നു വരിച്ചു തുടങ്ങിനാൻ മായയാ 2410

ഘോരമായുള്ള കനൽക്കൂട്ടകൾ വന്നു
ഭാരകൻ മേനിമേൽ വീഴുന്ന നേരത്തു
ചക്രധരം ചാരുകോമളം ശ്യാമളം
നക്രേശമദ്ദനം ചിന്തയായ് മേവിനാൻ.
ശൗരിയുടെ മായ ശംബരമായയെ
നേരേ മറിച്ചങ്ങയച്ചു വിട്ടീടിനാൾ.
മോചിതമംഗാരജാലം നിജമെയ്യി-
ലേഴുന്നതു കണ്ടു സംഭ്രമാൽ ശംബരൻ
ആത്മനായ് ദൈത്യേന്ദ്രചാരത്തു ചെന്നിട്ടു
ധാത്രി തന്നിൽ മറഞ്ഞീടിനാൻ മെല്ലവേ. 2420

പുത്രനെക്കൊല്ലുവാനുള്ള തൊഴിലുക-
ളിത്രയല്ലിന്നുമുണ്ടിന്നവയൊക്കയും
മറ്റും പറഞ്ഞുതുടങ്ങുകിൽ കാലവും
മറൊന്നിനില്ലെന്നറിക ധാത്രിപതേ!
അന്തം തനയനില്ലാഞ്ഞസുരൻ പുന-
രന്തേ നിജഭടന്മാരോടു ചൊല്ലിനാൻ:
“ഏതു ചെയ്തും വധിയായ്ക്കിൽ നമുക്കിവ-
നാധിപേഷ്മതിനില്ലൊരു സംശയം.
ഇന്നു സമുദ്രയമുഴ്ത്തിട്ടു ബാലനെ-
യുന്നതമായുള്ള പാറയുമേറുവിൻ 2430

ആഹാരമാക്കണം മുഡനിവനടൽ

* ഗ്രാഹത്തിന്നെന്നു പറഞ്ഞതാരനന്തരം

ഭദ്രനാം ബാലനെപ്പാശത്തിനാലവർ
 നിദ്രയിൽ ബന്ധിച്ചു പയ്യവേ കൊണ്ടുപോയ്
 അംബുധി തന്നിലമുഴി വിരവോടു
 വന്മലതന്നെയുമേറി വന്നിട്ടവർ
 ഭാനവനോടറിയിച്ചതു കേട്ടുടൻ
 ഭീനതയും കളഞ്ഞു മരുവീടിനാൻ.
 ആനന്ദവാരിയിൽ താണുകിടക്കുമി-
 സ്സനവും മുങ്ങിക്കിടക്കും ഭഗാനന്തരേ

2440

ഉഗ്രമായുള്ള ബന്ധവാഗ്നിയെന്നോർത്തു
 നിശ്ചിതച്ച ഭൂരവേ * ജലജങ്ങളും
 എന്നതുകണ്ടു വരണനും വന്നിട്ടു
 തന്നുടെ കച്ചിനാൽ പാർത്തും തന്നെയും
 തട്ടിക്കളഞ്ഞു പ്രാപ്താദനെ മെല്ലവേ
 കെട്ടുമഴിച്ചുടനാലിംഗനം ചെയ്തു
 തീരത്തിലാമ്മാറു ചേർത്തിട്ടനന്തരം
 വാരിധിനാഥനും പ്രീതനായ് ചൊല്ലിനാൻ
 “പുണ്യവാനേവ ഞാൻ നിന്നുടെ മേനിയെ-
 ക്കണ്ണിനാൽ കാക്കെയാൽ; ധന്യനായ് വന്നു ഞാൻ;

2450

സ്വപ്നദിയാദിയാം തീർത്ഥങ്ങളെക്കൊണ്ടു
 മൂന്നുമേ തന്നെ പരിശുദ്ധനേകിലും
 മംഗലനായ നിൻ സംഗത്തിനാലിന്നു
 പൊങ്ങിന പുണ്യവാനായ് ചമഞ്ഞീടിനേൻ
 ഒന്നിനുമാശയില്ല നിനക്കെങ്കിലു-
 മിന്നു ഞാൻ നല്കുന്ന രത്നങ്ങളാദരാൽ

നേരേ പരിഗ്രഹിക്കെ"ന്നു ചൊല്ലിട്ടു -
 നാരായണ * പുഷിയും പോയ് മറഞ്ഞീടിനാൻ.
 അപ്പതി പോയൊരു നേരത്തു ബാലന-
 മുരപ്പുവിലിങ്ങനെ ചിന്തിച്ചിതാരോൽ:- 2460

“എപ്പോഴുമുള്ളിലിരിക്കുന്ന നാഥനെ-
 യിപ്പോഴെനിക്കു കാണാൻ കഴിവെത്തുമോ?
 അണ്ണവം തന്നുടെ തീരത്തിരുന്നവ-
 നണ്ണോജനേത്രനെയോക്കും ദശാന്തരേ
 സേവകനുള്ളഴൽ പോക്കവനെന്നോത്തു
 ദേവനും വൈനതേയോപരി പൊങ്ങിനാൻ
 രണ്ടു പാടും ചാമരങ്ങൾ വീയിടവേ,
 വിണ്ടലർ പൂമലർകൊണ്ടു പൊഴിക്കവേ,
 കോടിചന്ദ്രാഭുതേടും കുട പൊങ്ങവേ,
 പാടി നാകസ്രീകളാടിക്കളിക്കവേ, 2470

ശംഖനാദം പല വാദ്യം മുഴങ്ങവേ
 പങ്കജനാഭനമ്പോടെഴുന്നള്ളിനാൻ.
 വാരിജലോചനൻ തന്നെക്കുനിവോടു
 ചാരത്തു കണ്ട യോഗീന്ദ്രപ്രവരനും.
 ശ്യാമളകാന്ത്യാ വിളങ്ങിച്ചു ഭിക്ഷകൾ
 പൂമകൾകാന്തൻ പുരുഷോത്തമൻ പരൻ.
 ദേവദേവനുടെ പൂമേനി വാഴ്ത്തുവാൻ
 നാവിനു വൈഭവമില്ല നമുക്കെടോ!
 പൊന്നിൻകിരീടപ്രഭുകൊണ്ടു മാനസേ
 ഖിന്നത ചേക്കും നവകോടി.സൂര്യനും 2480

വണ്ടിൻനിരകളും കൊണ്ടലുമിണ്ടലായ്
 മണ്ടുമേ കന്തളകാന്തി കാണുംവിധേയ.
 പാരിജാതകസുമമണിഞ്ഞങ്ങനെ
 താരങ്ങൾ മേലേ വിളങ്ങും കണക്കിനെ
 പഞ്ചമിച്ചന്ദ്രന നെഞ്ചകത്തെപ്പൊഴും
 ചഞ്ചലം നല്ലും നിടിലത്തിലാമാര
 * മാലയത്താലുല്പപുണ്ഡ്രമതിനുള്ളിൽ
 മേളം കലരും തിലകവും മോഹനം.
 മുല്ലബാണനടെ വില്ലിനെപ്പോർ ചെയ്തു
 വെല്ലുന്ന ചില്ലിക്കൊടിയിണ ഭംഗിയും

2490

വാരിജം തന്നിതൾ നേരല്ല ചൊല്ലുകിൽ
 ചാരു മിഴിയിണ കാണുന്നതാകിലോ
 പോററും ജനത്തിനുള്ളോരഴൽ പോക്കുവാ-
 നേററം കരുണ കലൻ കടാക്ഷവും,
 കണ്ണാടിയോടു തിറ കൊണ്ടു പോരുന്ന
 ഗന്ധത്തിൽ മിന്നുന്ന കണ്ഡലകാന്തിയും,
 എറുപ്പുവിനമഴുളളിലുണ്ടെപ്പൊഴും
 കെല്ലോടു നാസികയ്ക്കൊപ്പം വരായ്ക്കയാൽ.
 ചെമ്പല്ലവാധരം കണ്ടു കമ്പിട്ടു പോയ്
 ചെമ്പരത്തിമലരെന്നിഹ ചൊൽവതും;

2500

ചിന്തയുണ്ടാകുന്നു മുത്തിനു മാനസേ
 ഭന്തത്തിനോടു സമാനമല്ലായ്ക്കയാൽ;
 സുന്ദരമാം മുഖകാന്തിയെക്കണ്ടു തോ-
 ററിന്ദവും പത്മവും കമ്പിട്ടു കൂപ്പിനാർ.

കുംബതാൻ കണ്ണത്തിനോടുടൻ തോററല്ലോ
അംബുധി തന്നിൽ നിന്നീടുവാൻ കാരണം.

നാരായണോരസി മേവുന്ന ഫാരങ്ങൾ

താരകളേക്കാൾ പ്രകാശമുണ്ടേറവും.

കൌസ്തുഭവും വനമാല തുളസിയും

കസ്തുരിലേപവും ശ്രീവത്സകാന്തിയും

2510

ഇന്ദിരാദേവി കടികൊണ്ടുളുന്ന

സുന്ദരമാം തിരുമാറും മനോഹരം.

ചെമ്പൊൽക്കരങ്ങളോ തുമ്പിക്കരത്തിനു

കമ്പം വരുത്തി മേവീടുന്നിതേറവും.

എത്രയും ദിവ്യമായുള്ള രത്നംകൊണ്ടു

ചിത്രം വിളങ്ങും കടകാംഗദങ്ങളാൽ

മേളം കലൻ മേവീടുന്ന തുക്കരം

നാലിലും ശംഖു ചക്രം ഗദ പത്മവും

ബ്രഹ്മാണ്യമെല്ലാമടങ്ങുന്ന കക്ഷിയിൽ

നിമ്ബലമായുള്ള നാഭീനളിനവും

2520

മങ്ങാത പീതാംബരം പൂണ്ട മധ്യവും

തൊങ്ങൽ പലതരം ഭംഗി പൂണ്ടിങ്ങനെ

ഉന്നിദ്രകാന്തി കലൻ രത്നങ്ങളാൽ

മിന്നുന്ന കാഞ്ചിയും മേളവുമങ്ങനെ

കാർമുകിൽ വണ്ണവും പീതാംബരാഭ്യം

കാർമോലവും മിന്നലെന്ന കണക്കിനെ

മത്തേഭകുന്ദത്തെ വെന്ന ജഘനവും

പൊൽത്തുണുപോലേ വിലസും തുടകളും

ചെപ്പിനു ശില്പം പഠിപ്പിച്ചുമേവിട-

മുല്ലലലോചനൻ ചാരുമുഴുക്കഴൽ

2530

കേതകിമൊട്ടിനും കേകികണ്ഠത്തിനും
 വേദമുണ്ടാക്കുന്ന ജാനപദയങ്ങളും
 പൊന്നുംചിലമ്പും മണികളാലേററവും
 മിന്നും നെരിയാണിയുമതിമോഹനം
 തുവപ്പതുമലക്വതു കുറമു-
 ണ്ണമ്പിൽ പുറവടി കാണുന്നതാകിലോ
 ശില്പമായുള്ള വിരലും നഖങ്ങളും
 പത്മരാഗേ പേൻ വജ്രം കണക്കിനെ
 പങ്കജം തന്നിതളോടു തുല്യം വിരൽ
 തിങ്കൾശകലമല്ലോ നഖപംക്തിയും.

2540

ഭക്തനുള്ളോരഴൽ പോക്കേണമെന്നോത്തു
 മുക്തിദൻ പ്രത്യക്ഷനായി നിന്നിടിനാൻ.
 അഗ്രേ വിളങ്ങുന്ന നാഥനെക്കണ്ടുടൻ
 വ്യഗ്രമകന്നു പ്രല്ലാഭനമാദരാൽ
 മാനമില്ലാതൊരു ഭക്തിയുണ്ടാകയാ-
 ലാനന്ദബാഷ്പനദിയിൽ മുഴുകിട്ടു
 പൂമകൾകാത്തനെക്കണ്ടു സന്തോഷേണ
 കോൾമയിർക്കൊണ്ടു പരിഭ്രമിച്ചേററവും
 നാഥൻ തിരുമുഖം നോക്കിനോക്കിദൂതം
 ബോധം മറന്നു വീണാൻ ധരണീതലേ.

2550

ദൃഷ്ട്വാ ഹരി നിജഭാസം കരുണയാ
 പെട്ടെന്നെടുത്തു തഴുകിട്ടു മെല്ലവേ
 അങ്കേ കിടത്തി മുക്കുൻ തിരുവടി
 തങ്കരംകൊണ്ടു പൊടികളഞ്ഞാദരാൽ
 ബാല! കളക മോഹഭ്രമമെന്നതു
 പാലൊത്ത തുമൊഴി കേൾക്കയാൽ മെല്ലവേ

കണ്ണമടച്ച ശീശ്മമെഴുന്നേറ്റവൻ
ദണ്ഡായമാനം നമസ്കരിച്ചാഭരാൽ
അഞ്ചലി പൂണ്ടു സഗൽഗദവാക്കിനാൽ
കഞ്ചവിലോചനനോടു ചൊല്ലിയിനാൻ:— 2560

“തെറ്റന്നു ഞാൻ ചെയ്തു കുറ്റങ്ങളൊക്കെയും
പോറീ! പൊരുത്തരുളേണം കൃപാനിയേ!
നിൻമടിയിലിരുന്നേനടിയനതു
നന്മയല്ലൊട്ടുമേ പാത്തുകണ്ടോളവും”
എന്നുരചെയ്തു വണങ്ങുന്നവനോടു
മന്ദസ്തിതം ചെയ്തുരുളി മുക്കന്തം:
“മാതരം പൈതൽ ചവിട്ടുമാറില്ലയോ
ചേതസി നീ പിഴയെന്നു ചിന്തിക്കൊലാ
ഉന്നതഭക്തി പൂണ്ടീടും ജനങ്ങളു-
മെന്നടെ ജീവനേക്കാൾ വലുതെന്നറി. 2570

ഭക്തിയാകുന്ന പാശേന ബന്ധം തനി-
ക്കത്തലായുള്ള പാശക്ഷയമായ് വരും
ഒന്നിലുമാശയില്ലാ നിനക്കെങ്കിലു-
മിന്നു വേണ്ടും വരും നല്കുന്നതുണ്ടു ഞാൻ”
എന്നരുൾചെയ്തു കേട്ടു പ്രഹ്ലാദന-
മന്നേരമേ ഭഗവാനോടു ചൊല്ലിനാൻ:
“പങ്കജലോചന! നിന്നുടെ ഭഗ്ന-
വൻകടൽ തന്നിൽ നീന്തിക്കളിച്ചിടുവാൻ
സന്തതമെത്തുകിലിന്നടിയനു മ-
റെറത്തു വരും വേണ്ടതു കരുണാനിയേ! 2580

വേധാവു മുന്പായ വാനവരൊക്കെയും
നാഥ! ഭവന്തമീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിടുവാൻ

സേവ ചെയ്യുന്നിതു കേവലമാശയാ
 ജീവപതുന്തവുമെപ്പൊഴും മാധവ!
 അങ്ങനെയുള്ള നിന്നെക്കണ്ടുകിട്ടുകി-
 ലെങ്ങനെ തൃപ്തി വരുന്നിതു മാനസേ?
 ഞാനിഹ കണ്ടുള്ള സൗഖ്യമോർത്തിടിനേൻ
 ധ്യാനം ദശാംശവുമില്ല ജഗൽപതേ!
 വാസനയാക്ഷം തടുക്കരുതെങ്കിലും
 ദാസനാമെന്നിൽ കരുണയുണ്ടാകണം. 2590

ഉള്ളിലടക്കിയിട്ടിന്ദ്രിയമൊക്കവേ
 വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങിയും കായ്കനി തിന്നിട്ടു
 പഞ്ചാഗ്നിമദ്ധ്യത്തിൽനിന്നും വിവിധമായ്
 ചെഞ്ചമെയോരോ തപസ്സുകൾ ചെയ്തും
 നിൻമറിമായമറിഞ്ഞുകൂടായ്കയാൽ
 കർമ്മങ്ങൾ പൂണ്ടു കളിക്കുന്നിതോരവും.
 ബന്ധവും മോക്ഷവും ദേഹവും ദേഹിയും
 ചിന്തിക്കിലോ തവ മായയത്രേയതും
 നിമ്ബലമാനസം തന്നെ നിലയനം
 നന്മ തേടും മഹതാം മതമായതും 2600

കാരുണ്യവാരിയേ! തപച്ചരണാംബുജം
 നേരേ മനതാരിൽ വെച്ചുകൊണ്ടീടുന്ന
 സമ്മതനായുള്ള ഭക്തന്റെ മാനസം
 നിമ്ബലമെത്രയുമെന്നു ചൊല്ലുന്നുതേ.
 എന്നതിനാൽ മമ ജന്മജന്മങ്ങളി-
 ലുനതഭക്തി വന്നീടുവാൻ നൽവരം
 വേണമിതെന്നിയേ ഭക്തി മററൊന്നുമേ
 കാണിചോലും കൊതിയില്ല ജഗൽപതേ!"

എന്നവൻ ചൊന്നതു കേട്ടു മുക്കുന്തോ
വെണ്ണിലാവഞ്ചിച്ചിരിച്ചുരുളിടിനാൻ:

2610

“ഭേവകളെക്കണ്ടുകൊള്ളേണമെങ്കിലു-
മാവോളവുമെളുതല്ലെന്നറികേടോ!
മാമപി കണ്ടുകൊൾവാനതിലും പണി
മാമനിമാർക്കുസാധ്യമിതെന്നറി.
മുക്തി നിനക്കു നല്ലേണമെന്നിട്ടിഹ
വൃക്തമായ് മുത്തിം ധരിച്ചു വന്നേനഹം
മങ്ങാതെ ഭക്തിയത്രേയവേക്ഷിച്ചു നീ-
യങ്ങനെയൊരുതാരല്ലെന്നു ചൊന്നതും?”
പൂമകൾകാത്തനരളും മൊഴി കേട്ടു
കോമളബാലനും ചൊല്ലിനാനപ്പൊഴേ:-

2620

“ഭക്തി വർദ്ധിച്ചുള്ള സജ്ജനത്തിനു നീ
മുക്തി കൊടുപ്പതു മതുഭുതമല്ലവോ!
താപത്രയമായ നല്ലോരിരുട്ടിനു
ഭീപമായുള്ളതു ഭക്തിയത്രേ ദൃഢം.

* അഷ്ടാംഗയോഗമുണ്ടാകിലെല്ലാർക്കുമേ
പെട്ടന്നു മോക്ഷം കൊടുക്കുമല്ലോ ഭവാൻ
സ്വപ്നമായുള്ള തിരുനാമമൊന്നിനോ-
ടച്ചുത! നീയുമെതിരല്ല പാക്കിലോ.
ഭക്തിയത്രേ നിന്നിലും വലുതായതു
ഭക്തബന്ധോ! നിരൂപിച്ചു കണ്ടോളവും
തന്നീടുക മഹാഭക്തിതന്നേ ഭവാ-
നിന്ദിതമാതു ചേരുന്ന പുണ്യാംബുധേ!”

2630

* യമം, നിയമം, ആസനം, പ്രാണായാമം, പ്രത്യായാമം, ധ്യാനം,
ധാരണ, സമാധി.

നിശ്ചലഭക്തിയെത്തന്നെയുറച്ചുവ-
 മച്ചുതനോടു ചൊല്ലിടും ദശാന്തരേ
 കണ്ടിതു പ്രഹ്ലാദനണ്ടായ ഭക്തി വൈ-
 കണ്ഠനം പ്രീതിയോടേവമുള്ളിനാൻ:-
 “എന്തു നിൻ ചിന്തയിലിപ്പൂയതൊക്കയും
 ചന്തമായ” തന്നേനിതെന്നറിഞ്ഞീടു നീ.
 ഞാനിനിപ്പോകുന്നു വൈകുണ്ഠലോകത്തു
 ദീനനായിടൊലാ പോയെന്നു മാനസേ.

2640

‘മാർത്താണ്ഡബിംബത്തിലും പാൽക്കടലിലും
 പേർത്തു വൈകുണ്ഠത്തിലുമിരിക്കും ഹരി.’
 മൃഡരായുള്ള വരിങ്ങനെ ചൊല്ലുവോ-
 രൂഡമോദം ഭക്തരുള്ളിലിരിപ്പു ഞാൻ.
 തന്നുടെ ഗേഹത്തിലഗ്നി പിടിക്കിലോ
 മന്നിലാരെങ്കിലും നോക്കിയിരിക്കുമോ?
 എന്നതുപോലെ മൽഭക്തനു സങ്കടം
 വന്നാലതു കണ്ടിരിക്കയില്ലേഷ ഞാൻ.
 ഓഴ്ചനെക്കൊല്ലുവാനായിട്ടിനി മേലി-
 ലെട്ടുനാളുള്ളിൽ വരുന്നതുണ്ടെടോ?

2650

പെട്ടന്നു തൂണിൽ നരസിംഹമായ് ജനി-
 ച്ചിഷ്ടമായന്നു കാണാം നിനക്കിനിയും.”
 മേൽ വരും കായ്ച്ചു മരുൾചെയ്തു മെല്ലവേ
 ദേവനും തത്ര മറഞ്ഞരുളീടിനാൻ.
 മായവൻ മന്ദം മറഞ്ഞതു കണ്ടുള്ളി-
 ലായി പൂണ്ടേററവും കേൾക്കുമാരനും,
 ഒട്ടു നാൾ വേല ചെയ്തിട്ടു യത്നംകൊണ്ടു
 കിട്ടിയോരത്ഥം കളഞ്ഞവനെപ്പോലെ

ദേഹസുരണയുമെന്നിയേ ശോകിച്ചു
മോഹവും നീക്കിയിരുന്നാനന്തരം.

2660

മൂന്നു ലോകത്തെയും മൂന്നാമളന്നോരു
ദേവനും പ്രതൃഷ്ണനായിക്കരുണയാ
താങ്ങിയെടുത്തു തഴുകി നിന്നീടുന്ന
മംഗലയോഗിയെ വീക്ഷിതമാശയാ
വന്ന കണക്കെത്തരണി പൂർവാദ്രിമേൽ
നന്നായുദിച്ചു തെളിഞ്ഞു വിളങ്ങിനാൻ.
ഭാനുവിനെക്കണ്ടു പ്രഹ്ലാദനും തദാ
മാനിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നീടിനാനാദരാൽ;
ഉത്തമന്മാർ പരബ്രഹ്മരീതിട്ടു
ചിത്തപത്മേ കണ്ടിരിക്കും കണക്കിനെ.

2670

അർക്കൻ പ്രകാശിച്ചു നേരം തമസ്സക-
ളൊക്കെയും നീങ്ങി മറഞ്ഞിതു ഭൂരവേ;
മാനസത്തിങ്കലുള്ള സ്വകാരങ്ങളും
ജ്ഞാനേന മാഞ്ഞു പോയിടും കണക്കിനെ;
വാരിജമെല്ലാം വിരിഞ്ഞു ശോഭിച്ചതേ
ശൈലികഥ കേട്ട ചിത്തം കണക്കിനെ;
അർക്കനെക്കണ്ടു വന്ദിച്ചു യോഗീന്ദ്രനും
തൽക്ഷണം തന്നുടെ രാജ്യമകംപുക്കാൻ,
കാരണപുരുഷനെക്കണ്ടു തോഷണ
പാരം തെളിഞ്ഞു പുണർകൊണ്ടങ്ങനെ.

2680

“നാരായണാഖിലാധാര! ജഗന്നാഥ!
കാരണപുരുഷ! ചിന്മയ! സന്മയ!
ഭാശരഥേ! രഘുരാമ! ഭയാനിയേ!
ആശരാഭേ! ഹരേ! കേശവ! മാധവ!

വിഷ്ണോ! മുകുന്ദ! ഗോവിന്ദ! മുരാനുക!
 കൃഷ്ണ! കരുണാകര! കമലാപതേ!
 നന്ദതന്തുജ! വൃന്ദാരകവന്ദിത!
 വൃന്ദാവനേ പശുവൃന്ദരക്ഷാകര!
 മീനായി വേദങ്ങൾ വീണ്ടുകൊടുവാൻ പുരാ
 ഭാനവനെക്കൊലചെയ്ത ഭാമോദര! 2690

വിണ്ടലർ പണ്ടു പാലാഴി കടഞ്ഞ നാൾ
 തിണ്ണന്ന മുണ്ടും മലയുയർത്തിടുവാൻ
 വണ്ണം തിരണ്ടൊരു ക്രമാകൃതി പൂണ്ടു
 തിണ്ണം മലയെച്ചുരക്കും മധുരിപോ!
 ഇമ്മഹിതന്നെ ഹിരണ്യാക്ഷഭാനവ-
 നംബുവിൽ കൊണ്ടുപോയ് താഴ്ന്നു ഭഗാന്തരേ
 * പോതിയായ് ഭാനവൻതന്നെയും കൊന്നിട്ടു
 ധാത്രിയെ വീണ്ടൊരു ധാത്രിധരപതേ!
 ഈരേഴുലോകമുള്ളേണമെന്നിട്ടു
 നേരോടു വാമനനായിപ്പിറന്നിട്ടു 2700

ഈരടിയിട്ടുള്ളന്നുകൊണ്ടീടിന
 നാരായണ! സരസീരുഹലോചന!
 ഉഗ്രരാജേന്ദ്രോരസുരരാജാക്കളെ
 നിഗ്രഹിച്ചിടുവാൻ ഭാഗ്ഗവതമനായ്
 വിക്രമം പൂണ്ടു മുവ്വേഴുവട്ടം കൊന്ന
 ചക്രപാണേ! ഗോപതേ! മധുസൂദന.!
 മിത്രവംശത്തിൽ ഭഗവതപുത്രനായ്
 ചിത്രമായ്വന്നു പിറന്നിട്ടു സംഗരേ

പത്രികൾകൊണ്ടു രാത്രിഞ്ചരവീരരെ
മിത്രാത്മജാലയേ ചേർത്ത രാമ! ഹരേ! 2710

രോഹിണിക്കുരൂപം നല്ല കുമാരനായ്
നീ ഹലരാമനായ് വന്നു ജനിച്ചുടൻ
ആഹവേ ഭൃഷ്ണരസ്സുഹരിച്ചിടുന്ന
മേഘവണ്ണ്! കടൽവണ്ണ്! ജഗൽപതേ!
ഭൂഭാരമെല്ലാമകരേണമെന്നിട്ടു
ശോഭയോടമ്പാടി തന്നിൽ വളൻ നീ.
വൈഭവം കാട്ടിക്കളിച്ചുകൊള്ളും പത്മ-
നാഭ! നരകരിപോ! നളിനേക്ഷണം!
ആക്കുമോടേ കലികാലത്തു വന്നു നീ
മൂർഖരെയൊക്കയും സംഹരിച്ചിടുമേ 2720

ഇന്നു നരസിംഹരൂപമായ് കേവലം
വന്നു ദൈത്യേന്ദ്രനെസ്സംഹരിച്ചിടുടൻ
ഖിന്നത ലോകത്തിനുള്ളതു പോക്കുന്ന
പന്നഗശായിൻ! പുരുഷോത്തമ! ഹരേ!
കാരണ്യഭാജന! ശാശ്വതപൂരണ!
പുണ്യപുരാണധാമപ്രഭോ! ഗോവിന്ദ!
സാനന്ദമെൻ നന്ദനന്ദന! മാം വിന്ദ*
മാം വിന്ദ ഗോവുന്ദലാളനതൽപര!
ഏതു നാളിങ്ങനെ സംസാരസാഗരേ
അതു പതിച്ചു കിടന്നു വിവശനായ് 2730

സംസാരവങ്കടൽ തന്നിലുള്ളോരഴൽ
കംസരിപോ! ഭവാൻ താൻ കളയേണമേ."

* മാം വിന്ദ = ഏനെ പരിഗ്രഹിച്ചാലും

എന്നിവണ്ണമയരെപ്പറയുന്നതു
 നിന്ന മഹാജനം കേൾക്കും ഭഗാന്തരേ
 നന്നനന്നത്രയമെന്നു ചൊല്ലിപ്പുറം
 ചെന്നു വണങ്ങി സ്തുതിച്ചു ഭക്ത്യാ ചിലർ,
 ഭ്രാന്തിയത്രേയിതു ചൊന്നാരിതി ചിലർ.
 എന്തെടോ മുന്നമേയുണ്ടിതെന്നാർ ചിലർ,
 ശാന്തനാകുന്നോരു പ്രഹ്ലാദനിങ്ങനെ
 ഭ്രാന്തനെപ്പോലെ പറഞ്ഞു വീഥികളിൽ 2740

നേരേ വരുന്നതു കണ്ടോരസുരകൾ
 പാരാതെ ദാനവനോടു ചൊല്ലിപ്പിന്നാർ.
 “നിന്നുടെപുത്രനെസ്സാഗരേ കൊണ്ടുപോയ്”
 നന്നായമുഴുക്കുളഞ്ഞാരസുരകൾ
 എന്ന വിശേഷമോ കേട്ടതല്ലോ പുന-
 രിന്നവൻ ജീവിച്ചുയന്നുകൊണ്ടിപ്പിന്നാൻ”
 എന്നവർ ചൊല്ലുന്ന നേരമസുരനും
 വന്നോരു കോപാൽ ചുവന്നിതു കണ്ണുകൾ
 “ഭയ്യനെക്കൊല്ലുവാൻ സാഗരമദ്ധ്യത്തി-
 ലിട്ടു മലയേറിക്കൊന്നുവെന്നോത്തു ഞാൻ 2750

കഷ്ടമേ ജീവിച്ചുപോന്നാകിലിന്നിനി-
 ത്താഴ്ച പിടിച്ചുകൊണ്ടിങ്ങു വന്നിടുവിൻ”
 എന്നു പറഞ്ഞതു കേട്ടവരപ്പൊഴേ
 ചെന്നു കുമാരനെക്കൊണ്ടുവന്നിപ്പിന്നാർ.
 വന്ദനം ചെയ്തു പിതാവിനെക്കണ്ടിട്ടു
 നിന്നിതു ബാലനമന്നേരമാദരാൽ.
 പുത്രനെ നോക്കിയസുരനമപ്പൊഴേ
 മുത്യാവെന്നോത്തു കരവാളുമായ് ദൂതം

ചൊല്ലിനാൻ മല്ലാരിതൻപ്രിയൻ തന്നോടു
 “കൊല്ലവൻ നിന്നെ ഞാനില്ല കില്ലേതുമേ. 2760

ഭൃഷ്ടബുദ്ധേ! ഹരിതന്നെ വെടികയോ
 വെട്ടുകൊണ്ടുതകൽവീട്ടിനു പോകയോ
 രണ്ടിലൊന്നിനു വരുത്തുന്നതുണ്ടു ഞാൻ
 കണ്ഠബുദ്ധേ! രണ്ടിലേതെന്നു ചൊല്ലു നീ.
 എല്ലാം നിനച്ചിനു ചൊല്ലുകിലെന്നോടു
 കൊല്ലവൻ നിന്നെ ഞാനില്ല കില്ലേതുമേ.
 വല്ലാത്ത വാക്കു പറയരുതിന്നിമേൽ

* സന്ധി രണ്ടിങ്ങനെ ഭാഗവൻ ചൊന്നതു
 മന്ത്രികൾ കേട്ടു പരിഭ്രമിച്ചുണ്ടുസാ 2770

എന്തിവരുത്തരം ചൊല്ലുന്നതെന്നുള്ള
 ചിന്തയാ ബാലനെ നോക്കിനിന്നീടിനാൻ.
 അപ്പോൾ ഹിരണ്യനോടായികൂ പാനിധി
 കെല്ലോടു ചൊന്നതു കേൾക്കേടോ ഭൂപതേ!
 “എങ്ങും നിറഞ്ഞിരുന്നീടുന്ന ദേവനെ-
 യെങ്ങനെ കൈവെടിയുന്നു ഞാനോക്കിലോ?”
 അങ്ങനെ കേട്ടു ഹിരണ്യനതന്നേര-
 “മെങ്ങുമുണ്ടെങ്കിലിത്തുണിലുണ്ടോ ഹരി?”
 “തുണിലുമുണ്ടു തുരുമ്പിലുമുണ്ടാഹോ!
 കാണുകിൽ നിന്നിലുമെന്നിലുമുണ്ടോ!” 2780

സ്തംഭത്തിലുണ്ടെന്നു കേട്ടു കോപം പൂണ്ടു
 വമ്പോടു സ്തംഭത്തിലൊന്നു തച്ചീടിനാൻ.

പാടവമോടവൻ താഡിച്ച നേരത്തു
 കോടയിടിപോലെ നാമുണ്ടായിതേ.
 തെറ്റന്നതു കേട്ടു ഞെട്ടിനാൻ ഭാനവൻ
 മറുളളവർകളും മണ്ടിനാൻ ഭീതരായ്.
 ഈരേഴു ലോകം പൊടിപെട്ടുമാറുളള
 ഘോരനാദം കേട്ടു നേരത്തു ഭാനവൻ
 എട്ടു ദിക്കികലും നോക്കുന്ന നേരത്തു
 പെട്ടെന്നു സ്തംഭത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടു

2790

ഘോരമാകും നരസിംഹാകൃതി പുണ്ട
 വാരിജനേത്രനെക്കണ്ടാനസൂരനും.
 വട്ടമായുളള മിഴിയിന്നു ചെങ്കനൽ-
 കട്ടകൾ പൊട്ടിച്ചിതരുമാറങ്ങനെ
 പുഷ്പത്രിയാ മൊട്ടുവെല്ലുന്ന ഭംജങ്ങൾ
 ദൃഷ്ട്വാ ഖലമനം പൊട്ടിത്തെറിക്കുന്നു.
 കണ്ണങ്ങൾ കണ്ടിട്ടു ഭണ്ഡമുണ്ടാകുന്നു
 ചണ്ഡക്ർ മാനസേ.....

മന്ദരം തന്നടെ കന്ദരം തന്നെയും
 നിന്ദ ചെയ്യും മുഖകന്ദരം പാക്കിലോ

2800

നീണ്ടുരുണ്ടുളള ഭുജങ്ങളെക്കണ്ടുളളി-
 ലിണ്ടലായ് കണ്ടവരൊക്കയും മണ്ടിനാൻ.
 ഭാരണപാദചാരേ ജനിച്ചുളളോരു
 മാരുതൻ മേരുവെക്കൂടെയിളക്കുന്നു.
 സൂര്യകോടിപ്രഭാധാര്യമാണം ഹരിം
 പൂർണ്ണമാണം വപുരായ്തുരൂപം ഭജേ.
 ഉഗ്രമാകും നരസിംഹത്തെയമ്പിനോ-
 ടശ്രേ നിരീക്ഷ്യ ചിന്തിച്ചിതു ഭാനവൻ:

“ഇങ്ങനെയുള്ള മൃഗത്തെയാരിക്കലു-
മെങ്ങുമേ പണ്ടു ഞാൻ കണ്ടിട്ടുമില്ലേമാ! 2810

മെച്ചമായ് വന്നുകൊണ്ടിടാനിങ്ങനെ
നിശ്ചയമിന്നിതു വിഷ്ണുവെന്നുള്ളതും.
എത്രയും നന്നഹോ കണ്ടുകിട്ടിയതാ-
ശ്ശുരുവെക്കൊല്ലവ”നെന്നോത്തു ദാനവൻ
വാളുമിളക്കിയടുക്കുന്നതു കണ്ടു
ബാലനും കാലു പിടിച്ചു ചൊല്ലിടാനാൻ:
“താത! നീ മൃഗരൂപോലെയെന്തിങ്ങനെ
നാഥ! തുടങ്ങരുതല്ലോ മഹാമതേ!
ഇന്നിവൻ പന്നഗശായി താനെന്നതു-
മൊന്നുമറിയാഞ്ഞതെന്തു ഭവാനഹോ? 2820

എന്നതറിയാതെ ചെന്നെതിർത്തിടുകിൽ
കൊന്നിടുമേ ഹരിയെന്നതറിഞ്ഞുകൊൾ.
ഈരേഴുലകിന്നു പേരായ് മരുവുന്ന
നാരായണൻ നരസിംഹമായ് വന്നതും
പാവകനോടണയുന്ന തുണമ്പോലെ
ദേവാധിനാഥനോടേല്ക്കരുതൊട്ടുമേ.
മല്ലാരിയെച്ചെന്നു കൈവണങ്ങിടുകിൽ
നല്ലതു വന്നുകൂടും ഭവാനേററവും
ഓരാതെ ചെന്നെതിർന്നിതെന്നാകിലോ
നേരേ മുതന്നെ നിണ്ണയിച്ചിട നീ” 2830

ഏവം ബഹുവിധം പ്രഹ്ലാദവാക്യങ്ങൾ
ദേവാരി കേട്ടു കുപിതനായേററവും
തുളക്കുന്ന വാളുമായ് ബാലനെ വെട്ടുവാൻ
വല്ലഭമോടുമോങ്ങിടും ഭശാന്തരേ

എന്നതു കണ്ടു നരസിംഹരൂപിയു-
 മൊന്നു കുതിച്ചു പിടിച്ചുകൊണ്ടിടിനാൻ
 കയ്യിലെ വാളും പഠിച്ചങ്ങിരിഞ്ഞിട്ടു
 പയ്യവേയൊന്നു തച്ചാനസുരേന്ദ്രനെ.
 ഭാനവൻവൻപടക്കുട്ടങ്ങളൊക്കെയും
 ഭീനരായ് മൂന്നുമേ പോയൊളിച്ചിടിനാൻ. 2840

തല്ല കൊണ്ടപ്പോളസുരനും കോപിച്ചു
 മല്ല കൊണ്ടേറ്റു മുക്കുന്തോടേറ്റവും
 യുദ്ധാവലോകായ നാകവാസികളും
 സതപരമന്തരീക്ഷേ നിരന്നിടിനാൻ.
 ഭാനവനും ഹരിയും തമ്മിലുള്ള പോ-
 രാനയും സിംഹവുമെന്ന കണക്കിനെ
 ഒന്നുകൊണ്ടും ജയം വാരാഞ്ഞ നേരത്തു
 തന്നെ മറന്നു കോപിച്ചു മല്ലാരിയും.
 മാധവൻതന്നുടെ കോപം വിലോകിതും
 ഭീതിയുണ്ടാകയാലെന്ന കണക്കിനെ 2850

ആയോധനം കണ്ടു നിന്ന തരണിയും
 പോയ് മറഞ്ഞിടിനാനുംബുധി തന്നിലും.
 പോരും പൊരുതതെന്നോത്തു മുക്കുന്തും
 വീരോടു ചെന്നു പിടിച്ചു ഗതശ്രമം
 പാരം ചുഴറ്റിപ്പിടിച്ചു വേഗത്തോടു
 വാരത്തിലാമ്മാറു വെച്ചിട്ടു തന്നുടെ
 കൂത്തു നഖങ്ങളാൽ മാർ പിളർന്നിട്ടു
 ചീത്ത കോപാൽ കുടർമാലയും ചൂടിനാൻ.
 നാഥൻ നഖംകൊണ്ടു മാറു പിളർക്കുമ്പോ-
 ളാതുരനായ് വന്ന ഭാനവവീരനും 2860

ഘോരനാഭേന മുകുന്ദനെ നോക്കിട്ടു
 പാരാതെ ചൊല്ലിനാനേവം വിവശനായ്:
 “ആന കന്തിരകൾ തേരുകളെത്രയു-
 മാനത്തലവരായുള്ള പടകളും
 അററമില്ലാതോളമുള്ള ശസ്ത്രങ്ങളും
 മറ്റും പലവകയുണ്ടായിരിക്കവേ
 ആയുധഹീനനാമെന്നെയെന്തിങ്ങനെ
 മായയാ കൊൽവതു ധർമ്മല്ലൊടുമേ
 ആയോധനേ ശൂരരായവരൊക്കെയു-
 മായുധഹീനനെക്കൊല്ലമാറില്ലല്ലോ.”

2870

എന്നവൻ തന്നോടരുളി മുകുന്ദനും
 “മൂന്നും വരത്തെ നിരൂപിച്ചുകൊൾക നീ!
 ഇന്നിദൃശഗ്രീവനായിപ്പിറക്കെടോ!
 നന്നായിരുപതു കൈകളോടും മുദാ
 അന്നു ഞാൻ മാനുഷനായിപ്പിറന്നിട്ടു
 ജന്മേ സസൈന്യം വധിക്കുന്നതുണ്ടല്ലോ.”
 ഏവമരുൾചെയ്ത നേരത്തു ദേവദാരി-
 ജീവനും ദേവലോകേ ഗമിച്ചു തദാ.
 ദൈത്യേന്ദ്രജീവിതം പോയോരു നേരത്തു
 പ്രീത്യാ നരമലർ പെയ്താരമരകൾ.

2880

ദുന്ദഭിവാദ്യം മുഴങ്ങിച്ചു ദേവകൾ
 റാദി കലൻ പുകണ്ണു തുടങ്ങിനാർ:—
 “മായവായ മധുസൂദനായ നമോ
 നാഥ! കരുണാകരായ തന്മൈ നമഃ
 സാധുജനപരിപാലായ തേ നമഃ
 ശ്രീധര! ഭൂമിധരായ തന്മൈ നമഃ

തതപായ സത്യസ്വരൂപായ തേ നമഃ
 സത്യാത്മകായ സൗമ്യായ തസ്മൈ നമഃ
 ഉത്തമായ പുരുഷോത്തമായ നമോ
 മുക്തിദാനായ മുകുന്ദ തസ്മൈ നമഃ

2890

കാരണായ കരിമോക്ഷദായ നമോ
 നാരായണായ നരാഢരയേ നമഃ
 പങ്കജലോചന! നിൻകൃപയെന്നിയേ
 സങ്കടവൽകടലെക്കടക്കാവതോ?
 അന്നന്ന വന്നുള്ള സങ്കടമൊക്കയും
 മുന്നമേ തീർത്തു പാലിക്കുന്നതാകിലും
 ഇന്നു ഹിരണ്യനെക്കൊന്നു പാലിക്കയാൽ
 നന്നായ് സുഖിച്ചു വാണീടാം ചിരം വിഭോ!"
 ആദിത്യേന്ദ്രൻ പുക്കണ്ണു പലതരം
 മോദനേ പൂമലർ തുകിനിന്നേററവും

2900

നാരസിംഹാകൃതി പൂണ്ട മുകുന്ദന്റെ
 ഭാരണകോപമകരവാൻ മാനസേ
 കെല്പില്ലയാത്തമരന്മാരുമപ്പൊഴേ
 ഉല്പലമാതുതന്നോടു ചൊല്ലീടിനാർ:
 "ചെന്താരിൽമാതേ! ഹരിപ്രിയേ! നിന്നുടെ
 കാന്തസ്വ രോഷം കളക നിൻ വാക്കിനാൽ
 മല്ലാരികോപമകരവാൻ മാനസേ
 വല്ലഭമാക്കുമില്ല നിനക്കെന്നിയേ.
 നാഥൻ ജഗന്മയനെന്ന് വരികിലും
 പാതിമെയ് നീയല്ലയോ ജഗന്മാഹനേ!"

2910

വൃന്ദാരകന്മാർ പറഞ്ഞതു കേട്ടു-
 നിന്ദിരാഭേവിയരുൾചെയ്തിതാദരാൽ

“പന്നഗശായിതൻ കോപത്തെ ഞാനഹോ
 മുന്നമൊരുനാളും കണ്ടതില്ലിങ്ങനെ
 പാരം ഭയമുണ്ടു കാണുകിൽ മാനസേ
 ചാരത്തു ചെന്നുകൂടാ കേവലം മമ”

ദേവിതാനേവം പറയുന്നനേരത്തു
 ദേവകൾ പ്രശ്നാനോടു ചൊല്ലിടിനാർ:

“ബാല! സഖേ! നരസിംഹരൂപമിദ-
 മാലോകിതും ധൈര്യമില്ല ഞങ്ങൾക്കുവോ! 2920

നീയങ്ങരികത്തു ചെന്നു വന്ദിക്കിലോ
 നായകനേററം കരുണയുണ്ടായ് വരും
 ഞങ്ങൾക്കു വേണ്ടിയൊരു കാര്യമാദരാൽ
 ഇങ്ങനെ ചെയ്യണ”മെന്നു ചൊല്ലിടിനാർ.

ഇത്തരം ദേവകൾ ചൊല്ലുന്നനേരത്തു
 ഭക്തനും ചെന്നു ഹരിയെ വണങ്ങിനാൻ
 പാരമായുളേളാരു കോപവും ഭക്തനെ-

ച്ചാരത്തു കണ്ടു കളഞ്ഞു മകനും
 സിംഹം മൃഗാണാം ഭയാനകമെങ്കിലും
 സ്നേഹമുണ്ടാം നിജപൈതലിലെപ്പോലെ. 2930

ഏതായും കൂലനായുള്ള സപ്പത്തിനു
 ചിത്രമാമൗഷധം കണ്ടകണക്കിനെ
 ഭോഗേന്ദ്രശായിപദേ വണങ്ങിടിനാൻ
 യോഗീന്ദ്രനായുള്ള പ്രശ്നാനോദരാൽ
 ഉത്തമശ്ലോകനെ വാഴ്ത്തിനിന്നീടിനാൻ
 ഭക്തിപരവശനായി നിന്നേററവും

“ശ്രീപതേ! ദേവാദികളും ഭവാനുടെ
 രൂപത്തെ മാനസേ ചിന്തിച്ചുകൊള്ളുവാൻ

എങ്ങനെയെന്നറിയാത്തുഴച്ചുനിതു
മംഗലദേവത തങ്ങുന്ന ദൈവമേ!

2940

ഗ്രന്ഥസ്ഥനായുള്ള നിന്നെയിന്നെങ്ങനെ
മൃഗനാം ബാലനടിയനറിയുമോ?
ഗംഗാധരൻ പോലുമെളുതാകുമോ
കംബുധര! തവ പ്രീതിവരുത്തുവാൻ?
ഭക്തികൊണ്ടല്ലയോ വാരണവീരൻ
മുക്തിപദത്തെക്കൊടുത്തു ദയാനിയേ!
ബുദ്ധിയും വിദ്യയുമേറെയുണ്ടെങ്കിലും
ഭക്തിയില്ലായ്മയിൽ പ്രയോജനമെന്തുമോ!
കണ്ടാൽ വിടനെങ്കിലും ഭഗവൽസ്മൃതി-
യുണ്ടെന്നിരിക്കിൽ വിശുദ്ധനത്രേയവൻ

2950

ആനന്ദരത്നാകര! നിന്നെയിങ്ങനെ-
യാരെന്നറിഞ്ഞു പുകഴ്ന്നിതു ഹരേ!
ശില്പമായാനനം കണ്ടുകിട്ടീടുവാൻ
ദുഷ്ടനും തന്നിൽ നോക്കീടും കണക്കിനെ
നിന്നെ സ്തുതിപ്പാൻ തുനിയുന്നതൊക്കെയും
തന്നെസ്തുതിക്കുന്നതായ് വരുമോക്കിലോ.
എന്നതുകൊണ്ടിനി ഞാൻ പുകഴുന്നതി-
നിന്നു തിരുവുള്ളമാകേണമേററവും.
ആദികാലേ ശിശു പേട്ടും മൊഴി കേട്ടു
മോദിച്ചുകൊള്ളുന്ന മാനുഷരെപ്പോലെ

2960

ഇങ്ങനെ ഞാൻ പുകഴുന്നതിന്നേററവു-
മങ്ങു തിരുവുള്ളമായ് ഭവിക്കേണമേ.
ദുഷ്ടരെക്കൊല്ലേണമെങ്കിലോ മാനസേ
പെട്ടന്നു ചിന്തിച്ചുകൊൾകിൽ മതിവരും

എന്നെ രക്ഷിപ്പതിനായ് നിനച്ചല്ലയോ
ഇന്നു നരസിംഹരൂപമായ് വന്നതും?

ഇങ്ങനെ നിൻ ഹരിരൂപമോർത്തിടുകിൽ
പൊങ്ങിന ഭീതികളെല്ലാമകന്നു പോം.

നാഥ! വദനമേററു നീ പിളർക്കിലും
ചേതസി ഭീതിയെനിക്കില്ല നിണ്ണയം.

2970

ശ്രീപതേ! പാലിച്ചുകൊള്ളേണമെപ്പൊഴും
താപത്രയാംബുവിൽ വീണുകൊള്ളാതെ മാം.

തപൽകടാക്ഷം ചെറുമില്ലായിലോ പുന-
രിക്കണ്ട ലോകവുമില്ലെന്നു നിണ്ണയം.

കുർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു ഫലമില്ല കാണകിൽ
ബ്രഹ്മനും കുർമ്മനാ ബലനല്ലോ വിഭോ!

പിച്ചയാ സ്വർഗ്ഗത്തിലുള്ള ഭോഗങ്ങളും
തുല്യമത്രേ നിരൂപിച്ചു കണ്ടോളവും.

കുർമ്മഫലമറിയാതെയനദിനം

കുർമ്മങ്ങളോരോന്നു ചെയ്തു മോഹത്തിനാൽ 2980

നിമ്ബലം നിന്മേനി ചിന്തിയാതേ സദാ
ജന്മങ്ങളെല്ലാം കഴിയുന്നിതേ വൃഥാ.

ഒന്നിനുമുള്ളിൽ വിരക്തി വന്നീടാതെ
നന്നു നിന്മായതൻ വൈഭവമെത്രയും

എന്നതോർത്താലഹം ഭാനവനെങ്കിലും

നിന്നേ നിരീക്ഷിതും ഭാഗ്യമുണ്ടായി മേ
ധന്യനാം നാരദസംഗമെന്നുണ്ടായി-

തന്നതന്നേ പരിശുദ്ധനായ് വന്നു ഞാൻ

ഭക്തരെ രക്ഷിച്ചു കൊള്ളു വാനല്ലയോ
മുന്തിം ധരിച്ചു പോരുന്നു കൃപാനിയേ! 2990

ദേഹമെന്നുള്ളൊരു മോഹേന മാനസേ
സ്നേഹേന നിന്നെ നിരൂപിക്കയില്ലമോ!
നേത്രങ്ങൾ രൂപഗുണത്തിൽ ചലിക്കയും
ശ്രോത്രങ്ങൾ ശബ്ദത്തിലാമ്മാറിഴയ്ക്കയും
നാസിക നല്ല സുഗന്ധേ വലിക്കയും
വാസനയാൽ രസേ ചേർക്കും രസനയും
സംഗേ വലിക്കുന്നു ഗാത്രം മനസ്സിനെ-
യങ്ങമിങ്ങും വലയുന്നിതു മാനസം.

രണ്ടു ഭാരം വേട്ട മാനുഷരെപ്പോലെ
കണ്ടുകൊണ്ടാലുമജീവനുള്ളൊരഴൽ. 3000

തുംഗകാരുണ്യാൽ ഭവാംബുധി തന്നീന്നു
താങ്ങിക്കര കടത്തേണം മധുരിപോ!

എന്നെ രക്ഷിപ്പാൻ പ്രയാസമില്ലേതുമേ
ഇന്ദിരാവല്ലഭേ! ചിന്തിച്ചിതാകിലോ.

സ്വപ്നം കടക്കണു്കൊണ്ടൊന്നു നോക്കുകി-
ലപ്പൊഴുതേ ഗതി വന്നുകൂടും ദ്രവ്യം.

വിഷ്ണോ! മുകന്ദ! ഗോവിന്ദ! ജയ ജയ
വൃഷ്ണീപതേ! കൃഷ്ണ! രാമ! ഹരേ! ജയ
ഭക്തബന്ധോ! പരബ്രഹ്മമുതേ! ജയ
ഭക്തിമുക്തിപ്രദാനൈകമുതേ! ജയ 3010

വാരീധിയിൽ പള്ളികൊണ്ടവനേ! ജയ
നാരായണ! നരകാരേ! ജയ ജയ

അച്ചുത! വൈകുണ്ഠ! ഭാഗവത! ജയ
 സച്ചിദാനന്ദമൂർത്തി! മാധവ! ജയ
 വിശ്വമൂർത്തി! വിശ്വപാല! ജയ ജയ
 ശാശ്വത! ശൈലഭര! മുരാര! ജയ ജയ
 ശംഖചക്രായുധപാണേ! ജയ ജയ
 പങ്കജനാഭ! ഭഗവൻ! ജയ ജയ
 വാസുദേവ! വസുധാധിപതേ! ജയ
 വാസവസേവ്യ! വരഭ! ജയ ജയ

3020

ഇഷ്ടനായുള്ളോരു മൽപിതാവിന്നിഹ
 പെട്ടന്നു മോക്ഷമേകേണം കൃപാംബുധേ!”
 ഭക്തി പൂണ്ടിതഥം പുകഴുന്നതു കേട്ടു
 ചിത്തം തെളിഞ്ഞരുചെയ്തു കൃപാനിധി:
 “ചിത്തശുദ്ധ്യോ മമ നാമങ്ങളെപ്പൊഴും
 കീർത്തിച്ചു മനസ്സരം ഭൂവി വാഴ്ന്നീ
 ചൊല്ലോടു ഭാനവരാജനായ് കേവല-
 മുച്ഛിയിൽ ധർമ്മത്തെയും നടത്തിടുക.
 മനസ്സായിട്ടു ലോകസുഖങ്ങളെ-
 യൊന്നൊഴിയാതെ ഭുജിച്ചു ദിനംപ്രതി

3030

സാരമായുള്ളോരു മൽപരമത്തോടു
 ചാരാതെ ചേരാമൊട്ടുക്കും നിനക്കെടോ!
 എന്നെദൂരിശിപ്പവർ മോക്ഷപ്രാപ്തി
 വന്നീടുവാൻ ഭണ്ഡമില്ലതിനാലിനി
 നിന്നുടെ താതനു മോക്ഷമതെന്നിയേ
 പിന്നെ നരകാനുഭൂതിയുണ്ടാകുമോ?

എന്നു നിന്നൊസ്സതനായി ലഭിച്ചവ-
ന്നു തന്നെ മുക്തനായവനിന്നോടോ!
ചെയ്തു പരലോകകർമ്മം ജനകനു
വൈകാതവണ്ണം വിധിപൂർവ്വമായി നീ.

3040

പട്ടാഭിഷേകവും ചെയ്തുകൊണ്ടത്രയും
തുഷ്ടിയാ ഭരിച്ചുകൊണ്ടിടുക ഭൂമിയെ.”
എന്നാൽചെയ്തു വൃന്ദാരകന്മാരെയും
മന്ദം കടാക്ഷിച്ചുനജ്ഞയും നൽകിനാൻ
ഇന്ദിരാവല്ലഭൻതാനമനന്തരം
മന്ദം മറഞ്ഞരുളീടിനാൻ ഭൂപതേ!
ഉത്തമശ്ലോകനരുളും മൊഴികളെ-
യുത്തമാംഗേ വഹിച്ചിട്ടു പ്രജാദനം
താതനുള്ളോരു പരലോകകർമ്മങ്ങൾ
ചേതസാ കർത്തുമുദ്യുക്തനായിടിനാൻ.

3050

ദൈത്യരമരകളോടും മൂനികളും
ദൈത്യഗുരുവോടു വേദിയർ തന്നോടും
ഒന്നിച്ചു താതനരികത്തു ചെന്നിട്ടു
ഖിന്നനായ് കണ്ണനീർ വാർത്തുകൊണ്ടാദരാൽ
പട്ടിനാൽ മൂടിയലങ്കരിച്ചുററവും
കൊട്ടിച്ചു വാളുഘോഷത്തോടും കൂടവേ
ഗന്ധേന സഞ്ചിതമായ ചിതയതിൽ
മന്ത്രേണ വെച്ചു തീയും ജപലിപ്പിച്ചുടൻ
സൂനു ജനകം ഭവിപ്പിച്ചു ഗംഗയിൽ
സ്നാനവും ചെയ്തുകൊടികർമ്മങ്ങളും

3060

സ്വപ്നം മഹി വസു ഗോക്കളുമെന്നിവ-
 യെണ്ണമില്ലാതവണ്ണം കൊടുത്തിടിനാൻ.
 ഉത്തമന്മാർ പുകഴുന്നതു കേട്ടു തൻ-
 പത്തനം പുകു നതപാ ജനനീപദേ
 അമ്മയ്ക്കു സങ്കടമുണ്ടായതൊക്കയും
 നിമ്ബലവാചാ കളഞ്ഞു കുമാരനും.
 ശിഷ്യാവലോകായ നാരദമാമുനി
 പുഷ്പന്മാദായെഴുന്നള്ളും ഭഗാന്തരേ
 മാമുനീന്ദ്രനെഴുന്നള്ളുന്നതു കേട്ടു
 ദാമോദരപ്രിയൻ തൃഷ്ണനായേററവും

3070

പാരാതെ ചെന്നെതിരേറു പാദങ്ങളെ
 നേരേ പിടിച്ചു വണങ്ങിനിന്നാദരാൽ
 പൊൻമയസിംഹാസനത്തിലിരുത്തിട്ടു
 നന്മയാലച്ഛപാദ്യേന പൂജിച്ചുടൻ
 കൃതപാ പ്രദക്ഷിണം നതപാ മുഹൂർത്തം
 സ്തുതപാ ബഹുവിധം നിൽക്കുന്ന നേരത്തു
 ചിത്തമോദം കലനേററം വിധിസുതൻ
 ഭക്തനെ നോക്കിത്തെളിഞ്ഞു ചൊല്ലിടിനാൻ:
 “സുനോ! ഹരിപ്രിയ! ലീലാവതീസുത!
 ജ്ഞാനം നിനക്കുപദേശിച്ചതാരെടോ?”

3080

പത്മനാഭനധികപ്രിയനായതു-
 മതളതമതളതമോത്തുകണ്ടോളവും
 താപസശ്രേഷ്ഠനെക്കമ്പിട്ടു പയ്യവേ
 താപം കളഞ്ഞു ചൊല്ലിടിനാൻ ബാലകൻ:

“ചിന്തയിലെല്ലാമറിഞ്ഞിരിക്കും ഭവാ-
 നെന്തഹോ മാം പരീക്ഷിക്കേണമോ ബലാൽ?
 നാരദൻതന്നുടെ ശിഷ്യനെന്നുള്ളതും
 പാരിലെല്ലാവരും ചൊല്ലുന്ന സന്തതം.
 തപൽകടാക്ഷത്താൽ ഭഗവൽസ്വരൂപത്തെ-
 യിക്കണ്ണുകൊണ്ടു കാണാൻ തരം വന്നതും 3090

നന്ദിതനാകേണമെന്നെക്കുറിച്ചിനി-
 യിന്നിയും നന്നായനഗ്രഹിക്കേണമേ.
 എന്നതു കേട്ടരുൾചെയ്തു മഹാമുനി
 മന്ദസ്ഥിതം ചെയ്തു സുന്ദരവാക്കിനാൽ.
 “നില്ക്കുമ്പൊഴുമിരിക്കുമ്പൊഴും പോകിലും
 ഭുജസുഖാദികളുണ്ടാം പൊഴുതിലും
 പേർത്തുമയരെയ്തിരുനാമമുച്ചരി-
 ച്ചാസ്ഥയാ ശോകമെല്ലാം കളഞ്ഞീടെടോ!
 നാരായണാജന്തയാ വേണ്ടും ഗുണങ്ങളും
 പാരാതെ കൈവന്നുകൂടും ദശാന്തരേ 3100

സ്ഥാനത്തുറയ്ക്കിലുമസ്ഥാനമെങ്കിലും
 മാനസേ മേവുന്ന ദേവനെസ്സന്തതം
 ഏകാഗ്രബദ്ധ്യാ നിരൂപിച്ചു ശുദ്ധനാ-
 യാകാംക്ഷയോടു വസിച്ചുകൊണ്ടീടു നീ”
 എന്നരുൾചെയ്തു മുനിവരനും മദാ
 തന്നുടെ പണ്ഡിതാലയെഴുന്നള്ളിനാൻ
 താപസശ്രേഷ്ഠനും പോയോരനന്തരം
 താപമകുന്നുള്ള ദേവകളൊക്കയും

ദൈത്യപ്രവരരോടും കലന്ദാർക്കനേ
ദൈത്യഗുരുവൊടും മാമുനിമാരോടും

3110

മാനിച്ചു പ്രഹ്ലാദനാകിയ ബാലനെ
മന്നവനാക്കി വാഴിച്ചു കൊണ്ടിടുവാൻ
പത്തനമെല്ലാമലങ്കരിച്ചത്രയും

ചിത്തമോദത്തോടു നാനാജനങ്ങളും
എട്ടാശ പൊട്ടുമാറുള്ള വാദ്യത്തൊടും
പട്ടാഭിഷേകവും ചെയ്തു കുമാരനെ.

ദാനവരാജനായോരു പ്രഹ്ലാദനും
ദീനതയെന്നിയേ മൂന്നു ലോകത്തെയും
പാലിക്കുമന്നാളിലുള്ള സൗഖ്യങ്ങളെ-
ച്ചാലേ പറയുന്നതെന്തു മഹീപതേ!

3120

ധർമ്മമല്ലാതെയധർമ്മിപ്പെണ്ണമേ
കർമ്മങ്ങൾ വണ്ണത്തിനുള്ള തിങ്ങേവനും
സത്യമല്ലാതെയസത്യവുമില്ലഹോ
നിത്യം ഹരിസ്തൂതി ചെയ്യുമെല്ലാവനും
മിത്രമെന്ത്യേ ശത്രുവില്ലതു കാലത്തു
ശാസ്ത്രവിധിയെന്നിയേ ചെയ്തയില്ലേടോ!
സൗഖ്യമെന്ത്യേ ഭുഖമില്ലാരു ജീവന-
മക്കാലമായിരും വ്യാധിയെന്നുള്ളതും
ബാലമരണവും ചോരഭയങ്ങളും
പേലവമെന്നുള്ളതുമില്ല ഭൂപതേ!

3130

കല്പചനാശനമിക്ലമയൊക്കയും
ധർമ്മജന്തനോടരുൾചെയ്തു നാരദൻ

ചിത്തം തെളിഞ്ഞിതു ചൊല്ലുന്ന മന്ത്രനും
 ഭക്തിയോടിക്കഥ കേൾക്കും ജനത്തിനും
 നല്ല കഥയിതു കേൾപ്പതിനാശയാ
 ചൊല്ലുചൊല്ലെന്നു കേട്ടീടും ജനത്തിനും *
 അല്ലലകന്നു വാണീടാമൊടുക്കത്തു
 നല്ലോരു ഭക്തിയും മോക്ഷവും കൈവരും.
 നാരദൻ ധർമ്മജനോടരുചെയ്തോരു
 ചാരുകഥയിതു ശ്രീശുകമാമനി

3140

ഭൂപതിയാകിയ ശ്രീപരീക്ഷിത്തിനെ-
 യാമോദമോടു കേൾപ്പിച്ചവയൊക്കയും
 സുതനും ശൗനകനോടറിയിച്ചിതു
 സാദരം കേട്ടു പൂജിച്ചാരവർകളും.
 എന്നുരചെയ്തു ഗോവിന്ദനെച്ചിന്തിച്ചു
 നന്ദിച്ചിരുന്നാൾ കിളിമകളുമന്നു.

3146

ഇതി ശ്രീമഹാഭാഗവതേ
 പ്രഹ്ലാദോൽപത്തി സമാപ്തം.

കൊച്ചി

മലയാളഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മിറ്റി വക

പുസ്തകങ്ങൾ.

1	ജപ്പാൻ (പുത്തേഴത്തു ശോവിന്ദമേനോൻ) ക.	0	10	0
2	ചന്ദ്രാസൻ (നാടകം)	0	10	0
3	കിമ്മീരവധം ആട്ടക്കഥ (സമ്പാദ്യം)	0	5	0
4	ഉത്തരാസ്വയംവരം ആട്ടക്കഥ	0	4	0
5	ഭാഗവതം ഇരുപത്തിനാലുവൃത്തം	0	10	0
6	ഗൌരീചരിതം ഭാഷാചമ്പു	0	8	0
7	കാലകേയവധം തുളു	0	6	0
8	തോരണയുദ്ധം പാഠ	0	10	0
*9	രാമായണം 24 വൃത്തം	0	8	0
10	ചാണക്യസൂത്രം (കിളിപ്പാട്ട്)	0	12	0
11	വേതാളചരിതം (")	1	4	0
12	വിഷവൈദ്യം പാട്ട്	0	2	0
13	ജോൽസ്തിക (വിഷവൈദ്യം)	0	8	0
14	പാപ്തീപരിണയം (കിളിപ്പാട്ട്)	0	8	0
15	മനുഷ്യലയചന്ദ്രിക തച്ചശാസ്ത്രം (സമ്പാദ്യം)	0	12	0
16	രാവണോത്തരവം ഭാഷാചമ്പു	0	8	0
17	വിഷ്ണുനാഭിഷേകം ഭാഷാചമ്പു	0	8	0
18	സുഗ്രീവസഖ്യം ഭാഷാചമ്പു	0	8	0
19	അംഗുലീയാങ്കം ഭാഷാചമ്പു	0	8	0
20	ഉദ്യോഗപ്രവേശം ഭാഷാചമ്പു	0	8	0
21	മണിമേഖല	1	0	0
22	ചിലപ്പതികാരം	1	8	0
23	ശ്രീരാമായണമധ്യം (കിളിപ്പാട്ട്)	2	8	0

* തിൻപോയി.

24	സഹകരണപ്രസ്ഥാനം (കെ. ഫം)	1	0	0
25	സാഹിത്യ ഭൂപ്പണം 1-ാംഭാഗം	1	8	0
26	സമസ്തകേരളസാഹിത്യ പരിഷത്തിന്റെ ദിനീയസമ്മേളനറിപ്പോർട്ട്	2	8	0
27	ആയുർദ്രാവിഡഭാഷകളുടെ പരസ്പരബന്ധം (ഡാക്ടർ എൽ. ഏ. രവിവർമ്മ)	1	12	0
28	ശ്രീകൃഷ്ണൻ (ഗദ്യം)	1	0	0
29	നമ്പ്യാരുടെ രത്നങ്ങൾ (കഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ കൃതികളിൽനിന്നു സംഗ്രഹിച്ചത്)	1	0	0
30	ഏഴുത്തല്ലന്റെ രത്നങ്ങൾ (ഏഴുത്തല്ലന്റെ കൃതികളിൽനിന്നു സംഗ്രഹിച്ചത്)	1	8	0
31	കെഴുതിപ്പുസ്തകം അർത്ഥശാസ്ത്രം	3	0	0
32	ടി. ടി. പദാനുകൂലണിക	0	12	0
33	ത്രിപുരഭാഗനം ഭാഷാചമ്പു (സവ്യാഖ്യാനം)	0	8	0
34	ഘകവധം ഭാഷാചമ്പു	0	8	0
35	ദൂതവാക്യം നാടകം (ഭാഷാഗദ്യം)	0	8	0
36	കേശഗ്രഹണം ഭാഷാചമ്പു (സവ്യാഖ്യാനം)	0	8	0
37	ധനശാസ്ത്രതത്വം (പി. എൻ. മുസ്സത്)	2	8	0
38	തെക്കേലനാഥോദയം ഭാഷാചമ്പു (സവ്യാഖ്യാനം)	0	8	0
39	ഉത്തരരാമായണം (ഗദ്യം) 1-ാംഭാഗം	1	2	0
40	ടി (ടി.) 2-ാംഭാഗം	1	2	0
41	സാഹിത്യഭൂപ്പണം 2-ാംഭാഗം	2	0	0
42	സാധാരണരോഗങ്ങളും അപയുടെ നിവാരണമാർഗ്ഗങ്ങളും	0	12	0
43	പ്രജാഭാഷിതം (കിളിപ്പാട്ട്)	0	10	0

അപേക്ഷിക്കേണ്ടും മേൽവിലാസം:—

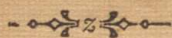
സിക്രട്ടറി, ഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മിറ്റി,
എറണാകുളം.

ശ്രീകാമപത്മനാഭവലി, നമ്പർ 43

224

ശ്രീ
പ്രജാഭവരിതം.

(കിളിപ്പാട്ട്)

കൊച്ചി

മലയാളഭാഷാപരിഷ്കരണക്കമ്മിറ്റിയിൽനിന്ന

പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്.